

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

10 juni 2026

WETSONTWERP

**tot wijziging van de wet van 29 april 1999
betreffende de organisatie
van de elektriciteitsmarkt en van de wet
van 12 april 1965 betreffende het vervoer
van gasachtige producten en
andere door middel van leidingen**

Verslag van de eerste lezing

namens de commissie
voor Energie, Leefmilieu en
Klimaat
uitgebracht door
de heer **Roberto D'Amico**

Inhoud Blz.

I. Inleidende uiteenzettingen	3
II. Algemene bespreking.....	6
A. Vragen en opmerkingen van de leden.....	6
B. Antwoorden van de ministers.....	23
C. Replieken en bijkomende antwoorden	30
III. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen	34
Bijlage.....	37

Zie:

Doc 56 **1537/ (2025/2026)**:

001: Wetsontwerp.
002: Amendement.

Zie ook:

004: Artikelen aangenomen in eerste lezing.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

10 juin 2026

PROJET DE LOI

**modifiant la loi du 29 avril 1999
relative à l'organisation
du marché de l'électricité et la loi
du 12 avril 1965 relative au transport
de produits gazeux et autres
par canalisations**

Rapport de la première lecture

fait au nom de la commission
de l'Énergie, de l'Environnement et
du Climat
par
M. **Roberto D'Amico**

Sommaire Pages

I. Exposés introductifs	3
II. Discussion générale.....	6
A. Questions et observations des membres	6
B. Réponses des ministres.....	23
C. Répliques et réponses complémentaires	30
III. Discussion des articles et votes.....	34
Annexe	37

Voir:

Doc 56 **1537/ (2025/2026)**:

001: Projet de loi.
002: Amendement.

Voir aussi:

004: Articles adoptés en première lecture.

03905

**Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date de dépôt du rapport**

Voorzitter/Président: Jeroen Soete

A. — Vaste leden / Titulaires:

N-VA	Katrijn van Riet, Lotte Peeters, Bert Wollants
VB	Kurt Ravyts, Sam Van Rooy
MR	Christophe Bombled, Hervé Cornillie
PS	Marie Meunier, Éric Thiébaud
PVDA-PTB	Roberto D'Amico, Annik Van den Bosch
Les Engagés	Luc Frank, Marc Lejeune
Vooruit	Jeroen Soete
cd&v	Phaedra Van Keymolen
Ecolo-Groen	Jeroen Van Lysebettens
Anders.	Steven Coenegrachts

B. — Plaatsvervangers / Suppléants:

Dorien Cuylaerts, Wouter Raskin, Lieve Truyma, Kristien Van Vaerenbergh
Dieter Keuten, Alexander Van Hoecke, Reccino Van Lommel
Anthony Dufrane, Gilles Foret, Youssef Handichi
N., Caroline Désir, Ludivine Dedonder
Greet Daems, Natalie Eggermont, Farah Jacquet
Jean-François Gatelier, Isabelle Hansez, Serge Hilgsmann
Oskar Seuntjens, Niels Tas
Tine Gielis, Koen Van den Heuvel
N., Rajae Maouane
Vincent Van Quickenborne, Kjell Vander Elst

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
PS	: Parti Socialiste
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Les Engagés	: Les Engagés
Vooruit	: Vooruit
cd&v	: Christen-Democratisch en Vlaams
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Anders.	: Anders.
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
ONAFH/INDÉP	: Onafhankelijk-Indépendant

<i>Afkorting bij de nummering van de publicaties:</i>	<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>
DOC 56 0000/000	Parlementair document van de 56 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Plenum
COM	Commissievergadering
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)
DOC 56 0000/000	Document de la 56 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi
QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral
CRABV	Compte Rendu Analytique
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN	Séance plénière
COM	Réunion de commission
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsontwerp besproken in eerste lezing tijdens haar vergadering van 3 juni 2026.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTINGEN

De heer Rob Beenders, minister van Consumentenbescherming, Sociale Fraudebestrijding, Personen met een handicap en Gelijke Kansen, licht toe dat het wetsontwerp vier maatregelen bevat die de positie van de consument op de energiemarkt moeten versterken en het koopvermogen van de gezinnen moeten ondersteunen.

Een eerste maatregel betreft het verbod op zogenaamde voorwaardelijke kortingen die worden verwerkt in de energieprijzen of in prijsvergelijkingen. De minister wijst erop dat bepaalde welkomstkortingen vandaag worden meegerekend in de geraamde jaarprijs, waardoor betrokken contracten gunstig scoren in vergelijkingstools, terwijl de consument de korting vaak pas na een volledig en ononderbroken leveringsjaar ontvangt en bovendien aan bijkomende voorwaarden moet voldoen. Het wetsontwerp bepaalt daarom dat dergelijke kortingen niet langer mogen worden opgenomen in tariefkaarten, prijs simulaties of vergelijkinginstrumenten. Leveranciers behouden wel de mogelijkheid om promotionele acties aan te bieden voor zover die losstaan van de energieprijzen of de berekening ervan.

Een tweede maatregel beoogt de transparantie van vaste energiecontracten te vergroten. Het ontwerp verbiedt dat binnen eenzelfde contract opeenvolgende prijsvoorwaarden worden toegepast. De looptijd van het contract en de geldigheid van de prijsvoorwaarden die bij de aanvang ervan gelden, moeten voortaan samenvallen. Volgens de minister zijn contracten van onbepaalde duur met een beperkte prijsgarantie vaak verwarrend voor de consument. Bij overtreding wordt het betrokken prijsbeding nietig verklaard. Tevens wordt bepaald dat een energieproduct gedurende de maand waarin het wordt aangeboden geen tariefwijziging meer kan ondergaan.

Voorts hervormt het ontwerp de aanrekening van administratieve kosten. De minister merkt op dat deze kosten vandaag sterk verschillen naargelang van de leverancier en soms worden aangerekend per begonnen leveringsjaar, ook wanneer een consument reeds na enkele maanden van leverancier verandert. Het

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ce projet de loi en première lecture au cours de sa réunion du 3 juin 2026.

I. — EXPOSÉS INTRODUCTIFS

M. Rob Beenders, ministre de la Protection des consommateurs, de la Lutte contre la fraude sociale, des Personnes handicapées et de l'Égalité des chances, explique que le projet de loi comporte quatre mesures destinées à renforcer la position du consommateur sur le marché de l'énergie et à soutenir le pouvoir d'achat des ménages.

Une première mesure concerne l'interdiction des réductions conditionnelles intégrées dans le prix de l'énergie ou dans les outils de comparaison. Le ministre souligne que certaines réductions de bienvenue sont aujourd'hui prises en compte dans l'estimation du prix annuel, ce qui améliore artificiellement le classement des contrats dans les comparateurs, alors que le consommateur ne perçoit la réduction qu'après une année complète et ininterrompue de fourniture, pour autant que des conditions supplémentaires soient remplies. Le projet de loi prévoit donc que ces réductions ne pourront plus figurer dans les cartes tarifaires, les simulations de prix ou les outils de comparaison. Les fournisseurs pourront toutefois continuer à proposer des actions promotionnelles, pour autant qu'elles soient dissociées du prix de l'énergie ou du calcul de celui-ci.

La deuxième mesure vise à accroître la transparence des contrats à prix fixe. Le texte interdit l'application de conditions tarifaires successives au cours d'un même contrat. La durée du contrat et la période de validité des conditions tarifaires applicables au moment où celui-ci prend cours devront désormais coïncider. Selon le ministre, les contrats à durée indéterminée assortis d'une garantie de prix limitée sont souvent source de confusion pour le consommateur. En cas d'infraction, la clause tarifaire concernée sera réputée nulle. Il sera également prévu qu'un produit énergétique ne puisse plus faire l'objet d'une modification tarifaire au cours du mois où il est proposé.

Le projet réforme également la facturation des frais administratifs. Le ministre relève que ces frais varient fortement selon les fournisseurs et qu'ils sont parfois facturés par année de fourniture entamée, même lorsque le consommateur change de fournisseur après quelques mois seulement. Le projet de loi prévoit dès

wetsontwerp bepaalt daarom dat dergelijke kosten enkel nog pro rata van de effectieve duur van het contract mogen worden aangerekend.

Tot slot voorziet het ontwerp in de invoering van een QR-code op de energiefactuur. Deze moet de consument op een eenvoudige manier toegang geven tot informatie die toelaat het lopende contract te vergelijken met andere aanbiedingen op de markt en na te gaan of het gekozen product nog steeds het meest voordelig is.

De minister besluit dat het wetsontwerp het vertrouwen in de energiemarkt wil versterken door meer transparantie, eerlijkere prijsinformatie en een betere vergelijkbaarheid van de aangeboden producten. Volgens hem zullen hierdoor meer gezinnen kunnen besparen op hun energiefactuur en zullen consumenten beter beschermd zijn tegen misleidende commerciële praktijken.

De heer Mathieu Bihet, minister van Energie, stelt dat de energiefacturen almaar ingewikkelder worden. Tal van consumenten vinden het een hele opgave de prijzen voor elektriciteit en gas te vergelijken wegens onduidelijke indexeringsparameters, kortingen waaraan allerlei voorwaarden zijn verbonden en uitermate complexe tariefstructuren. Die situatie maakt het moeilijk om uit te vlooien wat het voordeligst is en belemmert de goede marktwerking. Een concurrerende markt kan immers alleen naar behoren werken als de consumenten beschikken over duidelijke, bevattelijke en vergelijkbare informatie.

De minister geeft aan dat het voorliggende wetsontwerp ertoe strekt de energiemarkt transparanter te maken. Daarmee wordt invulling gegeven aan een toezegging uit het regeerakkoord en wordt tegemoetgekomen aan bevindingen waarop de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) evenals de actoren uit de sector al jarenlang hameren. Beoogd wordt ervoor te zorgen dat elk huishouden zijn factuur beter begrijpt, de verschillende aanbiedingen met zaakkennis kan vergelijken en zo de concurrentie ten volle kan doen spelen.

De minister benadrukt dat het wetsontwerp niet beoogt de energieprijzen vast te leggen. De leveranciers bepalen nog steeds zelf hun tarieven en het wetsontwerp strekt er geenszins toe de concurrentie tussen de verschillende marktpartijen te beperken. Deze hervorming strekt er uitsluitend toe de transparantie en de bevattelijkheid van de aan consumenten verstrekte informatie te verbeteren. Het is dus niet de bedoeling de prijzen te reguleren, maar duidelijke regels op te stellen voor de aan het publiek verstrekte informatie. De minister acht zulks volkomen

lors que ces frais ne pourront plus être facturés qu'au prorata de la durée effective du contrat.

Enfin, le texte introduit l'obligation d'apposer un code QR sur la facture d'énergie. Celui-ci doit permettre au consommateur d'accéder facilement à des informations lui permettant de comparer son contrat actuel avec d'autres offres disponibles sur le marché et de vérifier si le produit choisi reste le plus avantageux.

Le ministre conclut en soulignant que le projet de loi entend renforcer la confiance dans le marché de l'énergie grâce à une plus grande transparence, des informations tarifaires plus correctes et une meilleure comparabilité des produits. Selon lui, ces mesures permettront à davantage de ménages de réduire leur facture énergétique et offriront aux consommateurs une meilleure protection contre les pratiques commerciales trompeuses.

M. Mathieu Bihet, ministre de l'Énergie, constate que les factures d'énergie se complexifient progressivement au fil des années. De nombreux consommateurs éprouvent désormais des difficultés à comparer les offres d'électricité et de gaz en raison de paramètres d'indexation peu lisibles, de réductions soumises à diverses conditions et de structures tarifaires particulièrement complexes. Cette situation rend difficile l'identification de l'offre la plus avantageuse et nuit au bon fonctionnement du marché. Un marché concurrentiel ne peut en effet fonctionner efficacement que si les consommateurs disposent d'informations claires, compréhensibles et comparables.

Dans ce contexte, le ministre indique que le projet de loi vise à renforcer la transparence du marché de l'énergie. Cette initiative concrétise un engagement inscrit dans l'accord de gouvernement et elle repose également sur des constats formulés depuis plusieurs années par la Commission de régulation de l'électricité et du gaz (CREG), ainsi que par les acteurs du secteur. L'objectif poursuivi consiste à permettre à chaque ménage de mieux comprendre sa facture, de comparer les différentes offres en connaissance de cause et de bénéficier pleinement des mécanismes de concurrence.

Le ministre insiste sur le fait que le projet de loi ne constitue pas une intervention dans la fixation des prix de l'énergie. Il souligne que le texte ne détermine pas les tarifs pratiqués par les fournisseurs et ne limite pas la concurrence entre les acteurs du marché. Cette réforme vise exclusivement à améliorer la transparence et la lisibilité des informations communiquées aux consommateurs. Le projet n'a donc pas pour objet de réguler les prix, mais bien d'encadrer l'information mise à disposition du public. Il considère qu'une telle

gerechtvaardigd in een dermate essentiële sector als de energiesector, zeker in de huidige context.

Vervolgens licht hij de voornaamste krachtlijnen van de hervorming toe. Allereerst beoogt het wetsontwerp de consumentenvoorlichting te verbeteren. Daartoe worden de verplichtingen inzake precontractuele informatie aangescherpt. De consumenten moeten ook beter worden geïnformeerd bij stilzwijgende contractverlengingen. Bovendien moet elke factuur voortaan een directe link bevatten naar de tarieffiche van het desbetreffende contract.

Vervolgens verduidelijkt de minister dat de hervorming ertoe strekt de aanbiedingen daadwerkelijk vergelijkbaar te maken. Daartoe wordt een geharmoniseerde tariefstructuur ingevoerd, opdat aanbiedingen op gelijke basis kunnen worden vergeleken. Ook de indexeringscriteria worden verduidelijkt. Voorts zal onder toezicht van de CREG een uitputtende database ter beschikking worden gesteld met de verschillende producten op de markt.

Inzake de handelspraktijken geeft de minister aan dat het wetsontwerp ertoe strekt bepaalde methoden aan banden te leggen die de consument kunnen misleiden. De aangegeven prijs moet overeenkomen met de prijs die de klant daadwerkelijk betaalt. Het wetsontwerp beoogt daarenboven bepaalde promotiemechanismen af te schaffen die als misleidend worden beschouwd, teneinde een eerlijkere en transparantere vergelijking tussen de verschillende aanbiedingen op de markt te waarborgen.

Tot slot wijst de minister erop dat de CREG met deze hervorming een grotere rol toebedeeld krijgt. De regulator zal ermee worden belast toezicht te houden op de implementatie van de nieuwe bepalingen, de naleving ervan door de marktactoren te controleren en de gevolgen ervan periodiek te evalueren. Die evaluatie moet het mogelijk maken de weerslag van de hervorming op de werking van de energiemarkt en op de situatie van de consumenten te meten.

Concluderend stelt de minister dat het wetsontwerp ertoe strekt de verhouding tussen leveranciers en consumenten weer in evenwicht te brengen. De concurrentie moet veeleer berusten op de kwaliteit van het aanbod en de dienstverlening dan op de complexiteit van de tariefstructuren. Hij is van oordeel dat meer transparantie zal leiden tot meer concurrentie, wat op zijn beurt de keuzevrijheid van de consument zal vergroten. Die keuzevrijheid zal bijdragen tot meer koopkracht voor de huishoudens.

démarche est pleinement justifiée dans un secteur aussi essentiel que celui de l'énergie, particulièrement dans le contexte actuel.

Le ministre expose ensuite les principaux axes de la réforme. Tout d'abord, le projet entend améliorer l'information du consommateur. À cette fin, les obligations relatives aux informations précontractuelles sont renforcées. Les consommateurs bénéficient également d'une meilleure information lors des reconductions tacites de contrats. En outre, chaque facture devra désormais comporter un accès direct à la fiche tarifaire correspondant au contrat concerné.

Le ministre précise ensuite que la réforme vise à rendre les offres réellement comparables. À cette fin, une structure tarifaire harmonisée est instaurée afin de permettre une comparaison des offres sur une base identique. Les critères d'indexation font également l'objet d'une clarification. Par ailleurs, une base de données exhaustive reprenant les différents produits proposés sur le marché sera mise à disposition sous la supervision de la CREG.

Abordant ensuite les pratiques commerciales, le ministre indique que le projet entend encadrer certaines méthodes susceptibles d'induire les consommateurs en erreur. Il précise que le prix affiché doit correspondre au prix effectivement payé par le client. Le texte prévoit également la suppression de certains mécanismes promotionnels jugés trompeurs, afin de garantir une comparaison plus honnête et plus transparente entre les différentes offres disponibles sur le marché.

Enfin, le ministre souligne le renforcement du rôle confié à la CREG dans le cadre de cette réforme. L'autorité de régulation sera chargée d'assurer le suivi de la mise en œuvre des nouvelles dispositions, de contrôler leur application par les acteurs du marché et d'évaluer régulièrement leurs effets. Cette évaluation doit permettre de mesurer l'impact de la réforme sur le fonctionnement du marché de l'énergie et sur la situation des consommateurs.

En conclusion, le ministre affirme que le projet de loi poursuit un objectif fondamental de rééquilibrage de la relation entre fournisseurs et consommateurs. La concurrence doit davantage reposer sur la qualité des offres et des services proposés que sur la complexité des mécanismes tarifaires. Il considère qu'une plus grande transparence favorisera une concurrence accrue, laquelle renforcera à son tour la liberté de choix des consommateurs. Cette liberté de choix contribuera à améliorer le pouvoir d'achat des ménages.

II. — ALGEMENE BESPREKING

A. Vragen en opmerkingen van de leden

De heer Bert Wollants (N-VA) stelt vast dat het wetsontwerp zowel positieve elementen bevat als bepalingen waarbij zijn fractie vragen heeft. Hij verwelkomt in het bijzonder de maatregelen die de transparantie en vergelijkbaarheid van energiecontracten moeten vergroten. Volgens hem kunnen consumenten enkel weloverwogen keuzes maken indien zij de aangeboden producten correct kunnen vergelijken, wat op zijn beurt de concurrentie op de markt ten goede komt.

De spreker wijst er evenwel op dat verschillende bepalingen bijkomende administratieve verplichtingen voor energieleveranciers met zich kunnen brengen. Hij vraagt of de kosten van de implementatie van de nieuwe regelgeving werden geraamd en of na inwerkingtreding van de wetwijziging zal worden geëvalueerd in welke mate deze kosten uiteindelijk worden doorgerekend aan de eindafnemers. Indien de maatregelen een opwaartse druk op de energieprijzen zouden veroorzaken, acht hij een bijsturing wenselijk.

Wat de regeling inzake kortingen betreft, is de heer Wollants tevreden dat bepaalde forfaitaire kortingen mogelijk blijven. Volgens hem kunnen dergelijke kortingen bijdragen tot een grotere prijsconcurrentie op de energiemarkt. Hij merkt op dat ook welkomst- en getrouwheidskortingen onder voorwaarden behouden blijven en stelt dat deze niet noodzakelijk als misleidende praktijken kunnen worden beschouwd, zolang de voorwaarden voor de consument voldoende duidelijk zijn.

Met betrekking tot de verplichte QR-codes op de energiefactuur begrijpt de spreker de doelstelling van de maatregel, maar hij vreest dat consumenten door het toenemende aantal QR-codes op facturen het overzicht zouden kunnen verliezen. Hij vraagt aandacht voor de leesbaarheid en gebruiksvriendelijkheid van de factuur.

Vervolgens gaat de heer Wollants in op de nieuwe regeling inzake vaste prijscontracten. Hij verwijst daarbij onder meer naar de overgangsregeling die in het ontwerp is opgenomen voor ETS2. Volgens hem zullen leveranciers vooraf een inschatting moeten maken van de toekomstige ETS2-kosten indien deze niet afzonderlijk kunnen worden doorgerekend. Hij vraagt zich af of leveranciers daardoor geen bijkomende risicopremie zullen opnemen in hun tarieven om zich in te dekken tegen toekomstige prijschommelingen. Tevens wenst hij

II. — DISCUSSION GÉNÉRALE

A. Questions et observations des membres

M. Bert Wollants (N-VA) constate que le projet de loi comporte à la fois des éléments positifs et des dispositions suscitant des interrogations au sein de son groupe. Il se félicite en particulier des mesures destinées à renforcer la transparence et la comparabilité des contrats d'énergie. Selon lui, les consommateurs ne peuvent effectuer des choix éclairés que s'ils sont en mesure de comparer correctement les produits proposés, ce qui favorise par ailleurs la concurrence sur le marché.

L'intervenant relève toutefois que plusieurs dispositions pourraient mettre des obligations administratives supplémentaires à charge des fournisseurs d'énergie. Il demande si les coûts liés à la mise en œuvre de la nouvelle réglementation ont été estimés et si une évaluation sera menée, après l'entrée en vigueur de la réforme, afin de déterminer dans quelle mesure ces coûts auront été répercutés sur les consommateurs finaux. Il estime que, si les mesures devaient exercer une pression à la hausse sur les prix de l'énergie, un ajustement serait souhaitable.

S'agissant du régime applicable aux réductions, M. Wollants se réjouit que certaines réductions forfaitaires demeurent possibles. Selon lui, ces réductions peuvent contribuer à renforcer la concurrence sur les prix. Il observe que les réductions de bienvenue et de fidélité resteront également autorisées sous conditions et estime qu'elles ne constituent pas nécessairement des pratiques trompeuses, pour autant que les conditions applicables soient suffisamment claires pour le consommateur.

En ce qui concerne l'obligation d'apposer des codes QR sur les factures d'énergie, l'intervenant comprend l'objectif poursuivi, mais craint que la multiplication des codes QR sur les factures ne nuise à la lisibilité générale du document. Il appelle dès lors à veiller à la clarté et à la convivialité de la facture pour le client.

M. Wollants aborde ensuite la nouvelle réglementation relative aux contrats à prix fixe. Il renvoie notamment au régime transitoire que le projet vise à rendre applicable à l'ETS2. Selon lui, les fournisseurs devront estimer à l'avance les futurs coûts liés à l'ETS2 à partir du moment où ils ne pourront plus répercuter ceux-ci distinctement. Il se demande dès lors si les fournisseurs n'introduiront pas une prime de risque supplémentaire dans leurs tarifs afin de se prémunir contre d'éventuelles fluctuations de prix. Il souhaite également savoir comment il conviendra

te vernemen hoe moet worden omgegaan met situaties waarin de werkelijke ETS2-kosten achteraf lager blijken uit te vallen dan oorspronkelijk geraamd.

Dezelfde vraag stelt zich volgens het commissielid voor bepaalde gereguleerde kostencomponenten, zoals de quota voor groenestroom- en warmtekrachtcertificaten in Vlaanderen. Indien dergelijke kosten dalen tijdens de looptijd van een contract, is het voor hem niet duidelijk of en in welke mate deze daling nog kan worden doorgerekend aan de eindafnemer binnen de voorgestelde regeling.

Daarnaast vraagt de heer Wollants welke ruimte het ontwerp laat voor innovatieve contractvormen. Hij verwijst naar producten waarbij een gedeelte van het verbruik aan een vaste prijs wordt gefactureerd en het resterende gedeelte volgens een variabele formule, alsook naar contracten waarbij een variabele prijs geldt binnen vooraf bepaalde grenzen. Hij vraagt of dergelijke producten onder het voorgestelde kader mogelijk blijven.

Voorts informeert hij naar de mogelijkheden om voor specifieke toepassingen, zoals warmtepompen of elektrische voertuigen, afzonderlijke prijsformules te hanteren. Volgens hem werd vanuit bepaalde sectoren reeds gepleit voor meer gedifferentieerde contractvormen voor dergelijke verbruiken.

Tevens merkt de spreker op dat het wetsontwerp lijkt uit te gaan van één enkele indexeringsparameter per prijsformule. Hij vraagt of daardoor combinaties van verschillende indexen onmogelijk worden. Hij verwijst daarbij naar eerdere discussies over de combinatie van verschillende gasprijnsindexen om prijschommelingen af te vlakken en de volatiliteit voor consumenten te beperken.

De heer Wollants formuleert vervolgens een aantal meer specifieke vragen over de regeling inzake vaste prijsformules.

Vooreerst vraagt hij verduidelijking over de parameter C, de zogenaamde *mark-up*. Volgens hem blijkt uit de tekst van het ontwerp niet duidelijk of deze parameter ook een negatieve waarde kan aannemen. Hij verzoekt de ministers dit te bevestigen.

Daarnaast verwijst hij naar de bepaling die leveranciers verplicht om uiterlijk op de derde dag van de maand de indexeringsparameters aan de CREG mee te delen. Hoewel hij het belang van transparantie onderschrijft, wijst hij erop dat bepaalde contracten vandaag gebruikmaken van indexeringsmechanismen die gebaseerd zijn op het rekenkundig gemiddelde van de day-aheadmarkt over een volledige maand. In dat geval zijn de definitieve

de procéder si les coûts effectifs liés à ETS2 s'avèreraient finalement inférieurs aux estimations initiales.

La même question se pose, selon le membre, pour certaines composantes de coûts régulés, telles que les quotas de certificats verts et de certificats de cogénération en Flandre. En cas de diminution de ces coûts pendant la durée d'un contrat, cette baisse pourra-t-elle encore être répercutée sur le consommateur final dans le cadre du dispositif proposé, et dans quelle mesure? Le réponse n'est pas claire à ses yeux.

M. Wollants s'interroge également sur la marge laissée aux formes contractuelles innovantes. Il cite les produits dans lesquels une partie de la consommation est facturée à prix fixe et le reste selon une formule variable, ainsi que les contrats à prix variable encadré par des limites prédéfinies. Il souhaite savoir si de tels produits resteront possibles dans le cadre envisagé.

Il s'enquiert en outre des possibilités d'appliquer des formules tarifaires distinctes pour certaines utilisations spécifiques, telles que les pompes à chaleur ou les véhicules électriques. Selon lui, certains secteurs ont déjà plaidé pour une plus grande différenciation contractuelle pour ces types de consommation.

Enfin, l'orateur relève que le projet de loi semble partir du principe qu'un seul paramètre d'indexation peut être utilisé par formule tarifaire. Il demande si, par conséquent, la combinaison de plusieurs index sera impossible. Il renvoie à cet égard aux discussions antérieures sur la combinaison de différents index gaziers devant atténuer les fluctuations de prix et réduire la volatilité pour les consommateurs.

M. Wollants formule ensuite une série de questions plus spécifiques concernant la réglementation applicable aux formules à prix fixe.

Il demande tout d'abord des précisions au sujet du paramètre C, le *mark up*. Selon lui, le texte du projet ne permet pas de déterminer clairement si ce paramètre peut également prendre une valeur négative. Il invite les ministres à le confirmer.

Il renvoie ensuite à la disposition imposant aux fournisseurs de communiquer les paramètres d'indexation à la CREG, au plus tard le troisième jour du mois. Tout en reconnaissant l'importance de la transparence, il relève que certains contrats utilisent aujourd'hui des mécanismes d'indexation fondés sur la moyenne arithmétique du marché journalier sur un mois complet. Dans ce cas, les valeurs définitives ne sont disponibles

waarden pas aan het einde van de betrokken maand beschikbaar. Hij vraagt hoe dergelijke contracten in de toekomst zullen worden behandeld en of tijdelijke waarden kunnen worden gebruikt dan wel of dergelijke indexeringsmethoden onmogelijk worden gemaakt.

De spreker ondersteunt de versterkte controlebevoegdheden van de CREG, maar vraagt zich af of de regulator over voldoende middelen beschikt om deze bijkomende opdrachten binnen het bestaande kader uit te voeren. Hij wenst te vermijden dat een aanzienlijke uitbreiding van de middelen van de CREG noodzakelijk zou blijken.

Vervolgens merkt de heer Wollants op dat het ontwerp geen regeling bevat inzake verbrekingsvergoedingen voor vaste contracten, hoewel een dergelijke mogelijkheid wel in het federale regeerakkoord werd opgenomen. Hij wijst erop dat leveranciers vandaag het risico van een vroegtijdige contractbeëindiging moeten verrekenen in de prijs van vaste contracten, aangezien consumenten kosteloos kunnen overstappen naar een andere leverancier. Volgens hem zou een pro rata verbrekingsvergoeding mogelijk een neerwaarts effect kunnen hebben op de prijs van vaste contracten. Hij vraagt waarom deze maatregel niet in het ontwerp is opgenomen en wanneer de regering voornemens is uitvoering te geven aan dit onderdeel van het regeerakkoord.

De spreker verwijst daarnaast naar opmerkingen van de energiesector over de geplande inwerkingtreding van de wet op 1 januari 2027. Omdat hernieuwingsvoorstellen reeds twee maanden vóór het aflopen van een contract moeten worden verstuurd, zouden leveranciers de nieuwe regels volgens de sector reeds vanaf eind oktober 2026 moeten toepassen. Gelet op de verwachte publicatie van de wet kort voor de zomer, laat dat de leveranciers weinig tijd om de nodige voorbereidingen te treffen. Is de regering bereid te onderzoeken of de overgangsregeling kan worden aangepast zodat ook de hernieuwingsvoorstellen pas vanaf 1 januari 2027 aan de nieuwe bepalingen moeten voldoen?

Voorts formuleert de heer Wollants een aantal wetgevingstechnische opmerkingen. Wat artikel 3 van het ontwerp betreft, wijst hij erop dat door de invoeging van een nieuw lid in artikel 18, § 2/2/1, van de Elektriciteitswet een verwijzing naar "het vorige lid" mogelijk niet langer correct is. Volgens hem verwijst de betrokken bepaling inhoudelijk naar de communicatie bedoeld in het eerste lid en niet naar het nieuw ingevoegde lid. Indien dit inderdaad een fout betreft, zou volgens hem een gelijkaardige correctie (in artikel 10 van het wetsontwerp) ook noodzakelijk zijn in de overeenkomstige bepaling van de Gaswet (artikel 15/5 bis, § 11/2/1).

qu'à la fin du mois concerné. Il demande comment ces contrats seront traités à l'avenir et si des valeurs provisoires pourront être utilisées, ou si de telles méthodes d'indexation deviendront impossibles.

L'intervenant approuve le renforcement des pouvoirs de contrôle de la CREG, mais s'interroge sur la capacité du régulateur à assumer ces missions supplémentaires sans moyens additionnels. Il souhaite éviter qu'une extension significative des moyens octroyés à la CREG soit nécessaire.

M. Wollants fait ensuite observer que le projet ne contient aucune disposition relative aux indemnités de résiliation pour les contrats à prix fixe, alors qu'une telle possibilité figure dans l'accord de gouvernement fédéral. Il souligne que les fournisseurs doivent aujourd'hui intégrer dans le prix des contrats fixes le risque d'une résiliation anticipée, puisque les consommateurs peuvent changer de fournisseur sans frais. Selon lui, une indemnité de résiliation calculée au prorata pourrait exercer un effet à la baisse sur le prix des contrats fixes. Il demande pourquoi cette mesure ne figure pas dans le projet et à quel moment le gouvernement entend mettre en œuvre cette partie de l'accord de gouvernement.

L'intervenant renvoie en outre aux observations formulées par le secteur de l'énergie concernant l'entrée en vigueur prévue de la loi au 1er janvier 2027. Dès lors que les propositions de renouvellement devront déjà être envoyées deux mois avant l'expiration d'un contrat, les fournisseurs devraient, selon le secteur, appliquer les nouvelles règles dès la fin octobre 2026. La publication de la loi étant prévue juste avant l'été, les fournisseurs ne disposeront que d'un délai limité pour effectuer les préparatifs nécessaires. Le gouvernement est-il disposé à examiner si le régime transitoire pourrait être modifié afin que les propositions de renouvellement également ne doivent répondre aux nouvelles dispositions qu'à partir du 1er janvier 2027?

M. Wollants formule ensuite une série d'observations d'ordre légistique. En ce qui concerne l'article 3 du projet de loi, il souligne qu'à la suite de l'insertion d'un nouvel alinéa à l'article 18, § 2/2/1, de la loi Électricité, il se pourrait qu'un renvoi à "l'alinéa précédent" ne soit plus correct. Il considère que la disposition en question renvoie, quant au fond, à la communication visée à l'alinéa 1er et non au nouvel alinéa inséré. S'il s'agit effectivement d'une erreur, il estime qu'une correction similaire (à l'article 10 du projet de loi) sera également nécessaire dans la disposition correspondante de la loi Gaz (article 15/5bis, § 11/2/1).

Daarnaast merkt hij op dat de teksten van het ontwerp (artikel 3) en van de gecoördineerde bepalingen niet volledig overeenstemmen inzake de verplichting om tariefkaarten voor lopende contracten te verstrekken. Op de ene plaats wordt verwezen naar de “eindafnemer”, op de andere naar de “huishoudelijke afnemer”. Hij vraagt welke formulering de bedoeling van de wetgever correct weergeeft.

In dezelfde context vraagt de spreker waarom voor tariefkaarten met betrekking tot de verkoop van zelf opgewekte elektriciteit of deelname aan flexibiliteits- en energie-efficiëntieregelingen enkel wordt verwezen naar huishoudelijke afnemers en kmo's, terwijl voor de overige tariefkaarten het ruimere begrip “eindafnemer” wordt gebruikt.

De heer Wollants verwijst vervolgens naar opmerkingen van de sector over de pro-rata-aanrekening van vaste vergoedingen. Hij stelt vast dat het wetsontwerp (artikel 4 dat voorziet in een wijziging van artikel 20bis van de Elektriciteitswet), de memorie van toelichting en de samenvatting van het ontwerp hierover niet volledig overeenstemmen. Terwijl het ontwerp zelf de pro-rata-aanrekening enkel lijkt te voorzien voor contracten met variabele energieprijzen, wekken de andere documenten volgens hem de indruk dat dezelfde regeling ook voor vaste contracten zou moeten gelden. Hij vraagt of het wetsontwerp op dit punt moet worden aangepast. Indien dat het geval is, zou volgens hem eveneens een overeenkomstige correctie in de wijziging van de Gaswet noodzakelijk zijn.

Tot slot verwijst hij naar een opmerking van de sector over de bepaling die stelt dat variabele energieprijzen integraal indexeerbaar zijn. Hij vraagt of het niet aangewezen zou zijn expliciet te verduidelijken dat deze bepaling betrekking heeft op energieprijzen aangerekend aan eindafnemers, teneinde interpretatieproblemen te vermijden. Ook hier vraagt hij of, indien een aanpassing nodig blijkt, een gelijkaardige correctie in wijziging van de Gaswet moet worden doorgevoerd.

De heer Kurt Ravyts (VB) stelt vast dat er brede overeenstemming bestaat over de doelstelling om de energiefactuur leesbaarder, transparanter en beter vergelijkbaar te maken. Hij merkt op dat deze ambitie reeds in verschillende regeerakkoorden werd opgenomen en dat ook het voorliggende wetsontwerp uitvoering geeft aan een engagement uit het federale regeerakkoord.

De spreker wijst erop dat de communicatie over het ontwerp zich vooral heeft toegespitst op de bestrijding van zogenaamde “sjoemelkortingen”. Volgens hem beoogt het wetsontwerp een grotere transparantie door

Il fait en outre observer que les textes du projet de loi (article 3) et des dispositions coordonnées ne concordent pas entièrement en ce qui concerne l'obligation de fournir des cartes tarifaires pour les contrats en cours. Il est renvoyé tantôt au “client final”, tantôt au “consommateur résidentiel”. Il demande quelle formulation reflète correctement l'intention du législateur.

Dans le même contexte, l'intervenant demande pourquoi, s'agissant des cartes tarifaires relatives à la vente d'électricité autoproduite ou à la participation à des programmes de flexibilité et d'efficacité énergétique, il n'est renvoyé qu'aux clients résidentiels et aux PME, alors que, pour les autres cartes tarifaires, la notion plus large de “client final” est utilisée.

M. Wollants évoque ensuite les observations du secteur concernant la facturation au prorata des redevances fixes. Il constate que le projet de loi (article 4 prévoyant une modification de l'article 20bis de la loi Électricité), son exposé des motifs et son résumé ne concordent pas entièrement sur ce point. Alors que le projet en soi semble ne prévoir la facturation au prorata que pour les contrats à prix variable de l'énergie, l'intervenant estime que les autres documents donnent l'impression que le même régime devrait également s'appliquer aux contrats à prix fixes. Il demande si le projet de loi devrait être modifié sur ce point. Si tel est le cas, il considère qu'une correction correspondante serait également nécessaire dans la modification de la loi Gaz.

Enfin, l'intervenant se penche sur une observation du secteur concernant la disposition prévoyant que les prix variables de l'énergie sont intégralement indexables. Il demande s'il ne serait pas opportun de préciser explicitement que cette disposition concerne les prix de l'énergie facturés aux clients finals, afin d'éviter des problèmes d'interprétation. À cet égard également, l'intervenant demande si, le cas échéant, une correction similaire ne devrait pas être apportée dans la modification de la loi Gaz.

M. Kurt Ravyts (VB) constate qu'il existe un large consensus au sujet de l'objectif de rendre la facture énergétique plus lisible, plus transparente et plus facile à comparer. Il fait observer que cette ambition figurait déjà dans plusieurs accords de gouvernement et que le projet de loi à l'examen vise, lui aussi, à mettre en œuvre un engagement de l'accord de gouvernement fédéral.

L'intervenant souligne que la communication relative au projet de loi s'est principalement concentrée sur la lutte contre les réductions trompeuses. Il considère que le projet de loi vise à renforcer la transparence,

onder meer een uniforme prijsstructuur, een duidelijke verwijzing naar de tariefkaart via een QR-code, aangepaste regels inzake contractverlengingen en vaste vergoedingen, alsook een verbod op die misleidende kortingen en opeenvolgende prijsvoorwaarden binnen één contract.

De heer Ravyts verwijst vervolgens naar de opmerkingen die eerder door de heer Wollants werden aangehaald en merkt op dat een aantal van die bezorgdheden eveneens werden geformuleerd door de gewestelijke energieregulators. Volgens hem vrezen deze regulators dat bepaalde kostencomponenten, zoals kosten verbonden aan energiedelen, quota voor groene stroom en warmtekrachtkoppeling of toekomstige ETS2-kosten, niet langer afzonderlijk zouden kunnen worden doorgerekend aan de afnemers die deze kosten veroorzaken. Daardoor zouden leveranciers dergelijke kosten over hun volledige klantenportefeuille moeten spreiden.

Voorts verwijst de spreker naar de waarschuwing van de regulators dat leveranciers, door de verplichting van een vaste vereenvoudigde prijsstructuur, zich mogelijk zullen indekken tegen toekomstige prijsstijgingen door hogere risicopremies aan te rekenen. Dat zou volgens hen kunnen leiden tot hogere energieprijzen voor de consument, een verminderde marktdynamiek en minder concurrentie.

Daarnaast wijst de heer Ravyts op de kritiek dat de voorgestelde regeling innovatieve contractvormen zou kunnen bemoeilijken. Hij verwijst naar hybride producten die vaste en variabele prijscomponenten combineren en naar contracten die inspelen op nieuwe verbruiksprofielen, bijvoorbeeld in functie van zonnepanelen, elektrische voertuigen, batterijen of warmtepompen. Volgens bepaalde marktspelers dreigt een uniforme prijsstructuur de ontwikkeling van dergelijke innovatieve producten af te remmen en de keuzevrijheid van de consument te beperken.

De spreker verwijst tevens naar de discussie over een mogelijke herinvoering van een pro-rataverbrekingsvergoeding voor vaste contracten, zoals voorzien in het regeerakkoord. Volgens voorstanders zou een dergelijke regeling het aanbod van vaste contracten competitiever kunnen maken en de kosten die voortvloeien uit voortijdige contractbeëindigingen enkel toewijzen aan de klanten die deze veroorzaken.

Wat de verplichte QR-code betreft, merkt het commissielid op dat in Vlaanderen reeds een QR-code verplicht is die doorverwijst naar de V-test van de Vlaamse nutsregulator. Hij verwijst naar de bezorgdheid van de regulators dat consumenten hierdoor geconfronteerd

notamment au travers d'une structure tarifaire uniforme, d'un renvoi clair à la carte tarifaire, d'un code QR, de règles adaptées concernant les renouvellements de contrat et les frais fixes, ainsi que d'une interdiction de ces réductions trompeuses et des conditions tarifaires successives concernant un même contrat.

M. Ravyts renvoie ensuite aux observations précédemment évoquées par M. Wollants et fait observer que plusieurs de ces préoccupations ont également été formulées par les régulateurs régionaux de l'énergie. Selon l'intervenant, ces derniers craignent que certaines composantes des coûts, telles que les coûts liés au partage d'énergie, au quota d'électricité verte et à la cogénération ou aux futurs coûts ETS2, ne puissent plus être répercutées séparément sur les clients qui les génèrent. Les fournisseurs devraient par conséquent répartir ces coûts sur l'ensemble de leur portefeuille de clients.

L'intervenant cite en outre l'avertissement des régulateurs selon lequel, en raison de l'obligation d'adopter une structure tarifaire simplifiée et fixe, les fournisseurs pourraient se couvrir contre de futures hausses de prix en facturant des primes de risque plus élevées. Selon eux, il pourrait en résulter une hausse des prix de l'énergie pour le consommateur ainsi qu'un affaiblissement de la dynamique du marché et de la concurrence.

Par ailleurs, M. Ravyts souligne la critique selon laquelle le régime proposé pourrait entraver la mise en place de formes de contrat innovantes. Il fait référence aux produits hybrides qui combinent des composantes de prix fixes et variables, ainsi qu'aux contrats qui répondent à de nouveaux profils de consommation, par exemple en fonction des panneaux solaires, des véhicules électriques, des batteries ou des pompes à chaleur. Selon certains acteurs du marché, une structure tarifaire uniforme risque de freiner le développement de ces produits innovants et de limiter la liberté de choix du consommateur.

L'intervenant évoque également le débat sur une éventuelle réintroduction d'une indemnité de rupture au prorata pour les contrats fixes, comme le prévoit l'accord de gouvernement. Selon les partisans de cette mesure, ce dispositif pourrait rendre l'offre de contrats fixes plus compétitive et imputer les coûts liés aux résiliations anticipées uniquement aux clients qui en sont à l'origine.

En ce qui concerne le code QR obligatoire, le membre fait observer qu'en Flandre, un code QR renvoyant au V-test du régulateur flamand des services d'utilité publique est déjà obligatoire. Il évoque la crainte des régulateurs que les consommateurs ne se retrouvent

zouden kunnen worden met meerdere QR-codes die naar verschillende prijsvergelijkingsinstrumenten leiden.

Tot besluit vraagt de heer Ravyts hoe de ministers reageren op de kritische bemerkingen van de gewestelijke energieregulators en van de energiesector. Hij wenst te vernemen in welke mate hierover overleg heeft plaatsgevonden en hoe de regering de geformuleerde bezorgdheden beoordeelt.

De heer Christophe Bombled (MR) geeft vooreerst aan dat de MR-fractie dit wetsontwerp steunt. Het zal de energiemarkt immers inzichtelijker en loyaler maken, zodat consumenten niet langer verloren lopen in de complexiteit van de contracten en beter beschermd zijn dankzij prijstransparantie.

Het wetsontwerp raakt overigens niet aan de eigenlijke aard van de energiemarkt. Het past wel de werkingsregels aan, zodat huishoudens en kleine ondernemingen de bedragen die ze betalen en de logica die erachter schuilgaat beter begrijpen en ze een duidelijkere kijk krijgen op hoe hun contract zich verhoudt tot de rest van het marktaanbod.

Een van de kernpunten van de hervorming is de invoering van een gestandaardiseerde en bevattelijkere prijsstructuur. Voortaan zullen elektriciteits- en gascontracten worden gebaseerd op duidelijk identificeerbare onderdelen, met name een abonnement dat alleen administratieve kosten en een prijs per verbruikt kilowattuur omvat. Zo wordt paal en perk gesteld aan complexe tariefplannen met een wirwar aan elementen die vergelijkingen tussen leveranciers bemoeilijken en facturen vrijwel onbegrijpelijk maken voor de consument.

De heer Bombled is ook ingenomen met de regulering van een aantal praktijken die volgens hem bedrieglijk zijn, ook al gaan ze in wezen niet in tegen de vigerende wetgeving. Hij denkt dan met name aan voorwaardelijke kortingen die de klassering van bepaalde aanbiedingen in prijsvergelijkers artificieel opkrikken terwijl hun werkelijke voordeel vaak afhangt van moeilijk te vervullen voorwaarden. Dit wetsontwerp stelt het principe weer centraal dat alleen de prijs telt die de consument echt betaalt en dus niet een of andere korting of theoretische prijs die voor commerciële doeleinden wordt gepromoot.

De spreker juicht ook toe dat het verplicht wordt om de vaste vergoedingen te berekenen naar rato van de werkelijke looptijd van het contract. Dat is een essentiële billijkheidsmaatregel. Er bestaan immers nog steeds praktijken waarbij consumenten vaste kosten betalen

ainsi confrontés à plusieurs codes QR menant à différents outils de comparaison des prix.

En conclusion, M. Ravyts demande comment les ministres réagissent aux remarques critiques des régulateurs régionaux de l'énergie et du secteur de l'énergie. Il souhaite savoir dans quelle mesure la concertation a eu lieu à ce sujet et comment le gouvernement évalue les préoccupations formulées.

M. Christophe Bombled (MR) indique d'emblée que le groupe MR soutient le projet de loi. Ce texte permettra en effet de rendre le marché de l'énergie plus lisible, plus loyal, où le consommateur n'est plus piégé par la complexité des contrats, et où il est protégé par la transparence des prix.

L'intervenant souligne que le projet de loi ne modifie pas la nature même du marché de l'énergie. En revanche, il adapte les règles de fonctionnement afin de permettre aux ménages et aux petites entreprises de comprendre plus facilement les montants qu'ils paient, les raisons qui les justifient ainsi que la manière dont leur contrat se positionne par rapport aux autres offres disponibles sur le marché.

L'orateur relève que l'un des éléments centraux de la réforme réside dans l'instauration d'une structure tarifaire standardisée et plus compréhensible. Les contrats d'électricité et de gaz reposeront désormais sur des composantes clairement identifiables, à savoir un abonnement limité aux frais administratifs et un prix exprimé par kilowattheure consommé. Cette évolution mettra fin à des structures tarifaires complexes composées de multiples éléments parfois difficilement comparables entre fournisseurs et qui contribuent à rendre les factures peu lisibles pour les consommateurs.

M. Bombled se félicite également de l'encadrement de certaines pratiques commerciales qu'il juge trompeuses, même lorsqu'elles ne contreviennent pas à la législation en vigueur. Il cite notamment les réductions conditionnelles qui peuvent artificiellement améliorer le classement de certaines offres dans les outils de comparaison alors que leur bénéfice effectif dépend de conditions parfois difficiles à remplir. Le projet de loi réaffirme le principe selon lequel seul le prix réellement payé par le consommateur doit être pris en considération, plutôt que des prix promotionnels ou théoriques mis en avant à des fins commerciales.

L'intervenant salue également l'obligation d'appliquer les redevances fixes au prorata de la durée effective du contrat. Il considère cette mesure comme une question élémentaire d'équité. Il rappelle qu'en l'état actuel de certaines pratiques, des consommateurs peuvent être

voor periodes waarvoor ze niet langer worden beleverd door de bewuste leverancier. Zulke situaties zijn juridisch onverdedigbaar en politiek onaanvaardbaar. De in dit wetsontwerp vervatte rechtzetting herstelt het evenwicht tussen de contracten en vrijwaart tegelijk de belangen van rechtschappen markspelers.

Aangaande de bepalingen inzake informatie aan de consumenten is de heer Bombled er zeer over te spreken dat de verplichtingen voor de leveranciers worden aangescherpt. Daardoor worden consumenten voortaan vollediger geïnformeerd over de prijsstructuur, de indexeringsbepalingen en de verlengingsregels. Leveranciers zullen hun klanten ook duidelijk en voldoende op voorhand moeten informeren in geval van stilzwijgende verlenging. Aldus zullen die maatregelen helpen om onaangename verrassingen met facturen te voorkomen, alsook om het vertrouwen tussen consumenten en leveranciers te herstellen.

De heer Bombled staat gunstig tegenover de verplichting om op elke factuur een weblink of QR-code te vermelden. Door die maatregel zal de consument gemakkelijk zijn huidig tarief kunnen verifiëren en kunnen nagaan in welke mate zijn tarief concurrentieel is ten opzichte van de andere marktaanbiedingen. De energiefactuur mag niet langer een document voor specialisten zijn, maar moet voor alle huishoudens een toegankelijk instrument worden.

De heer Bombled benadrukt tevens dat de CREG een grotere rol krijgt. Dankzij een nieuwe exhaustieve, regelmatig bijgewerkte en door de regulator gemonitorde databank van de energieproducten, alsook dankzij een specifiek jaarverslag over de transparantie en de vergelijkbaarheid van de aanbiedingen, krijgt de CREG bijzonder gewichtige controle- en evaluatie-instrumenten.

De spreker benadrukt dat de hervorming onderdeel van een evolutie is, dus geen ad-hocmaatregel. De ingestelde mechanismen zullen regelmatig worden geëvalueerd en zullen indien nodig kunnen worden aangepast. Het lid wijst er tevens op dat bepaalde maatregelen gedeeltelijk kunnen worden opgeschort mochten er versturende effecten op de markt worden waargenomen. Die aanpak getuigt van intelligente regulering, die vertrekt van gegevensanalyse en die beoogt het vertrouwen in de markt te vergroten zonder naar politieke prijscontrole te grijpen.

De heer Bombled benadrukt dat de leveranciers nog altijd vrij hun tarieven zullen kunnen bepalen. Het is evenwel zaak dat ze van die vrijheid gebruikmaken

amenés à payer des frais fixes pour des périodes au cours desquelles ils ne sont plus approvisionnés par le fournisseur concerné. Il estime qu'une telle situation n'est ni juridiquement justifiable ni politiquement acceptable. La correction apportée par le projet de loi permet donc de rétablir un équilibre contractuel tout en préservant les intérêts des acteurs sérieux du marché.

Abordant les dispositions relatives à l'information des consommateurs, M. Bombled se réjouit du renforcement des obligations imposées aux fournisseurs. Les consommateurs disposeront, avant la conclusion d'un contrat, d'informations plus complètes concernant la structure tarifaire, les mécanismes d'indexation et les modalités de reconduction. Les fournisseurs seront aussi tenus d'informer clairement et suffisamment à l'avance leurs clients en cas de reconduction tacite. Ces mesures contribuent donc à réduire les mauvaises surprises susceptibles d'apparaître lors de la réception d'une facture et participent au rétablissement de la confiance entre consommateurs et fournisseurs.

L'orateur accueille favorablement l'obligation d'insérer sur chaque facture un lien électronique ou un code QR donnant Cette mesure permettra aux consommateurs de vérifier facilement leur tarif actuel et d'évaluer sa compétitivité par rapport aux autres offres du marché. La facture énergétique ne doit plus constituer un document réservé à des spécialistes mais devenir un outil accessible à l'ensemble des ménages.

M. Bombled met également en avant le renforcement du rôle de la CREG. La création d'une base de données exhaustive des produits énergétiques, régulièrement actualisée et placée sous le contrôle du régulateur, ainsi que l'établissement d'un rapport annuel consacré à la transparence et à la comparabilité des offres, fourniront à la CREG des instruments de contrôle et d'évaluation particulièrement importants.

L'intervenant souligne que la réforme s'inscrit dans une démarche évolutive et non dans une intervention ponctuelle. Les mécanismes mis en place feront l'objet d'évaluations régulières et pourront être adaptés si nécessaire. Il rappelle également que certaines mesures pourront être suspendues partiellement si des effets perturbateurs venaient à être constatés sur le marché. Cette approche illustre une forme de régulation intelligente, fondée sur l'analyse des données et destinée à renforcer la confiance dans le marché sans instaurer un contrôle politique des prix.

Il insiste sur le fait que les fournisseurs conservent leur liberté de fixer leurs tarifs. Il considère toutefois que cette liberté doit s'exercer dans un cadre garantissant

binnen een kader waarin de consument voldoende wordt geïnformeerd. Situaties waarbij consumenten niet over de middelen of de kennis beschikken om de aanbiedingen te analyseren en dus zwakker staan, dienen immers te worden voorkomen.

Tot slot wijst de heer Bombled op de samenhang van het wetsontwerp met het Europese regelgevingskader. Het wetsontwerp strekt niet tot instelling van een administratief prijsplafond of een rechtstreeks prijscontrolemechanisme. Het wetgevende optreden heeft uitsluitend betrekking op de prijsstructuur, de indexeringsmechanismen en de transparantievereisten. Dat is de juiste aanpak, wil men de rechtszekerheid veiligstellen en de investeringen in de energiesector stabiel houden.

De conclusie van de heer Bombled luidt dat het wetsontwerp een positieve stap voorwaarts is. Het zorgt ervoor dat de consument de beschikbare aanbiedingen beter kan begrijpen en vergelijken, en dus beter kan kiezen. Het bedeeft de leveranciers verantwoordelijkheid toe door paal en perk te stellen aan bepaalde dubieuze praktijken en het consolideert de rol van de CREG als onafhankelijke instantie die instaat voor de goede werking van een markt die competitief, transparant en eerlijk moet blijven. De MR-fractie zal het wetsontwerp daarom steunen, maar blijft wel alert voor de inhoud van de uitvoeringsbesluiten, alsook voor het evenwicht tussen consumentenbescherming en economische vrijheid.

De heer Éric Thiébaud (PS) vindt dat het debat over dit wetsontwerp in de bredere context van de huidige energietoestand moet worden gesitueerd. Hij betreurt dat de regering tot dusver te weinig maatregelen heeft genomen om de energiekosten te drukken, in het bijzonder de brandstofkosten. De prijzen zijn de laatste maanden fors de hoogte in gegaan en veel mensen hebben de grootste moeite om hun energierekeningen en andere dagelijkse uitgaven te betalen. De spreker stelt vast dat de regering via dit wetsontwerp inzet op meer consumentenbescherming in plaats van directe maatregelen ter bescherming van de koopkracht te nemen.

Ondanks de kanttekeningen bij de maatregelen van de regering inzake energieprijzen erkent de spreker dat het wetsontwerp een aantal goede elementen bevat. Zo is hij ingenomen met de maatregelen om de facturen transparanter te maken en een gezondere concurrentie tussen leveranciers aan te moedigen. Energierekeningen en tariefbladen moeten transparanter en gemakkelijker te vergelijken worden. Het wetsontwerp brengt bovendien verbeteringen aan met betrekking tot de verbrekingsvergoedingen en de beëindigingsrechten. Daarnaast worden de tarieven meer gestandaardiseerd, bevattelijker en begrijpelijker, alsook beter vergelijkbaar. Er is ook

une information suffisante des consommateurs afin d'éviter les situations dans lesquelles ceux-ci se trouvent désavantagés en raison d'un manque de moyens ou de connaissances pour analyser les offres.

Enfin, M. Bombled met en avant la cohérence du projet avec le cadre réglementaire européen. Il souligne que le texte n'instaure ni plafonnement administratif des prix, ni mécanisme de contrôle tarifaire direct. L'intervention législative porte exclusivement sur la structure des prix, les mécanismes d'indexation et les exigences de transparence. Il estime qu'une telle approche est indispensable pour préserver la sécurité juridique ainsi que la stabilité des investissements dans le secteur énergétique.

En conclusion, l'orateur considère que le projet de loi constitue une avancée positive. Il renforce la capacité des consommateurs à comprendre, comparer et choisir les offres disponibles, qu'il responsabilise les fournisseurs en encadrant certaines pratiques contestables et qu'il consolide le rôle de la CREG en tant qu'autorité indépendante chargée de garantir le bon fonctionnement d'un marché qu'il souhaite à la fois concurrentiel, transparent et équitable. Au nom du groupe MR, il confirme dès lors son soutien au projet de loi tout en indiquant que son groupe restera attentif à la mise en œuvre des arrêtés d'exécution et au maintien de l'équilibre entre protection des consommateurs et liberté économique.

M. Éric Thiébaud (PS) tient à replacer le débat sur le projet de loi dans le contexte plus large de la situation énergétique actuelle. Il déplore que le gouvernement n'ait pas encore pris de mesures suffisantes pour réduire le coût de l'énergie, en particulier celui des carburants. Les prix connaissent une forte hausse depuis plusieurs mois et un grand nombre de citoyens continuent à rencontrer des difficultés pour faire face à leurs dépenses énergétiques et aux autres charges du quotidien. Dans ce contexte, il observe que le gouvernement privilégie, à travers le présent projet de loi, le renforcement de la protection des consommateurs plutôt que l'adoption de mesures directes en faveur du pouvoir d'achat.

S'il formule des critiques à l'égard de l'action gouvernementale en matière de prix de l'énergie, l'intervenant reconnaît également plusieurs avancées contenues dans le projet de loi. Il salue ainsi les mesures qui visent à accroître la transparence des factures et à favoriser une concurrence plus saine entre les fournisseurs. Les factures d'énergie ainsi que les fiches tarifaires doivent être plus transparentes et plus facilement comparables. Le projet de loi apporte aussi des améliorations en ce qui concerne les indemnités de rupture, les droits de résiliation et l'instauration de tarifs davantage uniformisés, conçus pour être plus lisibles, compréhensibles et

voortgang op het gebied van consumenteninformatie, met name bij stilzwijgende contractverlengingen.

De heer Thiébaud gaat vervolgens in op een aantal opmerkingen die tijdens de besprekingen zijn gemaakt. Hij uit zijn verbazing over de door de heer Wollants vertolkte bezorgdheid van de sector dat de nieuwe transparantieverplichtingen zouden kunnen leiden tot extra kosten die op de consument zouden worden afgewenteld. Volgens de spreker is het in een concurrentiële markt essentieel dat alle spelers over dezelfde informatie beschikken en dat de zaken voor de consument uitermate transparant zijn. Hij is dan ook van mening dat het ontwerp de goede kant opgaat en heeft zijn bedenkingen bij bepaalde kritiek die erop is geleverd.

De heer Thiébaud is voorts perplex over het aantal bedenkingen van de heer Wollants, want het gaat hier toch om een door de regering ingediend wetsontwerp. Zonder de eenheid binnen de meerderheid in twijfel te trekken, merkt hij op dat bepaalde kritiek hem bijzonder scherp lijkt, wat vragen oproept over de steun die het wetsontwerp binnen de regeringsmeerderheid geniet.

De heer Thiébaud gaat vervolgens in op de bijdragen van andere actoren. Hij heeft een aantal adviezen en voorstellen voor verbetering heeft ontvangen, met name van het Réseau Wallon pour l'Accès Durable à l'Énergie (RWAE), Infor GazElec en de Federatie van de Maatschappelijke Diensten. Hij dankt die organisaties voor hun grondig werk. Zij hebben verschillende amendementsvoorstellen bezorgd met het oog op meer consumentenbescherming en meer samenhang binnen het wetsontwerp.

De spreker vindt dat die voorstellen door de commissie en de regering ernstig moeten worden onderzocht. Zijn fractie had die amendementen zelf kunnen indienen, maar zulks zou het objectieve onderzoek ervan in gevaar kunnen brengen wegens de politieke machtsverhoudingen binnen de commissie. Hij verzoekt de ministers dan ook nauwkeurig en gemotiveerd te reageren op de verschillende suggesties van de betrokken verenigingen.

De heer Thiébaud wijst in de eerste plaats op het voorstel met betrekking tot de tarieffiches. Hij herinnert eraan dat sommige leveranciers hun aanbiedingen recent meermaals binnen dezelfde maand hebben gewijzigd, wat mogelijk tot onduidelijkheid op de markt heeft geleid. De verenigingen stellen voor om in de definitie van de tarieffiche te verduidelijken dat een klant gedurende

comparables. Il relève également des progrès en matière d'information des consommateurs, notamment dans le cadre des reconductions tacites de contrats.

M. Thiébaud revient ensuite sur certaines observations formulées au cours des débats. Faisant référence aux préoccupations du secteur relayées par M. Wollants, il se dit surpris par l'argument selon lequel les nouvelles obligations de transparence pourraient générer des coûts supplémentaires qui seraient répercutés sur les consommateurs. À ses yeux, dans un marché concurrentiel, il est essentiel que l'ensemble des acteurs disposent des mêmes informations et que les consommateurs puissent accéder à un niveau élevé de transparence. Il considère dès lors que le projet va dans la bonne direction et se montre réservé face à certaines critiques formulées à son encontre.

L'orateur indique également avoir été interpellé par l'importance des réserves exprimées par M. Wollants à l'égard d'un texte pourtant présenté par le gouvernement. Sans remettre en cause la cohésion de la majorité, il relève que certaines critiques lui paraissent particulièrement marquées et estime que cette situation suscite des interrogations quant au soutien dont bénéficie le projet au sein même de la majorité gouvernementale.

Abordant ensuite les contributions émanant d'autres acteurs, M. Thiébaud souligne avoir reçu plusieurs avis et propositions d'amélioration provenant notamment du Réseau wallon pour l'accès durable à l'énergie (RWAE), d'Infor GazElec et de la Fédération des services sociaux. Il remercie ces organisations pour le travail approfondi réalisé et indique qu'elles ont transmis plusieurs propositions d'amendements visant à renforcer la protection des consommateurs et à améliorer la cohérence du texte.

L'intervenant estime que ces propositions méritent un examen sérieux de la part de la commission et du gouvernement. Il précise que son groupe aurait pu déposer lui-même ces amendements, mais considère qu'une telle démarche risquerait de compromettre leur examen objectif en raison des rapports de force politiques au sein de la commission. Il demande dès lors aux ministres de répondre de manière précise et argumentée aux différentes suggestions formulées par les associations concernées.

Parmi les propositions reçues, M. Thiébaud met tout d'abord en évidence celles relatives aux fiches tarifaires. Il rappelle que certains fournisseurs ont récemment modifié leurs offres à plusieurs reprises au cours d'un même mois, ce qui a pu nuire à la lisibilité du marché. Il indique que les associations proposent de préciser dans la définition de la fiche tarifaire qu'un client doit pouvoir

een minimale periode van één kalendermaand op een aanbod moet kunnen intekenen, zonder dat de aangekondigde tariefvoorwaarden tijdens die geldigheidsperiode wijzigen. Die maatregel zou niet alleen de transparantie verbeteren, maar ook zorgen voor meer stabiliteit van de aan consumenten aangeboden producten.

Vervolgens bespreekt de spreker verschillende voorstellen met betrekking tot de behandeling van klachten van huishoudelijke afnemers. Hij wijst in het bijzonder op het voorstel om een burgerrechtelijke boete per dag vertraging in te voeren wanneer een leverancier niet binnen de voorgeschreven termijn antwoordt, onverminderd de mogelijkheid voor de consument om vergoeding te verkrijgen voor de geleden schade. Sommige leveranciers overschrijden immers frequent de termijnen die zijn vastgelegd in het consumentenakkoord.

Voorts kunnen interpretatieproblemen ontstaan wanneer een factuur wordt betwist nadat de betalingstermijn is verstreken. Derhalve moet worden verduidelijkt of de invorderingsprocedure moet worden opgeschort wanneer de gevorderde bedragen worden betwist, bijvoorbeeld omdat de consument een fout op zijn factuur ontdekt op het moment dat hij een betalingsherinnering ontvangt.

De heer Thiébaud is daarenboven van mening dat wanneer een consument een afbetalingsplan aanvraagt, de invorderingsprocedure moet worden opgeschort totdat een beslissing over die aanvraag is genomen.

De spreker wijst daarnaast op het toenemende gebruik van artificiële intelligentie in de relaties tussen leveranciers en consumenten. Dat thema komt niet aan bod in het wetsontwerp, terwijl het wel steeds belangrijker wordt. Het lid is van mening dat consumenten uitdrukkelijk moeten worden geïnformeerd wanneer artificiële intelligentie wordt ingezet bij de behandeling van hun vragen en dat het antwoord altijd opnieuw moet kunnen worden beoordeeld door een mens.

Vervolgens bespreekt de heer Thiébaud de situatie waarin een leveringsovereenkomst wordt beëindigd terwijl een klacht over een factuur nog in behandeling is. Nergens in het wetsontwerp wordt die praktijk uitdrukkelijk verboden. Nochtans wordt in de Europese regels wel al bepaald dat een leverancier een contract niet mag opzeggen louter omdat een klant een klacht heeft ingediend of een beroep heeft gedaan op een ombudsdienst. Die kwestie verdient dan ook bijzondere aandacht tijdens de parlementaire debatten.

souscrire à une offre pendant une période minimale d'un mois calendrier sans que les conditions tarifaires annoncées puissent être modifiées durant cette période de validité. Une telle mesure permettrait non seulement d'améliorer la transparence, mais également de garantir une plus grande stabilité des offres proposées aux consommateurs.

L'orateur évoque ensuite plusieurs propositions relatives aux procédures de traitement des plaintes des clients résidentiels. Il souligne notamment la suggestion visant à instaurer une amende civile par jour de retard lorsqu'un fournisseur ne répond pas dans les délais prévus, sans préjudice de la possibilité pour le consommateur d'obtenir réparation du dommage subi. Il observe que certains fournisseurs dépassent régulièrement les délais fixés dans le cadre de l'Accord de consommateurs.

Il attire également l'attention sur les difficultés d'interprétation qui peuvent survenir lorsqu'une contestation de facture est introduite après l'échéance du paiement. Selon lui, des clarifications sont nécessaires afin de déterminer si la procédure de recouvrement doit être suspendue lorsque les montants réclamés font l'objet d'une contestation. Il évoque notamment le cas d'un consommateur qui découvre une erreur sur sa facture au moment où il reçoit un rappel de paiement.

Dans le même ordre d'idées, M. Thiébaud estime que lorsqu'un consommateur sollicite un plan d'apurement, la procédure de recouvrement devrait être suspendue jusqu'à ce qu'une décision soit prise concernant cette demande.

L'intervenant attire également l'attention sur l'utilisation croissante de l'intelligence artificielle dans les relations entre fournisseurs et consommateurs. Il relève que cette question n'est pas abordée dans le projet de loi alors même qu'elle prend une importance grandissante. Il estime que les consommateurs devraient être explicitement informés lorsqu'un dispositif d'intelligence artificielle est utilisé dans le traitement de leurs demandes et qu'ils devraient conserver la possibilité d'obtenir un réexamen de la réponse apportée par une personne physique.

M. Thiébaud évoque ensuite la situation dans laquelle un contrat de fourniture serait clôturé alors qu'une plainte relative à une facture est toujours en cours d'examen. Il constate qu'aucune disposition spécifique du projet n'interdit explicitement une telle pratique. Or, selon lui, les règles européennes prévoient déjà qu'un fournisseur ne peut résilier un contrat au seul motif qu'un client a introduit une plainte ou fait appel à un service de médiation. Il estime que cette question mérite une attention particulière dans le cadre de l'examen du texte.

De spreker wijst er vervolgens op dat bepaalde wijzigingen vervat in artikel 4 van het wetsontwerp een averechts effect dreigen te hebben. De voorliggende formulering van artikel 20*bis* van de elektriciteitswet zou volgens sommige verenigingen leveranciers ertoe kunnen aanzetten contracten eenzijdig op te zeggen wanneer de marktprijzen stijgen, om vervolgens onmiddellijk nieuwe contracten aan te bieden tegen minder gunstige tariefvoorwaarden. Een dergelijke praktijk zou de door het wetsontwerp nagestreefde bescherming kunnen omzeilen. Om dat te voorkomen, vermeldt het lid het voorstel om leveranciers te verbieden een contract voor onbepaalde tijd met een huishoudelijke afnemer eenzijdig op te zeggen gedurende de eerste tien maanden van de looptijd.

Tot slot vestigt de heer Thiébaud de aandacht op de situatie van de kleine en middelgrote ondernemingen. Verwijzend naar de opmerkingen van de Ombudsdienst voor Energie constateert hij dat verschillende beschermende bepalingen in het wetsontwerp uitsluitend van toepassing zijn op huishoudelijke afnemers. Hij is van mening dat sommige van die waarborgen moeten worden uitgebreid tot kmo's.

Tot besluit benadrukt de spreker nogmaals dat zijn fractie tevreden is dat het wetsontwerp verschillende stappen voorwaarts bevat. Hij wijst er echter op dat de voorstellen van de verenigingen zorgvuldig moeten worden bekeken, daar ze de kwaliteit van de voorliggende wetgeving aanzienlijk zouden kunnen verbeteren.

De heer Roberto D'Amico (PVDA-PTB) geeft aan dat de algemene betrachting van het wetsontwerp erin bestaat de disfuncties van de energiemarkt te verhelpen met het oog op een efficiëntere marktwerking. Het wetsontwerp beoogt weliswaar de transparantie te vergroten op een voor de consumenten uitermate ingewikkelde markt, maar de voorgestelde maatregelen bieden geen oplossing voor de structurele problemen waarmee zij te maken krijgen.

Veel gezinnen vinden moeilijk hun weg in de vele aanbiedingen op de energiemarkt. Het aantal contracten is enorm groot, wat bij de consumenten onzekerheid en verwarring teweegbrengt. De oorlog in het Midden-Oosten en de stijgende gas- en stookolieprijzen hebben die bezorgdheid nog aangewakkerd. Het lid wordt regelmatig benaderd door burgers die vragen hebben over de keuze van de leverancier, het contracttype of de voordeligste tariefstructuur.

L'orateur signale également un risque d'effet pervers lié à certaines modifications proposées à l'article 4 du projet de loi. Il explique que la rédaction envisagée de l'article 20*bis* de la loi Électricité pourrait, selon certaines associations, inciter des fournisseurs à résilier unilatéralement des contrats lorsque les prix de marché augmentent afin de proposer immédiatement de nouveaux contrats à des conditions tarifaires moins favorables. Une telle pratique pourrait contourner les objectifs de protection poursuivis par le projet de loi. Afin d'éviter cette situation, il mentionne la proposition consistant à interdire aux fournisseurs de résilier unilatéralement un contrat à durée indéterminée conclu avec un client résidentiel au cours des dix premiers mois de sa durée.

Enfin, M. Thiébaud attire l'attention sur la situation des petites et moyennes entreprises. Faisant référence aux observations du Service de médiation de l'énergie, il constate que plusieurs dispositions protectrices prévues par le projet de loi s'appliquent exclusivement aux clients résidentiels. Il considère que certaines de ces garanties devraient également être étendues aux PME.

En conclusion, l'intervenant réaffirme que son groupe accueille favorablement plusieurs avancées contenues dans le projet de loi. Il insiste toutefois sur la nécessité d'examiner avec attention les propositions formulées par les associations, estimant qu'elles pourraient utilement améliorer la qualité du dispositif législatif proposé.

M. Roberto D'Amico (PVDA-PTB) indique que la philosophie générale du projet de loi repose sur l'idée que les dysfonctionnements du marché de l'énergie doivent être corrigés afin de permettre à celui-ci de fonctionner de manière plus efficace. Il reconnaît que le texte vise à renforcer la transparence sur un marché qu'il qualifie de particulièrement complexe pour les consommateurs, mais estime que les mesures proposées ne répondent pas aux problèmes structurels auxquels ceux-ci sont confrontés.

L'intervenant souligne que de nombreux ménages éprouvent des difficultés à s'orienter parmi les nombreuses offres disponibles sur le marché de l'énergie. Il relève que l'existence d'un très grand nombre de contrats crée de l'incertitude et de la confusion chez les consommateurs. La guerre au Moyen-Orient et les hausses des prix du gaz et du mazout ont encore renforcé ces préoccupations. Il indique être régulièrement sollicité par des citoyens qui s'interrogent sur le choix du fournisseur, du type de contrat ou du mode de tarification le plus avantageux.

Verwijzend naar bepaalde publieke verklaringen van de minister van Consumentenbescherming, herinnert de heer D'Amico eraan dat veel gezinnen nog steeds te veel betalen voor hun energie, zelfs nadat ze van leverancier zijn veranderd. Die vaststelling toont aan dat de problemen waarop het wetsontwerp een antwoord wil bieden, dieper liggen. Volgens het lid zullen de voorliggende maatregelen niet volstaan om de bedragen te halen waarmee men de energiefactuur wil verlagen (500 euro minder per jaar voor 2 miljoen gezinnen).

De spreker gaat voorts in op de bepalingen met betrekking tot tarieftransparantie, onder meer de invoering van een elektronische link of QR-code op de facturen, waarmee de tarieffiches kunnen worden geraadpleegd. Hoewel de intentie lovenswaardig is, plaatst hij vraagtekens bij het nut van een dergelijke maatregel, daar op de elektriciteits- en gasmarkt honderden afzonderlijke producten en formules naast elkaar bestaan. Ondanks die contractuele diversiteit is de aan de consumenten geleverde energie altijd dezelfde, ongeacht de gekozen leverancier.

Juist de wildgroei aan contracten vormt dan ook het grootste probleem waar consumenten tegen aanlopen. De complexiteit van de tariefmechanismen maakt het uiterst moeilijk om het voordeligste aanbod te vinden. Gezinnen hebben noch de tijd, noch de kennis die nodig is om de vele factoren te onderzoeken die van invloed zijn op de evolutie van de energieprijzen. Betere informatievoorziening volstaat daarom niet om die basisproblematiek op te lossen.

Is het derhalve niet wenselijk het aantal door leveranciers op de markt gebrachte contracten te beperken? Er zou moeten worden nagedacht over de invoering van één product per leverancier, teneinde de markt aanzienlijk te vereenvoudigen en de keuze voor de consument te vergemakkelijken.

De heer D'Amico gaat vervolgens in op de prijsvergelijkers. De regering beveelt het gebruik van die tools aan om de voordeligste aanbiedingen te vinden. Die aanpak dreigt mensen die minder vertrouwd zijn met digitale hulpmiddelen, evenwel te benadelen. Toegang tot een concurrerend tarief zou immers niet mogen afhangen van het vermogen van consumenten om onlinevergelijkingsplatforms te raadplegen.

Om zijn betoog te illustreren, vertelt de spreker over een experiment dat hij heeft uitgevoerd met de vergelijkingsmodule van de CREG. Daarbij heeft hij verschillen

Se référant à certaines déclarations publiques du ministre en charge de la Protection des consommateurs, M. D'Amico rappelle qu'il a été souligné que de nombreuses familles continuent à payer leur énergie à un prix trop élevé, y compris après avoir changé de fournisseur. Ce constat démontre l'existence de problèmes plus profonds que ceux auxquels le projet de loi entend répondre. Il considère que les mesures prévues ne permettront pas d'atteindre les montants évoqués en matière de réduction des factures énergétiques (500 euros de moins par an pour 2 millions de ménages).

L'orateur s'attarde ensuite sur les dispositions relatives à la transparence tarifaire. Il évoque notamment l'introduction d'un lien électronique ou d'un code QR sur les factures permettant d'accéder aux fiches tarifaires. S'il reconnaît que l'intention est bonne, il relativise l'utilité d'une telle mesure dans un contexte où coexistent plusieurs centaines de produits et de formules tarifaires distincts sur le marché de l'électricité et du gaz. Il souligne que, malgré cette diversité contractuelle, l'énergie distribuée aux consommateurs demeure identique, quel que soit le fournisseur choisi.

Selon M. D'Amico, la multiplication des contrats constitue précisément le principal problème auquel sont confrontés les consommateurs. Il estime que la complexité des mécanismes tarifaires rend extrêmement difficile l'identification de l'offre la plus avantageuse. À ses yeux, les ménages ne disposent ni du temps ni des connaissances nécessaires pour analyser les nombreux paramètres qui influencent l'évolution des prix de l'énergie. Il considère dès lors que l'amélioration de l'information ne suffit pas à résoudre cette difficulté fondamentale.

Dans cette perspective, l'intervenant s'interroge sur l'opportunité de limiter le nombre de contrats commercialisés par les fournisseurs. Il suggère notamment qu'une réflexion pourrait être menée sur l'instauration d'un produit unique par fournisseur afin de simplifier considérablement le marché et de faciliter les choix des consommateurs.

M. D'Amico aborde ensuite la question des comparateurs de prix. Il rappelle que le gouvernement met en avant l'utilisation de ces outils pour identifier les offres les plus avantageuses. Toutefois, il estime que cette approche risque de pénaliser les personnes moins familiarisées avec les outils numériques. L'accès à un tarif compétitif ne devrait en effet pas dépendre de la capacité des consommateurs à utiliser des plateformes de comparaison en ligne.

Afin d'illustrer ses propos, l'orateur relate une expérience réalisée à partir du comparateur de la CREG. Il explique avoir constaté des différences entre les résultats

geconstateerd tussen de resultaten die door de vergelijkingsmodule werden weergegeven en de manier waarop de contracten op de website van de betreffende leverancier worden gepresenteerd. De moeilijkheid om het contract dat als het goedkoopste wordt aangemerkt, rechtstreeks terug te vinden, kan consumenten in de war brengen en ervoor zorgen dat zij duurdere contracten tekenen. Het wetsontwerp biedt geen oplossing voor dat manco.

De heer D'Amico stelt meerdere denksporen voor verbetering voor. Hij vermeldt met name de mogelijkheid van een directe link tussen de resultaten van de CREG-vergelijkingstool en de overeenstemmende contracten op de websites van de leveranciers. Hij vraagt ook of de leveranciers niet kunnen worden verplicht hun klanten stelselmatig hun goedkoopste contract aan te bieden. Een soortgelijk mechanisme werd na de vorige energiecrisis reeds toegepast voor bepaalde groepen consumenten. De spreker is van oordeel dat een uitbreiding van die aanpak zou kunnen worden overwogen.

Het verbod op bepaalde misleidende commerciële kortingen is een goede zaak. Het wetsontwerp ziet evenwel iets over het hoofd. Leveranciers mogen immers nog steeds welkomstprijzen toekennen, zoals nu het geval is. De PVDA-PTB-fractie is niet gekant tegen een korting voor nieuwe klanten, maar die zou veeleer tot uiting moeten komen in een lagere energieprijz in plaats van een eenmalig financieel voordeel.

Welkomstprijzen kunnen een contract kunstmatig aantrekkelijk doen lijken, terwijl de aangerekende energieprijz naderhand hoger blijkt dan die van concurrerende aanbiedingen. Derhalve vindt het lid dat dit mechanisme sommige consumenten nog steeds zou kunnen misleiden en hun inschatting van de werkelijke kosten van de aangeboden contracten zou kunnen vertekenen.

Concluderend is de heer D'Amico van oordeel dat het wetsontwerp bepaalde aspecten van de consumentenbescherming verbetert, met name op het gebied van commerciële transparantie, maar dat het de onderliggende oorzaken van de problemen op de energiemarkt niet aanpakt. Het initiatief laat bepaalde scheve situaties ongemoeid. In plaats van een ambitieuze hervorming van de marktwerking krijgt de burger vooral administratief gerommel in de marge. Kunnen de ministers verduidelijken hoe zij ervoor gaan zorgen dat de consumenten de tariefiches daadwerkelijk begrijpen? Kunnen zij uitleggen waarom de leveranciers niet altijd hun goedkoopste contract moeten aanbieden en waarom

affichés par l'outil de comparaison et la présentation des offres sur le site internet du fournisseur concerné. La difficulté à retrouver directement l'offre identifiée comme la moins chère peut induire les consommateurs en erreur et les conduire à souscrire des contrats plus coûteux. Il estime que le projet de loi ne répond pas à cette problématique.

Dans ce contexte, M. D'Amico suggère plusieurs pistes d'amélioration. Il évoque notamment la possibilité d'établir un lien direct entre les résultats du comparateur de la CREG et les offres correspondantes sur les sites des fournisseurs. Il s'interroge également sur l'opportunité d'imposer aux fournisseurs l'obligation de proposer systématiquement à leurs clients le contrat le moins cher qu'ils commercialisent. Il rappelle qu'un mécanisme comparable a déjà été appliqué à certaines catégories de consommateurs à l'issue de la précédente crise énergétique et estime qu'une extension de cette logique pourrait être envisagée.

L'intervenant accueille favorablement l'interdiction de certaines réductions commerciales qu'il considère comme trompeuses. Il estime toutefois que le projet de loi demeure incomplet dans la mesure où il maintient la possibilité d'accorder des primes de bienvenue sous leur forme actuelle. Il précise que son groupe n'est pas opposé au principe d'une réduction accordée aux nouveaux clients, mais considère que celle-ci devrait se traduire directement par une diminution du prix de l'énergie plutôt que par l'octroi d'un avantage financier ponctuel.

Selon lui, les primes de bienvenue peuvent donner une image artificiellement attractive d'un contrat alors même que le prix de l'énergie facturé demeure supérieur à celui d'offres concurrentes. Il considère dès lors que ce mécanisme risque de continuer à induire certains consommateurs en erreur et de fausser leur appréciation du coût réel des contrats proposés.

En conclusion, M. D'Amico estime que le projet de loi améliore certains aspects de la protection des consommateurs, notamment en matière de transparence commerciale, mais qu'il ne s'attaque pas aux causes profondes des difficultés rencontrées sur le marché de l'énergie. Il considère que le texte laisse subsister des faiblesses importantes et qu'il privilégie des mesures administratives plutôt qu'une réforme plus ambitieuse du fonctionnement du marché. Il invite dès lors les ministres à préciser de quelle manière ils entendent garantir la compréhension effective des fiches tarifaires par les consommateurs, à expliquer pourquoi les fournisseurs ne sont pas tenus de proposer systématiquement leur

de welkomstprijzen blijven bestaan? Overwegen zij maatregelen om het aantal energiecontracten op de markt aanzienlijk te verminderen?

De heer Serge Hiligsmann (Les Engagés) stelt dat, tegen de achtergrond van sterk schommelende energieprijzen, veel huishoudens te maken krijgen met ingewikkelde contracten, aanbiedingen die moeilijk te vergelijken zijn en een gebrek aan inzicht in de werkelijke kosten van hun energieverbruik.

Het wetsontwerp beoogt dienaangaande meerdere aanzienlijke verbeteringen tot stand te brengen. De spreker is met name ingenomen met de aanscherping van de precontractuele informatieverplichtingen, met de strengere regelgeving inzake stilzwijgende verlenging van contracten en met de maatregelen die erop gericht zijn de consumenten beter voor te lichten door middel van tariefiches en de opname van QR-codes op de facturen.

Dergelijke maatregelen moeten de energiemarkt bevattelijker, rechtvaardiger en toegankelijker maken voor alle consumenten. Derhalve zal zijn fractie het wetsontwerp steunen. Het lid hoopt dat de voorliggende maatregelen het beoogde effect zullen sorteren op het stuk van consumentenbescherming.

De heer Hiligsmann wil evenwel graag nog enkele verduidelijkingen van de ministers. Zo vraagt hij allereerst hoe de hervorming precies zal worden geëvalueerd en wanneer de CREG de weerslag van de nieuwe maatregelen zal onderzoeken, teneinde de doeltreffendheid ervan te beoordelen.

Vervolgens vestigt hij de aandacht op de digitale kloof. Het wetsontwerp beoogt te voorzien in links en QR-codes om de toegang tot de contractuele informatie en tariefiches te vergemakkelijken. Wat met de mensen die minder vertrouwd zijn met digitale hulpmiddelen? Zij zouden toch toegang moeten krijgen tot dezelfde informatie en bescherming als de andere consumenten.

Mevrouw Phaedra Van Keymolen (cd&v) stelt dat het wetsontwerp een antwoord biedt op reële problemen waarmee consumenten op de energiemarkt worden geconfronteerd. Zij wijst erop dat energiefacturen vaak moeilijk leesbaar zijn, dat contracten niet altijd eenvoudig kunnen worden vergeleken en dat bepaalde kortingen de prijsvergelijking kunnen vertekenen zonder dat consumenten daar in de praktijk daadwerkelijk voordeel uit halen. Ook verwijst zij naar situaties waarin contracten stilzwijgend worden verlengd zonder dat de afnemer

offre la moins chère, à justifier le maintien des primes de bienvenue et à indiquer s'ils envisagent des mesures destinées à réduire significativement le nombre de contrats énergétiques disponibles sur le marché.

M. Serge Hiligsmann (Les Engagés) rappelle que, dans un contexte de fluctuations importantes de prix de l'énergie, de nombreux ménages sont en outre confrontés à des contrats complexes, à des offres difficiles à comparer et à un manque de visibilité sur les coûts réels de leur consommation énergétique.

Le projet de loi apporte plusieurs améliorations significatives à cet égard. L'orateur salue notamment le renforcement des obligations d'information précontractuelle, l'encadrement accru des reconductions tacites de contrats ainsi que les mesures destinées à améliorer l'information des consommateurs au moyen des fiches tarifaires et de l'intégration de codes QR sur les factures.

Ces dispositions sont susceptibles de contribuer à rendre le marché de l'énergie plus compréhensible, plus équitable et plus accessible pour l'ensemble des consommateurs. Dans cette perspective, il indique que son groupe soutiendra le projet de loi et espère que les mesures proposées produiront les effets attendus en matière de protection des consommateurs.

M. Hiligsmann souhaite toutefois obtenir plusieurs précisions de la part des ministres. Il s'interroge tout d'abord sur les modalités d'évaluation de la réforme et demande à quel moment la CREG procédera à l'examen des effets des nouvelles mesures afin d'en apprécier l'efficacité.

L'intervenant attire ensuite l'attention sur la question de la fracture numérique. Il relève que le projet prévoit l'introduction de liens internet et de codes QR destinés à faciliter l'accès aux informations contractuelles et tarifaires. Il s'interroge néanmoins sur les dispositifs envisagés pour garantir que les personnes moins familiarisées avec les outils numériques puissent bénéficier du même niveau d'information et de protection que les autres consommateurs.

Mme Phaedra Van Keymolen (cd&v) indique que le projet de loi apporte une réponse à des problèmes réels auxquels les consommateurs sont confrontés sur le marché de l'énergie. Elle souligne que les factures d'énergie sont souvent difficiles à lire, que les contrats ne peuvent pas toujours être facilement comparés et que certaines réductions peuvent fausser la comparaison des prix sans que les consommateurs en tirent effectivement profit dans la pratique. Elle renvoie également à des situations dans lesquelles des contrats sont reconduits

tijdig wordt geïnformeerd. Volgens de spreekster gaat het om problemen die reeds geruime tijd worden aangekaart door de CREG, de gewestelijke regulatoren en consumentenorganisaties.

Vervolgens formuleert zij een aantal vragen bij het ontwerp. Vooreerst wenst zij te vernemen waarom de invoering van een vaste prijsstructuur en het verbod op voorwaardelijke kortingen volgens de regering geen afbreuk doen aan de concurrentie of aan de vrije prijszetting door energieleveranciers. In dat verband vraagt zij tevens of de ministers verwachten dat bepaalde bepalingen juridisch zouden kunnen worden aangevochten door leveranciers of regulatoren.

Daarnaast vraagt mevrouw Van Keymolen bevestiging dat de pro-rata-aanrekening van vaste vergoedingen zowel zal gelden voor contracten met een vaste prijs als voor contracten met een variabele prijs, overeenkomstig de bedoeling die volgens haar uit de memorie van toelichting blijkt.

Verder vraagt zij bijkomende toelichting over de gevolgen van de verplichte all-inprijstructuur voor toekomstige kostencomponenten die vandaag nog moeilijk voorspelbaar zijn, in het bijzonder de kosten verbonden aan ETS2. Zij verwijst ook naar andere kostenposten, zoals quota voor groenestroomcertificaten, waarvoor leveranciers mogelijk risicopremies zullen aanrekenen. Zij vraagt hoe de in het ontwerp opgenomen overgangsgeregeling deze problematiek moet opvangen.

De spreekster verwijst eveneens naar de vragen die reeds werden gesteld over de inwerkingtreding van de nieuwe regels. Volgens haar dreigt de situatie te ontstaan dat voor contracthernieuwingen reeds aangepaste tariefkaarten moeten worden gebruikt vanaf 1 november 2026, terwijl voor nieuwe intekeningen nog de oude regeling geldt tot 31 december 2026. Zij vraagt hoe de regering deze overgang praktisch wil organiseren.

Tevens informeert het commissielid naar de gevolgen van het wetsontwerp voor hybride prijsformules, waarbij vaste en variabele prijselementen worden gecombineerd. Zij verwijst daarbij onder meer naar producten die worden aangeboden door energiecoöperaties zoals Ecopower en vraagt of dergelijke contractvormen ook na de inwerkingtreding van de wet mogelijk zullen blijven.

Tot slot vraagt ook mevrouw Van Keymolen waarom de in het regeerakkoord aangekondigde herinvoering van een verbrekingsvergoeding voor vaste contracten niet in het voorliggende ontwerp werd opgenomen.

tacitement sans que le client soit informé en temps utile. Selon l'intervenante, il s'agit de problèmes déjà signalés depuis longtemps par la CREG, les régulateurs régionaux et les organisations de consommateurs.

Elle formule ensuite un certain nombre de questions au sujet du projet. Elle souhaite tout d'abord savoir pourquoi, selon le gouvernement, l'introduction d'une structure fixe des prix et l'interdiction des réductions conditionnelles ne portent pas atteinte à la concurrence ni à la libre fixation des prix par les fournisseurs d'énergie. À cet égard, elle demande également si les ministres s'attendent à ce que certaines dispositions puissent être contestées en justice par des fournisseurs ou des régulateurs.

Mme Van Keymolen demande en outre confirmation que la facturation au prorata des redevances fixes s'appliquera tant aux contrats à prix fixe qu'aux contrats à prix variable, conformément à l'objectif qui ressort, selon elle, de l'exposé des motifs.

Elle demande par ailleurs des précisions supplémentaires sur les conséquences de la structure de prix intégrée obligatoire pour les futures composantes de coûts qui sont aujourd'hui encore difficiles à prévoir, en particulier les coûts liés à l'ETS2. Elle renvoie également à d'autres postes de coûts, tels que les quotas de certificats verts, pour lesquels les fournisseurs pourraient éventuellement facturer des primes de risque. Elle demande comment le régime transitoire prévu dans le projet doit permettre de répondre à cette problématique.

L'intervenante renvoie également aux questions déjà posées au sujet de l'entrée en vigueur des nouvelles règles. Selon elle, il risque de se produire une situation dans laquelle des cartes tarifaires adaptées devront déjà être utilisées pour les renouvellements de contrat à partir du 1er novembre 2026, alors que l'ancien régime restera applicable aux nouvelles souscriptions jusqu'au 31 décembre 2026. Elle demande comment le gouvernement entend organiser concrètement cette transition.

La membre s'enquiert également des conséquences du projet de loi pour les formules de prix hybrides, dans lesquelles des éléments de prix fixes et variables sont combinés. Elle renvoie notamment à des produits proposés par des coopératives d'énergie telles qu'Ecopower et demande si de telles formes de contrat resteront possibles après l'entrée en vigueur de la loi.

Enfin, Mme Van Keymolen demande également pourquoi la réintroduction d'une indemnité de rupture pour les contrats fixes, annoncée dans l'accord de gouvernement, n'a pas été intégrée dans le projet à l'examen.

De heer Jeroen Van Lysebettens (Ecolo-Groen) dankt de ministers voor het wetsontwerp en erkent dat het tegemoetkomt aan een terechte bezorgdheid omtrent de leesbaarheid en transparantie van de energiefactuur. Hoewel hij de voorgestelde vereenvoudigingen positief beoordeelt, formuleert hij nog een aantal vragen.

Vooreerst gaat de spreker in op de regeling inzake dynamische energietarieven. Hij stelt vast dat deze in het ontwerp grotendeels worden gelijkgesteld met variabele tarieven, maar merkt op dat dynamische tarieven veel sneller evolueren dan klassieke variabele contracten. Volgens hem dreigt dit de verdere ontwikkeling van dergelijke producten te bemoeilijken, terwijl flexibiliteit op de energiemarkt steeds belangrijker wordt. Hij vraagt daarom hoe de regering de impact van het wetsontwerp op dynamische energietarieven inschat.

Daarnaast vraagt de heer Van Lysebettens aandacht voor de teruglevertarieven voor elektriciteit. Hij gaat ervan uit dat deze niet zijn inbegrepen in de kilowattuurcomponent waarop het wetsontwerp betrekking heeft en dat wordt uitgegaan van een bruto afnamevolume, zonder verrekening van de elektriciteit die door de afnemer op het net wordt geïnjecteerd. Hij stelt vast dat teruglevertarieven daardoor buiten het toepassingsgebied van het ontwerp lijken te vallen, hoewel daar volgens hem eveneens sprake is van aanzienlijke prijsverschillen en een gebrek aan transparantie. Is de regering zich bewust van deze problematiek, werd zij onderzocht en waarom werd ervoor gekozen om hierover geen bepalingen in het ontwerp op te nemen?

Wat de invoering van een bijkomende QR-code betreft, merkt de spreker op dat op energiefacturen vandaag reeds verschillende QR-codes voorkomen. Hij wijst bovendien op mogelijke frauderisico's, aangezien QR-codes relatief eenvoudig kunnen worden nagemaakt of misbruikt. In het bijzonder richt hij zich tot minister Beenders met de vraag of deze risico's werden onderzocht en of bijkomende maatregelen worden overwogen om consumenten te sensibiliseren en te beschermen tegen fraude.

Ten slotte verwijst de heer Van Lysebettens naar de voorstellen tot wijziging die door consumenten- en gebruikersorganisaties aan de commissie werden bezorgd en waar ook door de heer Thiébaud naar werd verwezen. Hij merkt op dat hij deze voorstellen niet zelf in amendementen heeft omgezet, maar vraagt wel een inhoudelijke reactie van de regering op een aantal van de geformuleerde suggesties. Hij verwijst daarbij onder meer naar voorstellen om consumenten beter te informeren wanneer het opgegeven verbruik aanzienlijk afwijkt van een normaal verbruikspatroon. Indien een

M. Jeroen Van Lysebettens (Ecolo-Groen) remercie les ministres pour le projet de loi et reconnaît que celui-ci répond à une préoccupation légitime concernant la lisibilité et la transparence de la facture d'énergie. Bien qu'il juge positivement les simplifications proposées, il formule encore un certain nombre de questions.

L'intervenant aborde tout d'abord le régime relatif à la tarification dynamique de l'énergie. Il constate que ces tarifs sont largement assimilés, dans le projet, aux tarifs variables, mais fait observer que les tarifs dynamiques évoluent beaucoup plus rapidement que les contrats variables classiques. Selon lui, cela risque de compliquer le développement ultérieur de tels produits, alors que la flexibilité sur le marché de l'énergie revêt une importance croissante. Il demande dès lors comment le gouvernement évalue l'impact du projet de loi sur la tarification dynamique de l'énergie.

M. Van Lysebettens attire en outre l'attention sur les tarifs de réinjection pour l'électricité. Il part du principe que ceux-ci ne sont pas inclus dans la composante kilowattheure visée par le projet de loi et que l'on se fonde sur un volume brut de prélèvement, sans compensation de l'électricité injectée sur le réseau par le client. Il constate que les tarifs de réinjection semblent dès lors sortir du champ d'application du projet, alors que ceux-ci présentent également, selon lui, des différences de prix considérables et un manque de transparence. Le gouvernement est-il conscient de cette problématique, celle-ci a-t-elle été examinée et pourquoi a-t-il été choisi de ne pas intégrer de dispositions à ce sujet dans le projet?

En ce qui concerne l'introduction d'un code QR supplémentaire, l'intervenant fait observer que les factures d'énergie comportent déjà aujourd'hui plusieurs codes QR. Il souligne en outre les risques de fraude possibles, étant donné que les codes QR peuvent être relativement facilement reproduits ou détournés. Il s'adresse en particulier au ministre Beenders pour lui demander si ces risques ont été examinés et si des mesures supplémentaires sont envisagées afin de sensibiliser les consommateurs et de les protéger contre la fraude.

Enfin, M. Van Lysebettens renvoie aux propositions de modification transmises à la commission par des organisations de consommateurs et d'utilisateurs, auxquelles M. Thiébaud a également fait référence. Il indique qu'il n'a pas lui-même transformé ces propositions en amendements, mais demande néanmoins une réaction de fond du gouvernement à un certain nombre des suggestions formulées. Il renvoie notamment aux propositions visant à mieux informer les consommateurs lorsque la consommation indiquée s'écarte sensiblement d'un profil de consommation normal. Si des explications immédiates

onmiddellijke toelichting niet mogelijk is, vraagt hij dat hierover op een later tijdstip schriftelijk meer uitleg wordt verstrekt.

De heer Steven Coenegrachts (Anders.) vraagt zich af of het wetsontwerp daadwerkelijk zal leiden tot een betere leesbaarheid van de energiefactuur. Hij wijst erop dat consumenten vandaag reeds via bestaande QR-codes toegang hebben tot tariefinformatie, zonder dat die noodzakelijk meer duidelijkheid schept dan de gesponsorde prijsvergelijkingswebsites. Hij kijkt dan ook uit naar de concrete vormgeving van de nieuwe tariefkaarten.

Daarnaast uit hij bezorgdheid over de bijkomende administratieve lasten die het ontwerp oplegt aan energieleveranciers, onder meer inzake rapportering aan de CREG en het bewaren van tariefkaarten. Volgens hem kunnen dergelijke verplichtingen relatief zwaarder doorwegen op kleinere en innovatieve marktspelers dan op grote leveranciers. In combinatie met de strikte prijsstructuur die het ontwerp invoert, met bijvoorbeeld het verbod op de toevoeging op de factuur van andere prijselementen zoals energiedelen, zou dit volgens hem innovatie kunnen afremmen en de toetreding van nieuwe spelers tot de markt bemoeilijken. Hij vraagt hoe de regering die mogelijke impact op concurrentie en productinnovatie beoordeelt.

Voorts vraagt de spreker verduidelijking over de ruime delegatie aan de Koning om nadere uitvoeringsmodaliteiten vast te leggen inzake consumentenbescherming. Hij verneemt graag welke bijkomende maatregelen de regering daarbij concreet voor ogen heeft.

Ten slotte vraagt de heer Coenegrachts meer uitleg over de verwerking van de toekomstige ETS2-kosten. Aangezien het om een marktmechanisme gaat waarvan de uiteindelijke kostprijs pas achteraf gekend zal zijn, wenst hij te vernemen hoe leveranciers deze kosten op de factuur zullen moeten aanrekenen en hoe de praktische uitvoering daarvan wordt voorzien.

De heer Jeroen Soete (Vooruit) herinnert eraan dat hij zijn loopbaan begon in de energiesector, in een periode waarin de Belgische energiemarkt nog sterk geconcentreerd was. Volgens hem heeft de geleidelijke liberalisering van de markt ertoe geleid dat consumenten vandaag gemakkelijker van leverancier kunnen veranderen en daardoor aanzienlijk kunnen besparen op hun energiefactuur. Hij verwijst daarbij onder meer naar de afschaffing van de verbrekingsvergoeding onder voormalig minister Johan Vande Lanotte, die volgens hem een belangrijke stimulans vormde voor concurrentie

ne sont pas possibles, il demande que des précisions écrites soient fournies ultérieurement à ce sujet.

M. Steven Coenegrachts (Anders.) se demande si le projet de loi améliorera réellement la lisibilité de la facture d'énergie. Il souligne que les consommateurs ont déjà accès aujourd'hui à des informations tarifaires par l'intermédiaire de codes QR existants, sans que celles-ci apportent nécessairement plus de clarté que les sites comparateurs de prix sponsorisés. Il attend dès lors avec intérêt la forme concrète que prendront les nouvelles cartes tarifaires.

Il exprime par ailleurs son inquiétude quant aux charges administratives supplémentaires que le projet impose aux fournisseurs d'énergie, notamment en ce qui concerne le rapportage à la CREG et la conservation des cartes tarifaires. Selon lui, de telles obligations peuvent peser relativement plus lourdement sur les acteurs de marché plus petits et innovants que sur les grands fournisseurs. Combiné à la structure des prix stricte instaurée par le projet, avec par exemple l'interdiction d'ajouter sur la facture d'autres éléments de prix tels que le partage d'énergie, ce dispositif pourrait, selon lui, freiner l'innovation et compliquer l'accès de nouveaux acteurs au marché. Il demande comment le gouvernement évalue cet impact potentiel sur la concurrence et l'innovation en matière de produits.

L'intervenant demande ensuite des précisions sur la large délégation accordée au Roi pour fixer des modalités d'exécution supplémentaires en matière de protection des consommateurs. Il souhaiterait savoir quelles mesures supplémentaires le gouvernement envisage concrètement à cet égard.

Enfin, M. Coenegrachts demande davantage d'explications sur le traitement des futurs coûts liés à l'ETS2. Étant donné qu'il s'agit d'un mécanisme de marché dont le coût final ne sera connu qu'*a posteriori*, il souhaite savoir comment les fournisseurs devront facturer ces coûts et comment la mise en œuvre pratique de ce dispositif est prévue.

M. Jeroen Soete (Vooruit) rappelle qu'il a entamé sa carrière dans le secteur de l'énergie à une époque où le marché de l'énergie belge était encore très concentré. Selon lui, la libéralisation progressive du marché a permis aux consommateurs de changer plus facilement de fournisseur aujourd'hui et, par conséquent, de réaliser des économies substantielles sur leur facture d'énergie. Il évoque notamment la suppression de l'indemnité de résiliation sous l'ancien ministre Johan Vande Lanotte, qui, selon lui, a constitué un stimulant important pour la concurrence et la mobilité des consommateurs. L'écart

en consumentenmobiliteit. Geleidelijk aan is het prijsverschil met de energiefacturen in de buurlanden dan ook verkleind.

De spreker benadrukt evenwel dat marktwerking slechts voordelen oplevert indien consumenten beschikken over correcte en transparante informatie. In dat verband verwijst hij naar de praktijk waarbij bepaalde contracten dankzij hoge welkomstkortingen gunstig scoren in prijsvergelijkingen, terwijl de onderliggende energieprijzen vaak minder competitief is. Volgens hem leidt dit ertoe dat consumenten soms een verkeerd beeld krijgen van de werkelijke kostprijs van hun contract.

Hij wijst erop dat ondanks het hoge aantal leverancierswissels nog steeds meer dan de helft van de Belgische gezinnen aangesloten is bij relatief dure contracten, terwijl slechts een beperkte minderheid – tien tot vijftien procent – gebruikmaakt van de goedkoopste aanbiedingen op de markt. Tegen die achtergrond spreekt hij namens zijn fractie zijn steun uit voor de maatregelen die misleidende kortingen aanpakken, de prijsvoorwaarden van contracten verduidelijken en de administratieve kosten voortaan pro rata laten aanrekenen.

Wat dat laatste betreft, vergelijkt de spreker de regeling met andere abonnementsformules: wie een abonnement voortijdig stopzet, zou volgens hem enkel moeten betalen voor de periode waarin effectief gebruik werd gemaakt van de dienst.

Tot slot sluit de heer Soete zich aan bij de vragen die reeds werden gesteld over de verplichte QR-code op de energiefactuur. Hij vraagt in het bijzonder hoe deze federale regeling zich zal verhouden tot de reeds bestaande Vlaamse toepassing, zodat consumenten niet geconfronteerd worden met verschillende QR-codes die naar uiteenlopende vergelijkingsinstrumenten verwijzen. Volgens hem moet de maatregel er vooral toe bijdragen dat consumenten regelmatig hun contract vergelijken en zo kunnen profiteren van de grote prijsverschillen die op de markt bestaan.

B. Antwoorden van de ministers

De heer Rob Beenders, minister van Consumentenbescherming, Sociale Fraudebestrijding, Personen met een handicap en Gelijke Kansen, antwoordt op de vragen van de heer Wollants en benadrukt dat de hervorming er precies op gericht is de vergelijkbaarheid van de energieaanbiedingen te verbeteren. Hij verwijst naar ramingen die vooraf werden gemaakt over de mogelijke impact van de maatregelen. Uit de huidige marktsituatie blijkt dat ongeveer één op de twee energiekanten één van de tien duurste contracten op de markt heeft, terwijl ongeveer 10 % van de consumenten

de prix avec les factures d'énergie payées dans les pays voisins a ainsi progressivement diminué.

L'intervenant souligne toutefois que le fonctionnement du marché n'est avantageux que si les consommateurs disposent d'informations correctes et transparentes. À cet égard, il évoque la pratique selon laquelle certains contrats obtiennent de bons résultats dans les comparatifs de prix grâce à des remises de bienvenue élevées, alors que le prix de l'énergie sous-jacent est souvent moins compétitif. Selon lui, cela amène parfois le consommateur à se faire une idée fautive du coût réel de son contrat.

L'intervenant souligne que, malgré le nombre élevé de changements de fournisseur, plus de la moitié des ménages belges ont toujours des contrats relativement chers, alors que seule une petite minorité – dix à quinze pour cent – bénéficie des offres les moins chères du marché. C'est pourquoi il exprime, au nom de son groupe parlementaire, son soutien aux mesures visant à lutter contre les réductions trompeuses, à clarifier les conditions tarifaires des contrats et à faire dorénavant facturer les frais administratifs au prorata.

En ce qui concerne ce dernier point, l'intervenant compare ce régime à d'autres formules d'abonnement: selon lui, toute personne qui résilie un abonnement avant terme ne devrait payer que pour la période durant laquelle le service a été effectivement utilisé.

Enfin, M. Soete se rallie aux questions déjà posées à propos du code QR obligatoire sur la facture d'énergie. Il demande en particulier comment ce régime fédéral s'articulera avec l'application flamande déjà en vigueur, afin que les consommateurs ne soient pas confrontés à différents codes QR qui renverraient à des outils de comparaison différents. Selon lui, cette mesure doit avant tout contribuer à ce que les consommateurs comparent régulièrement leur contrat et puissent ainsi profiter des écarts de prix importants qui existent sur le marché.

B. Réponses des ministres

M. Rob Beenders, ministre de la Protection des consommateurs, de la Lutte contre la fraude sociale, des Personnes handicapées et de l'Égalité des chances, répond aux questions de M. Wollants et souligne que la réforme vise précisément à améliorer la comparabilité des offres énergétiques. Il renvoie aux estimations réalisées au préalable concernant l'impact potentiel des mesures. La situation actuelle du marché indique qu'environ un client sur deux a souscrit l'un des dix contrats les plus chers du marché, tandis qu'environ 10 % des consommateurs disposent, pour une consommation comparable,

voor een vergelijkbaar verbruik beschikt over één van de goedkoopste contracten. Dit toont aan dat goedkopere contracten vandaag wel degelijk op de markt aanwezig zijn en worden aangeboden door leveranciers die rendabel opereren, maar dat deze producten onvoldoende zichtbaar zijn voor de consument.

De minister stelt vast dat vooral nieuwe marktspelers vaak scherpe tarieven aanbieden en dat deze leveranciers zich positief uitlaten over de voorgestelde hervorming omdat zij hierdoor meer kansen krijgen om zichtbaar te worden in de prijsvergelijkingen. De prijsvergelijkingen worden vandaag vertekend door voorwaardelijke kortingen en andere commerciële constructies, waardoor duurdere contracten vaak bovenaan de vergelijkingsresultaten verschijnen. Hij acht het dan ook niet logisch dat België een relatief hoog percentage van leverancierswissels kent, terwijl een groot aantal consumenten ondanks die inspanningen in één van de duurste contracten blijft zitten. Door de verschillende elementen van de energie-component te bundelen en de transparantie te vergroten, moet het wetsontwerp de consumenten in staat stellen beter geïnformeerde en voordeligere keuzes te maken, wat een positieve impact zou moeten hebben op zowel de concurrentie als de prijsvorming op de markt.

Op basis van de uitgevoerde simulaties verwacht de minister niet dat de hervorming tot bijkomende kosten zal leiden. Hij gaat ervan uit dat de prijzen zich op een meer evenwichtige en realistische manier zullen ontwikkelen en dat de concurrentie tussen leveranciers transparanter zal verlopen. Hij voegt eraan toe dat de effecten van de hervorming nauwgezet zullen worden gemonitord.

Wat de QR-codes betreft, verklaart de minister dat hierover overleg zal plaatsvinden met de gewesten. Hij erkent dat energiefacturen voor veel consumenten een complex onderwerp blijven en dat ook de voorgestelde hervorming die complexiteit niet volledig zal wegnemen. Studies tonen aan dat veel consumenten vandaag zelfs niet weten welk type contract zij hebben afgesloten. De hervorming moet daarom worden beschouwd als een belangrijke stap vooruit inzake transparantie en informatieverstrekking, zonder de illusie te wekken dat energiefacturen daardoor volledig eenvoudig zullen worden.

De minister wijst er voorts op dat met de gewesten is afgesproken dat geen dubbele QR-codes nodig zullen zijn. Indien een gewest reeds beschikt over een performante prijsvergelijker die aan de nieuwe vereisten voldoet, zoals de V-test in Vlaanderen, zal één QR-code volstaan om de consument naar de relevante informatie te leiden.

de l'un des contrats les moins chers. Cela démontre que des contrats moins chers sont bien disponibles sur le marché aujourd'hui et proposés par des fournisseurs qui opèrent de manière rentable, mais que ces produits ne sont pas suffisamment visibles pour les consommateurs.

Le ministre constate que ce sont surtout les nouveaux acteurs du marché qui proposent généralement des tarifs compétitifs et que ces fournisseurs sont favorables à la réforme proposée, car elle leur offrira davantage d'opportunités d'apparaître dans les comparateurs de prix. Les comparaisons de prix sont aujourd'hui faussées par des remises conditionnelles et par d'autres montages commerciaux qui ont pour conséquence que des contrats plus chers apparaissent souvent en tête des comparaisons. Il estime donc qu'il n'est pas logique que la Belgique affiche un pourcentage relativement élevé de changements de fournisseur, alors qu'un grand nombre de consommateurs conservent, malgré ces efforts, l'un des contrats les plus chers. En regroupant les différents éléments de la composante énergie et en renforçant la transparence, le projet de loi devrait permettre aux consommateurs de faire des choix mieux informés et plus avantageux, ce qui devrait avoir un impact positif tant sur la concurrence que sur la formation des prix sur le marché.

Sur la base des simulations réalisées, le ministre ne s'attend pas à ce que la réforme entraîne des coûts complémentaires. Il part du principe que les prix évolueront d'une manière plus équilibrée et plus réaliste et que la concurrence entre les fournisseurs sera plus transparente. Il ajoute que les effets de la réforme feront l'objet d'un suivi attentif.

En ce qui concerne les codes QR, le ministre déclare qu'une concertation aura lieu à ce sujet avec les régions. Il reconnaît que les factures d'énergie restent complexes pour de nombreux consommateurs et que la réforme à l'examen ne dissipera pas entièrement cette complexité. Certaines études indiquent qu'aujourd'hui, de nombreux consommateurs ne savent même pas quel type de contrat ils ont souscrit. La réforme à l'examen doit donc être considérée comme un pas en avant important en matière de transparence et d'information, sans pour autant donner l'illusion que les factures d'énergie deviendront tout à fait limpides pour autant.

Le ministre souligne ensuite qu'il a été convenu avec les régions qu'il ne serait pas nécessaire d'avoir deux codes QR. Si une région dispose déjà d'un comparateur de prix performant et conforme aux nouvelles exigences, comme le V-test en Flandre, un seul code QR suffira pour diriger le consommateur vers les informations pertinentes.

De heer Mathieu Bihet, minister van Energie, geeft vooreerst aan dat de regering de verschillende standpunten heeft gehoord die tijdens de voorbereiding van het wetsontwerp aan bod zijn gekomen. Het is echter niet omdat men luistert naar de bezorgdheden van de sector, dat men alle opmerkingen noodzakelijk integraal moet overnemen. Met sommige suggesties werd rekening gehouden bij het opstellen van de tekst, met andere niet. Volgens de minister horen de huidige bedenkingen van een deel van de sector bij het gebruikelijke debat dat met dit soort hervormingen gepaard gaat.

Met betrekking tot de overgangsregeling die van toepassing is op ETS2, zullen de leveranciers voor hun prijsstelling rekening moeten houden met toekomstige kosten waarvan de precieze omvang nog onzeker is. De voorliggende regeling is echter niet bedoeld om het doorrekenen van zuiver speculatieve risicopremies mogelijk te maken. De prijsaanpassingen moeten gebaseerd zijn op objectieve en verifieerbare parameters, overeenkomstig de regels voor prijsherzieningsclausules. De regeling verhindert niet dat een tariefcomponent naar boven of beneden wordt bijgesteld wanneer de onderliggende objectieve parameter evolueert. Indien de kosten voor de gewestelijke rechten dalen, moet die daling tot uiting komen in een neerwaartse aanpassing van de betrokken tariefcomponent, in overeenstemming met de overeengekomen prijsformule. Leveranciers behouden de mogelijkheid om tijdens de looptijd van de overeenkomst eenzijdige prijsaanpassingen door te voeren, mits die het gevolg zijn van omstandigheden waarop zij geen invloed hebben.

De voorliggende regeling is niet bedoeld om innovatie op de energiemarkt te beperken of bepaalde contractvormen uit te sluiten. Het staat leveranciers vrij om zowel contracten met een vaste prijs als contracten met een variabele prijs aan te bieden, evenals hybride producten die vaste en variabele componenten combineren. Contracten met een variabele prijs binnen een vooraf bepaalde marge of met een prijsplafond blijven eveneens mogelijk, op voorwaarde dat de prijsherzieningsmechanismen transparant en objectief zijn en vooraf duidelijk aan de klant worden meegedeeld. Het wetsontwerp stelt geen beperkingen aan producten of prijzen. Het strekt louter tot meer transparantie en vergelijkbaarheid, teneinde consumenten beter te beschermen. Leveranciers blijven volledig vrij om nieuwe producten te ontwikkelen en zich te onderscheiden op de markt. De regering vraagt gewoon dat aanbiedingen voldoende duidelijk zijn, opdat consumenten ze begrijpen en met elkaar kunnen vergelijken.

Wat de indexeringsparameters betreft, legt *de heer Rob Beenders, minister van Consumentenbescherming,*

M. Mathieu Bihet, ministre de l'Énergie, rappelle tout d'abord que le gouvernement a entendu les différentes positions exprimées lors de la préparation du projet de loi. Il souligne toutefois que le fait d'écouter les préoccupations du secteur ne signifie pas que celles-ci doivent nécessairement être suivies dans leur intégralité. Certaines remarques ont été prises en considération dans l'élaboration du texte, tandis que d'autres n'ont pas été retenues. Il estime que les réserves actuellement exprimées par une partie du secteur s'inscrivent dans le cadre du débat habituel qui accompagne ce type de réforme.

S'agissant du régime transitoire applicable à l'ETS2, les fournisseurs devront tenir compte, dans leur tarification, de coûts futurs dont l'ampleur exacte demeure incertaine. Le régime proposé n'a toutefois pas pour objet de permettre la répercussion de primes de risque purement spéculatives. Les adaptations de prix doivent reposer sur des paramètres objectifs et vérifiables, conformément aux règles applicables aux clauses de révision des prix. Le régime n'empêche pas qu'une composante tarifaire soit adaptée tant à la hausse qu'à la baisse lorsque le paramètre objectif sous-jacent évolue. Ainsi, si les coûts liés aux quotas régionaux diminuent, cette diminution doit pouvoir se refléter dans une adaptation à la baisse de la composante tarifaire concernée, conformément à la formule de prix convenue. Il reste possible pour les fournisseurs de prévoir des révisions unilatérales de prix en cours de contrat, pour autant qu'il s'agisse d'éléments indépendants de leur volonté.

Le régime proposé n'a pas pour objectif de limiter l'innovation sur le marché de l'énergie ni d'exclure certaines formes de contrats. Les fournisseurs restent libres de proposer tant des contrats à prix fixe que des contrats à prix variable, ainsi que des produits hybrides combinant des composantes fixes et variables. Des contrats prévoyant un prix variable évoluant dans une fourchette prédéfinie ou assorti d'un plafond tarifaire demeurent également possibles, pour autant que les mécanismes de révision des prix soient transparents, objectifs et clairement portés à la connaissance du client au préalable. Le texte ne limite ni les produits ni les prix. Il impose uniquement davantage de transparence et de comparabilité afin de mieux protéger le consommateur. Les fournisseurs restent entièrement libres de développer de nouveaux produits et de se différencier sur le marché. Le gouvernement demande simplement que les offres soient suffisamment claires pour que le consommateur puisse les comprendre et les comparer.

En ce qui concerne les paramètres d'indexation, *M. Rob Beenders, ministre de la Protection des*

Sociale Fraudebestrijding, Personen met een handicap en Gelijke Kansen, uit dat het uitgangspunt inderdaad één indexeringsparameter per formule is. Hij merkt op dat leveranciers vandaag in de praktijk geen gebruik maken van meerdere indexeringsparameters binnen eenzelfde formule. Dat verhindert evenwel niet dat een leverancier voor nieuwe contracten later een andere indexeringsparameter kan hanteren. Op de vraag of de parameter C of “mark-up” negatief kan zijn, antwoordt de minister bevestigend.

De heer Mathieu Bihet, minister van Energie, voegt eraan toe dat indexering volgens het rekenkundig gemiddelde van de beurs uiteraard mogelijk blijft. Voor dergelijke indexering moet de tariefkaart de laatst bekende waarde weergeven, zoals in het verleden steeds het geval is geweest.

Wat de werklust voor de CREG betreft, antwoordt *de heer Rob Beenders, minister van Consumentenbescherming, Sociale Fraudebestrijding, Personen met een handicap en Gelijke Kansen*, dat het wetsontwerp gebaseerd is op voorstellen die door de CREG zelf werden uitgewerkt. De regulator staat dus volledig achter de hervorming en beschikt over de nodige capaciteit om de nieuwe opdrachten uit te voeren.

Op de vraag waarom de in het regeerakkoord aangekondigde verbrekingsvergoeding voor vaste contracten niet in het voorliggende wetsontwerp is opgenomen, antwoordt de minister dat dit onderdeel het voorwerp zal uitmaken van een volgend wetgevend initiatief.

Met betrekking tot de inwerkingtreding van de hervorming is *de heer Mathieu Bihet, minister van Energie*, van mening dat er geen enkele reden is om nieuwe contracten en verlengingen verschillend te behandelen. Volgens hem moet de toepassing van de wet worden gekoppeld aan de datum van de sluiting van de overeenkomst of van de inwerkingtreding, dus niet aan de datum waarop een verlengingsvoorstel werd verzonden. Elke andere benadering zou tot gevolg hebben dat identieke contracten die op 1 januari 2027 ingaan, onder verschillende wettelijke regelingen zouden vallen, waardoor de verwezenlijking van de doelstellingen van de hervorming onnodig zou worden vertraagd.

De minister wijst erop dat de verplichting om de tariefkaarten te bewaren en mee te delen, niet beperkt is tot residentiële klanten. Het betreft daadwerkelijk elke tariefkaart voor elk product. De leverancier moet die kaart verstrekken aan elke eindklant die daarom vraagt. De specifieke verwijzing naar residentiële klanten en kmo's betreft enkel de verplichting om een afzonderlijke tariefkaart te verstrekken voor contracten betreffende de

consommateurs, de lutte contre la fraude sociale, des Personnes handicapées et de l'égalité des chances, explique que le principe de base prévoit en effet un seul paramètre d'indexation par formule. Il fait observer qu'en pratique, les fournisseurs n'utilisent pas aujourd'hui plusieurs paramètres d'indexation au sein d'une même formule. Cela n'empêche toutefois pas les fournisseurs d'utiliser ultérieurement un autre paramètre d'indexation pour de nouveaux contrats. Le ministre répond par l'affirmative à la question de savoir si le paramètre C ou “mark-up” pourra être négatif.

M. Mathieu Bihet, ministre de l'Énergie, ajoute que l'indexation sur la moyenne arithmétique du marché boursier reste évidemment possible. Pour ce type d'indexation, la fiche tarifaire affichera, comme cela a toujours été le cas par le passé, la dernière valeur connue.

En ce qui concerne la charge de travail de la CREG, *M. Rob Beenders, ministre de la Protection des consommateurs, de la Lutte contre la fraude sociale, des Personnes handicapées et de l'Égalité des chances*, répond que le projet de loi s'appuie sur des propositions élaborées par la CREG elle-même. Le régulateur soutient donc pleinement la réforme et dispose des capacités nécessaires pour mener les nouvelles missions à bien.

En réponse à la question de savoir pourquoi l'indemnité de résiliation annoncée dans l'accord de gouvernement pour les contrats fixes n'est pas prévue dans le projet de loi à l'examen, le ministre répond qu'elle fera l'objet d'une prochaine initiative législative.

Concernant l'entrée en vigueur de la réforme, *M. Mathieu Bihet, ministre de l'Énergie*, estime qu'il n'existe aucune justification pour traiter différemment les nouveaux contrats et les renouvellements. Selon lui, l'application de la loi doit être liée à la date de conclusion ou d'entrée en vigueur du contrat et non à la date d'envoi d'une proposition de renouvellement. Une autre approche conduirait à soumettre des contrats identiques prenant effet au 1er janvier 2027 à des régimes juridiques différents et retarderait inutilement la réalisation des objectifs poursuivis par la réforme.

À propos de l'obligation de conserver et de communiquer les fiches tarifaires, le ministre précise que celle-ci ne se limite pas aux seuls clients résidentiels. Le texte vise effectivement chaque carte tarifaire relative à chacun de ses produits et prévoit que le fournisseur la communique à tout client final qui en fait la demande. La référence spécifique aux clients résidentiels et aux PME concerne uniquement l'obligation de prévoir une carte tarifaire

verkoop van zelf opgewekte elektriciteit of de deelname aan flexibiliteits- of energie-efficiëntiemechanismen. De algemene strekking van de verplichting die geldt voor producten die levering aan eindklanten beogen, wordt niet ter discussie gesteld.

Wat de pro-rata-aanrekening van de vaste vergoeding betreft, bevestigt *de heer Rob Beenders, minister van Consumentenbescherming, Sociale Fraudebestrijding, Personen met een handicap en Gelijke Kansen*, dat het de bedoeling is een identiek regime in te voeren voor contracten met een vaste prijs en voor contracten met een variabele prijs, door op te leggen dat de vaste vergoeding pro rata per leveringsdag wordt aangerekend. Deze vaste vergoeding dekt, overeenkomstig de definitie in artikel 2, 117°, van de Elektriciteitswet, de administratieve kosten of abonnementskosten. In dat perspectief verklaart de minister zich akkoord met de door de heer Wollants voorgestelde technische aanpassing van het laatste lid van artikel 4, dat artikel 20*bis*, § 1, van de Elektriciteitswet vervangt, evenals van artikel 11, dat artikel 15/10*bis*, § 1, van de Gaswet vervangt. Deze technische aanpassing heeft tot doel niet alleen de bepaling onder 2°, dat betrekking heeft op variabele contracten, maar ook de bepaling onder 1°, dat betrekking heeft op vaste contracten, te omvatten.

Op de suggestie om in artikel 11 te verduidelijken dat de betrokken bepaling betrekking heeft op indexering “door eindafnemers”, verklaart de minister geen bezwaar te hebben tegen een dergelijke verduidelijking bij wijze van technische aanpassing aan de door deze commissie aangenomen tekst.

Op de kritiek van de heer Thiébaud dat de regering geen concrete maatregelen zou nemen om de koopkracht van de huishoudens te schragen, wijst *de heer Mathieu Bihet, minister van Energie*, erop dat er al verschillende initiatieven werden genomen, die trouwens werden goedgekeurd in het Parlement, onder andere door de fractie van de heer Thiébaud zelf. Voorbeelden daarvan zijn de programmaovereenkomst voor brandstoffen of de thans in uitvoering zijnde beslissing om een eenmalig bedrag van 15 miljoen euro uit te trekken dat gelijk zal worden verdeeld tussen het Sociaal Stookoliefonds en het Gas-en Elektriciteitsfonds.

Over de amendementen die verschillende verenigingen opperen, geeft de minister aan dat ook de regering streeft naar heldere en transparante informatie aan de consument. Volgens hem is het evenwel onnodig in de wet op te nemen dat aanbiedingen minstens één maand geldig moeten zijn. Het wetsontwerp bepaalt reeds dat een ingetrokken of gewijzigde aanbieding niet mag worden vervangen door een aanbieding onder dezelfde

distincte pour les contrats relatifs à la vente d'électricité autoproduite ou à la participation à des mécanismes de flexibilité ou d'efficacité énergétique. Elle ne remet pas en cause la portée générale de l'obligation applicable aux produits de fourniture destinés aux clients finals.

En ce qui concerne la facturation au prorata de la redevance fixe, *M. Rob Beenders, ministre de la Protection des consommateurs, de la lutte contre la fraude sociale, des Personnes handicapées et de l'égalité des chances*, confirme qu'un régime identique sera prévu pour les contrats à prix fixe et pour les contrats à prix variable, et qu'il imposera que la redevance fixe soit facturée au prorata par jour de fourniture. Cette redevance fixe couvre, conformément à la définition de l'article 2, 117°, de la loi sur l'électricité, les frais administratifs ou les frais d'abonnement. Dès lors, le ministre se déclare d'accord avec la modification technique proposée par M. Wollants concernant le dernier alinéa de l'article 4, qui vise à remplacer l'article 20*bis*, § 1er, de la loi sur l'électricité, ainsi que l'article 11, qui vise à remplacer l'article 15/10*bis*, § 1, de la loi sur le gaz. Cette modification technique a pour but d'englober non seulement la disposition visée au point 2°, qui concerne les contrats variables, mais aussi celle visée au point 1°, qui concerne les contrats fixes.

En réponse à la suggestion de préciser, à l'article 11, que la disposition visée porte sur l'indexation “pour les clients finals”, le ministre déclare qu'il ne s'oppose pas à cette clarification sous la forme d'une correction technique du texte adopté par la commission.

En réponse à la critique de M. Thiébaud selon laquelle le gouvernement n'aurait pris aucune mesure concrète pour soutenir le pouvoir d'achat des ménages, *M. Mathieu Bihet, ministre de l'Énergie*, souligne que plusieurs interventions ont déjà été décidées et d'ailleurs aussi votées au parlement, y compris par le groupe politique auquel appartient M. Thiébaud. Il rappelle notamment l'application du contrat-programme pour les carburants. Il mentionne également la décision, dont l'opérationnalisation est en cours, de dégager une enveloppe unique de 15 millions d'euros destinée à être répartie à parts égales entre le Fonds social mazout et le Fonds gaz et électricité.

Concernant les amendements suggérés par plusieurs associations, le ministre indique que le gouvernement partage l'objectif d'une information claire et transparente du consommateur. Il estime toutefois qu'il n'est pas nécessaire de fixer dans la loi une durée minimale d'un mois pour la validité des offres. Le projet de loi prévoit déjà qu'une offre retirée ou modifiée ne puisse être remplacée sous la même dénomination commerciale,

commerciële benaming, zodat consumenten een duidelijk onderscheid kunnen maken tussen aanbiedingen.

Aangaande factuurklachten verduidelijkt de minister dat zolang de klacht in behandeling is bij de leverancier en de residentiële klant nog geen antwoord heeft gekregen, de procedure voor invordering van de betwiste bedragen wordt opgeschort en er geen nalatigheidssinteresten mogen worden aangerekend.

Wat de opmerkingen van de heer D'Amico betreft, benadrukt *de heer Rob Beenders, minister van Consumentenbescherming, Sociale Fraudebestrijding, Personen met een handicap en Gelijke Kansen*, dat het niet de bedoeling is dat elke consument zelfstandig en mathematisch het goedkoopste contract kan bepalen. De meerwaarde van de hervorming bestaat erin de informatie te standaardiseren en toegankelijker te maken. De tariefkaarten bestaan vandaag reeds, maar verschillen sterk van leverancier tot leverancier. Door de informatie uniformer voor te stellen en gemakkelijker toegankelijk te maken via onder meer QR-codes, wordt de transparantie verhoogd en wordt het gebruik van prijsvergelijkers vergemakkelijkt.

In antwoord op de suggestie van de heer D'Amico om het aantal op de markt aangeboden contracten in te perken wijst *de heer Mathieu Bihet, minister van Energie*, erop dat de energiemarkt is geliberaliseerd. Regelgeving om het aantal producten te begrenzen moet dan ook worden gemedend. Het moet veeleer de bedoeling zijn het aanbod inzichtelijker te maken. Dat neemt niet weg dat de regering de marktontwikkelingen op de voet blijft volgen en ook zal ingrijpen indien ze merkt dat het aantal aanbiedingen kunstmatig wordt opgedreven.

Wat de begrijpelijkheid van de tariefkaarten betreft, antwoordt *de heer Rob Beenders, minister van Consumentenbescherming, Sociale Fraudebestrijding, Personen met een handicap en Gelijke Kansen*, dat de vereenvoudiging en de uniforme voorstelling van de energiecomponent de vergelijkbaarheid van de aanbiedingen aanzienlijk zullen verbeteren. Hij voegt eraan toe dat bijkomende verbeteringen in de toekomst mogelijk blijven om de transparantie verder te versterken.

De heer Mathieu Bihet, minister van Energie, antwoordt de heer Hiligsmann dat de CREG de hervorming op jaarbasis zal monitoren. Die monitoring zal vooral slaan op de transparantie van de markt en de vergelijkbaarheid van aanbiedingen. Het jaarverslag zal dienen als barometer van de residentiële energiemarkt en ervoor zorgen dat waar nodig bepaalde maatregelen worden bijgestuurd of dat de regeling volledig dan wel gedeeltelijk wordt opgeschort mocht blijken dat ze de markt aanzienlijk verstoort.

ce qui doit permettre aux consommateurs d'identifier clairement les différentes offres disponibles.

Au sujet des plaintes relatives aux factures, il précise que tant que la plainte est en cours d'examen par le fournisseur et qu'aucune réponse n'a encore été apportée au client résidentiel, la procédure de recouvrement des montants contestés est suspendue et aucun intérêt de retard n'est dû.

En ce qui concerne les observations de M. D'Amico, *M. Rob Beenders, ministre de la Protection des consommateurs, de la Lutte contre la Fraude sociale, des Personnes handicapées et de l'Égalité des chances*, souligne que l'objectif n'est pas de permettre à chaque consommateur de calculer lui-même le contrat le moins cher. L'objectif de la réforme est d'uniformiser ces informations et de les rendre plus accessibles. Les cartes tarifaires existent déjà aujourd'hui, mais varient considérablement d'un fournisseur à l'autre. En présentant ces informations de manière plus uniforme et en les rendant plus facilement accessibles, notamment grâce à des codes QR, on renforcera la transparence et on facilitera l'utilisation de comparateurs de prix.

En réponse à la proposition de M. D'Amico de limiter le nombre de contrats proposés sur le marché, *M. Mathieu Bihet, ministre de l'Énergie*, rappelle qu'il s'agit d'un marché libéralisé. Il convient donc d'éviter une régulation qui imposerait un nombre maximal de produits. L'objectif poursuivi consiste plutôt à rendre l'offre plus compréhensible. Il précise toutefois que le gouvernement continuera à suivre l'évolution du marché et qu'il interviendra si des pratiques de multiplication artificielle des offres devaient être constatées.

Pour ce qui est de la clarté des cartes tarifaires, *M. Rob Beenders, ministre de la Protection des consommateurs, de la Lutte contre la Fraude sociale, des Personnes handicapées et de l'Égalité des chances*, indique que la simplification et l'uniformisation de la composante énergétique amélioreront considérablement la comparabilité des offres. Il ajoute que d'autres améliorations resteront possibles dans le futur pour renforcer encore la transparence.

M. Mathieu Bihet, ministre de l'Énergie, répond à M. Hiligsmann que la CREG réalisera un monitoring annuel de la réforme. Cette évaluation portera sur la transparence du marché et sur la comparabilité des offres. Le rapport annuel constituera un véritable baromètre du marché énergétique résidentiel et permettra, si nécessaire, d'adapter certaines mesures ou de suspendre tout ou partie du dispositif en cas d'effets perturbateurs importants.

Wat de digitale kloof betreft, legt *de heer Rob Beenders, minister van Consumentenbescherming, Sociale Fraudebestrijding, Personen met een handicap en Gelijke Kansen*, uit dat campagnes “Durf vergelijken” worden voorbereid. In samenwerking met onder meer de CREG, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten en de *Union des Villes et Communes de Wallonie* zullen ook fysieke permanenties worden georganiseerd waar consumenten begeleiding kunnen krijgen bij het analyseren van hun contract en eventueel bij het veranderen van leverancier. Dergelijke initiatieven moeten bijdragen tot een gelijk niveau van informatie en bescherming voor alle consumenten.

Op de vraag van mevrouw Van Keymolen over de impact van de vaste prijsstructuur op leveranciers antwoordt de minister dat kortingen mogelijk blijven, maar dat zij vanaf de eerste dag van toepassing moeten zijn en niet afhankelijk mogen worden gemaakt van bijkomende voorwaarden.

Op de vraag naar het ontbreken van een regeling voor verbrekingsvergoedingen in het huidige wetsvoorstel bevestigt *de heer Mathieu Bihet, minister van Energie*, dat dat aspect, dat is opgenomen in het regeerakkoord, onderwerp kan zijn van een volgend wetsontwerp. Een en ander zal afhangen van de uitkomst van de lopende juridische analyse betreffende de bestaanbaarheid met het EU-recht.

Op een vraag van de heer Van Lysebettens over dynamische tarieven antwoordt de minister dat die volstrekt toegelaten blijven. Hoewel ze gedetailleerder zijn, blijven ze de cyclus van maandelijkse prijsaanpassingen volgen. Het wetsontwerp strekt er louter toe een regeling uit te werken om de transparantie en vergelijkbaarheid ter zake te verbeteren.

Aangaande de vergoedingen voor elektriciteitsinjectie op het net wijst de minister erop dat die wel degelijk aan bod komen in het wetsontwerp, onder de noemer “injectieprijsen” en dat ze onder dezelfde prijsstructuurvereisten vallen.

Wat de mogelijke fraudegevoeligheid van QR-codes betreft, antwoordt *de heer Rob Beenders, minister van Consumentenbescherming, Sociale Fraudebestrijding, Personen met een handicap en Gelijke Kansen*, dat de QR-code uit het wetsontwerp niet dient voor betalingen maar voor toegang tot prijsinformatie. Hij wijst er bovendien op dat de federale regering reeds een systeem van IBAN-naamcontrole heeft ingevoerd dat een belangrijke bescherming biedt tegen factuurfraude.

En ce qui concerne la fracture numérique, *M. Rob Beenders, ministre de la Protection des consommateurs, de la Lutte contre la Fraude sociale, des Personnes handicapées et de l'Égalité des chances*, explique que des campagnes “Osez comparer” sont en préparation. En collaboration notamment avec la CREG, la *Vereniging Van Vlaamse Steden en Gemeenten* et l'Union des Villes et Communes de Wallonie, des permanences physiques seront également organisées afin d'accompagner les consommateurs lors de l'analyse de leur contrat et, éventuellement, lors du changement de fournisseur. Ces initiatives doivent contribuer à garantir un niveau d'information et de protection équivalent pour tous les consommateurs.

En réponse à la question de Mme Van Keymolen concernant l'impact de la structure tarifaire fixe sur les fournisseurs, le ministre indique que des réductions resteront possibles, mais qu'elles devront s'appliquer dès le premier jour et qu'elles ne pourront pas être subordonnées à des conditions supplémentaires.

Interrogé sur l'absence d'un régime relatif aux indemnités de rupture dans le projet de loi à l'examen, *M. Mathieu Bihet, ministre de l'Énergie*, confirme que ce sujet qui figure dans l'accord de gouvernement pourrait faire l'objet d'un prochain projet de loi, en fonction des résultats de l'analyse juridique qui est en cours quant à la compatibilité avec le droit de l'Union européenne.

À une question de M. Van Lysebettens relative aux tarifs dynamiques, le ministre répond que ceux-ci restent pleinement autorisés. Bien qu'ils présentent une granularité plus fine, ils continuent à s'inscrire dans un cycle mensuel de mise à jour des fiches tarifaires. Le projet entend simplement les intégrer dans un cadre favorisant la transparence et la comparabilité.

Concernant les tarifs de rachat de l'électricité injectée sur le réseau, il précise qu'ils sont bien couverts par le projet de loi sous la notion de “prix d'injection” et qu'ils sont soumis aux mêmes exigences de structure tarifaire.

En ce qui concerne la vulnérabilité potentielle des codes QR à la fraude, *M. Rob Beenders, ministre de la Protection des consommateurs, de la Lutte contre la Fraude sociale, des Personnes handicapées et de l'Égalité des chances*, indique que le code QR prévu dans le projet de loi à l'examen ne servira pas à effectuer des paiements, mais à accéder à des informations sur les prix. Il souligne en outre que le gouvernement fédéral a déjà mis en place un système de contrôle du nom du titulaire de l'IBAN qui garantit une protection importante contre la fraude à la facturation.

Aan de heer Coenegrachts antwoordt *de heer Mathieu Bihet, minister van Energie*, dat verschillende kleinere leveranciers positief staan tegenover de hervorming. Zij zijn volgens hem van mening dat de nieuwe regels hun zichtbaarheid op prijsvergelijkingswebsites zullen vergroten en ervoor zullen zorgen dat ze op een eerlijkere manier kunnen concurreren met de grote marktspelers.

Wat de machtiging aan de Koning betreft, verduidelijkt *de heer Rob Beenders, minister van Consumentenbescherming, Sociale Fraudebestrijding, Personen met een handicap en Gelijke Kansen*, dat deze ertoe strekt de concrete uitvoeringsmodaliteiten van bepaalde bepalingen vast te leggen, met name op het vlak van consumentenbescherming, teneinde een doeltreffende toepassing van de hervorming te waarborgen en tegelijkertijd de nodige flexibiliteit te behouden om in te spelen op evoluties van de markt.

De heer Mathieu Bihet, minister van Energie, merkt tot slot op dat het ETS2-systeem de eerste jaren waarschijnlijk schommelingen zal vertonen, aangezien de markt zich nog moet stabiliseren. Het wetsontwerp voorziet dan ook in een transparante ETS2-component met een overgangperiode van één jaar vanaf 1 januari 2028, waarin leveranciers de kosten kunnen doorberekenen of apart kunnen factureren en indexeren. Vervolgens zullen contracten met een vaste prijs volledig worden geïntegreerd, en zullen afzonderlijke facturering en indexering alleen nog mogelijk zijn voor contracten met een variabele prijs. De doorrekening van de kosten moet steeds gebaseerd zijn op objectieve marktgegevens en werkelijke kosten, zonder speculatie.

Tot slot bevestigt *de heer Rob Beenders, minister van Consumentenbescherming, Sociale Fraudebestrijding, Personen met een handicap en Gelijke Kansen*, in antwoord op een vraag van de heer Soete, dat het wetsontwerp zo is opgesteld dat de QR-code die in Vlaanderen reeds naar de V-test verwijst, volstaat om aan de federale verplichtingen te voldoen en dat er geen sprake is van een verplichte dubbele QR-code.

C. Replieken en bijkomende antwoorden

De heer Bert Wollants (N-VA) neemt akte van de verstrekte antwoorden en merkt op dat verschillende dossiers, waaronder de mogelijke herinvoering van een pro rata verbrekingvergoeding voor contracten met vaste prijs, nog verder zullen worden uitgewerkt. Hij wijst erop dat het regeerakkoord voorziet in een evaluatie van die maatregel na twee jaar en besluit daaruit dat de regeling tijdig tijdens de huidige legislatuur zal moeten worden ingevoerd.

À M. Coenegrachts, *M. Mathieu Bihet, ministre de l'Énergie*, répond que plusieurs petits fournisseurs se montrent favorables à la réforme. Selon lui, ceux-ci estiment que les nouvelles règles amélioreront leur visibilité dans les comparateurs de prix et leur permettront de concurrencer plus équitablement les grands acteurs du marché.

En ce qui concerne l'habilitation conférée au Roi, *M. Rob Beenders, ministre de la Protection des consommateurs, de la Lutte contre la Fraude sociale, des Personnes handicapées et de l'Égalité des chances*, précise que celle-ci vise à fixer les modalités concrètes d'exécution de certaines dispositions, notamment en matière de protection des consommateurs, afin de garantir une application efficace de la réforme tout en conservant la flexibilité nécessaire pour répondre à certaines évolutions du marché.

Enfin, à propos du système ETS2, *M. Mathieu Bihet, ministre de l'Énergie*, ajoute que celui-ci sera probablement volatil au cours des premières années, car le marché doit encore se stabiliser. Le projet de loi prévoit dès lors une composante ETS2 transparente avec une période de transition d'un an à partir du 1er janvier 2028, durant laquelle les fournisseurs pourront intégrer les coûts ou les facturer séparément et les indexer. Ensuite, les contrats à prix fixe seront entièrement intégrés, et la facturation et l'indexation séparées ne resteront possibles que pour les contrats à prix variable. La répercussion des coûts doit toujours être fondée sur des données de marché objectives et des coûts réels, sans spéculation.

Enfin, en réponse à une question de M. Soete, *M. Rob Beenders, ministre de la Protection des consommateurs, de la Lutte contre la Fraude sociale, des Personnes handicapées et de l'Égalité des chances*, confirme que le projet de loi à l'examen a été rédigé de telle sorte que le code QR renvoyant déjà à l'outil flamand de comparaison des prix de l'énergie (*v-test*) sera suffisant pour satisfaire aux obligations fédérales. Il ne sera dès lors pas question d'un double code QR obligatoire.

C. Répliques et réponses complémentaires

M. Bert Wollants (N-VA) prend acte des réponses apportées par les ministres et fait observer que plusieurs dossiers, notamment la réintroduction éventuelle d'une indemnité de résiliation proportionnelle pour les contrats à prix fixe, devront encore être élaborés plus avant. Il souligne que l'accord de gouvernement prévoit une évaluation de cette mesure après une période de deux ans et en conclut que le dispositif devra être mis en place à temps sous la législature actuelle.

De heer Mathieu Bihet, minister van Energie, bevestigt dat de regeling inzake verbrekingsvergoedingen in 2027 zal worden uitgewerkt.

De heer Bert Wollants (N-VA) benadrukt het belang van maatregelen, zoals de herinvoering van de verbrekingsvergoeding, die kunnen bijdragen tot lagere kosten voor vaste energiecontracten. Wat de toegelaten kortingen betreft, vraagt hij bevestiging dat voorwaardelijke welkomst- en getrouwheidskortingen mogelijk blijven, op voorwaarde dat zij geen deel uitmaken van de energieprijs of van prijsvergelijkingen.

De ministers bevestigen die interpretatie.

Daarnaast preciseert de heer Bert Wollants (N-VA) dat zijn eerdere vragen over mogelijke meerkosten voornamelijk betrekking hadden op de implementatiekosten die leveranciers zullen moeten dragen om zich aan de nieuwe regelgeving aan te passen en op de eventuele doorrekening daarvan aan de eindafnemers.

Ten slotte komt hij terug op de door hem gesignaleerde technische onduidelijkheid in de verwijzing naar “een vorig lid” in artikel 18 van de Elektriciteitswet. Volgens hem lijkt een technische correctie aangewezen om latere interpretatieproblemen te vermijden. Hij verduidelijkt dat het volgens hem om een louter wetgevingstechnische aanpassing gaat waarvoor geen afzonderlijk amendement noodzakelijk is.

De heer Rob Beenders, minister van Consumentenbescherming, Sociale Fraudebestrijding, Personen met een handicap en Gelijke Kansen, antwoordt dat zijn kabinet dit zal onderzoeken en dat eventuele technische fouten zullen worden rechtgezet.

De heer Kurt Ravyts (VB) dankt de ministers voor hun antwoorden en deelt mee dat zijn fractie het wetsontwerp zal steunen.

De heer Éric Thiébaud (PS) heeft de indruk dat de amendementsvoorstellen van verschillende verenigingen, waarnaar hij eerder heeft verwezen, noch aan de meerderheidspartijen noch aan de ministers werden voorgelegd, aangezien zij er in hun antwoorden niets over hebben gezegd.

De spreker betreurt dat en denkt dat een tweede lezing van de tekst wenselijk is, opdat die voorstellen grondiger kunnen worden geanalyseerd en, indien nodig, bepaalde aanpassingen kunnen worden overwogen. Dat zou ook de mogelijkheid bieden om de door de heer Wollants voorgestelde technische aanpassingen aan te brengen.

M. Mathieu Bihet, ministre de l'Énergie, confirme que la mesure relative aux indemnités de résiliation sera mise en place en 2027.

M. Bert Wollants (N-VA) souligne l'importance de mesures telles que la réintroduction d'une indemnité de résiliation, car elles peuvent contribuer à réduire les coûts des contrats d'énergie à prix fixe. S'agissant des réductions accordées, l'intervenant demande confirmation que les réductions conditionnelles de bienvenue et de fidélité resteront possibles, à condition qu'elles ne fassent pas partie du prix de l'énergie ni des comparaisons de prix.

Les ministres en apportent la confirmation.

Par ailleurs, M. Bert Wollants (N-VA) précise que ses questions antérieures relatives à d'éventuels surcoûts portaient principalement sur les frais de mise en œuvre supportés par les fournisseurs pour se conformer à la nouvelle réglementation, ainsi que sur leur éventuelle répercussion sur les clients finals.

Enfin, l'intervenant revient sur l'ambiguïté technique qu'il a relevée concernant le renvoi à “l'alinéa précédent” à l'article 18 de la loi sur l'électricité. Il convient, selon lui, d'apporter une correction technique pour éviter tout problème d'interprétation ultérieur. Il précise qu'il s'agit, à son sens, d'une simple correction légistique qui ne nécessite pas d'amendement distinct.

M. Rob Beenders, ministre de la Protection des consommateurs, de la Lutte contre la Fraude sociale, des Personnes handicapées et de l'Égalité des chances, répond que son cabinet se penchera sur la question et que les éventuelles erreurs techniques seront corrigées.

M. Kurt Ravyts (VB) remercie les ministres pour leurs réponses et indique que son groupe soutiendra le projet de loi à l'examen.

M. Éric Thiébaud (PS) indique avoir le sentiment que les propositions d'amendements élaborées par plusieurs associations et auxquelles il avait fait référence n'ont pas été portées à la connaissance des groupes politiques de la majorité, ni à celle des ministres, dès lors que ceux-ci n'y ont pas fait référence dans leurs réponses.

L'intervenant regrette cette situation et considère dès lors qu'il serait opportun de prévoir une deuxième lecture du texte afin de permettre une analyse plus approfondie de ces propositions et, le cas échéant, d'envisager certaines adaptations. Cela permettrait aussi d'apporter les adaptations techniques proposées par M. Wollants.

De spreker herhaalt dat hij over het algemeen positief staat tegenover het wetsontwerp, maar vindt dat de wegens de energiecrisis hoognodige maatregelen ter ondersteuning van de koopkracht niet alleen te laat komen, maar bovendien ontoereikend zijn.

De heer Roberto D'Amico (PVDA-PTB) betwist de opvatting dat de huidige geliberaliseerde markt het beste systeem is om de consumenten voordelige prijzen te garanderen. Toen de energiesector in de jaren negentig werd geliberaliseerd, werd beweerd dat openstelling voor concurrentie zou leiden tot lagere prijzen. Er was aanvankelijk weliswaar een lichte prijsdaling door de komst van nieuwe spelers, maar die verdwenen geleidelijk of werden opgeslorpt door de grote leveranciers, waardoor het verwachte concurrentie-effect afnam.

De spreker vraagt om de evolutie van de elektriciteitsprijzen over een lange periode te bekijken, teneinde de situatie van voor de liberalisering te vergelijken met de huidige situatie. Die vergelijking zou de voordelen van de openstelling van de markt relativeren. De beschikbare gegevens bevestigen overigens zijn analyse.

De heer D'Amico merkt op dat de regering zelf de complexiteit van de energiemarkt erkent. Ondanks het bestaan van vergelijkingstools blijft een aanzienlijk deel van de consumenten een te hoge prijs betalen voor energie. Dat komt vooral omdat het moeilijk is uit de vele beschikbare contracten de daadwerkelijk voordeligste aanbiedingen te selecteren.

Er zijn niettemin eenvoudige oplossingen voorhanden om de situatie in de praktijk te verbeteren. De spreker herhaalt in het bijzonder zijn voorstel om een rechtstreekse link te leggen tussen de resultaten van de prijsvergelijking van de CREG en de overeenkomstige contracten op de websites van de leveranciers.

De heer D'Amico wijst ook nogmaals op zijn voorstel om leveranciers te verplichten hun klanten hun goedkoopste gelijkwaardige product aan te bieden. Dat is een eenvoudige en concrete maatregel. Indien de leveranciers een onbeperkt aantal formules mogen blijven aanbieden, dreigt de huidige complexiteit van de markt voort te bestaan en zouden de voordelen op het stuk van transparantie weinig voorstellen.

Met meer dan 200 elektriciteitscontracten is het aanbod al heel versnipperd. Het lid vraagt zich dan ook af vanaf welk niveau de regering zou oordelen dat er sprake is van een overvloed aan producten die een ingrijpen vereist.

Tout en réaffirmant son appréciation globalement positive du projet de loi, l'intervenant considère que les mesures adoptées par le gouvernement pour soutenir le pouvoir d'achat dans le contexte de la crise énergétique sont non seulement tardives mais également insuffisantes.

M. Roberto D'Amico (PVDA-PTB) conteste l'idée selon laquelle le marché libéralisé actuel constituerait le meilleur cadre pour garantir des prix avantageux aux consommateurs. Il rappelle que, lors de la libéralisation du secteur énergétique dans les années 1990, il avait été avancé que l'ouverture à la concurrence entraînerait une diminution des prix. Si une baisse limitée a pu être observée dans un premier temps à la faveur de l'arrivée de nouveaux acteurs, ceux-ci ont ensuite progressivement disparu ou ont été absorbés par les grands fournisseurs, ce qui a réduit les effets attendus de la concurrence.

L'intervenant invite à examiner l'évolution des prix de l'électricité sur une longue période afin de comparer la situation antérieure à la libéralisation avec celle qui prévaut aujourd'hui. Il estime que cette comparaison permet de relativiser les bénéfices attribués à l'ouverture du marché et considère que les données disponibles confirment son analyse.

M. D'Amico observe que le gouvernement reconnaît lui-même la complexité du marché de l'énergie. Malgré l'existence d'outils de comparaison, une part importante des consommateurs continue à payer des prix trop élevés pour leur énergie. Cette situation résulte notamment de la difficulté à repérer effectivement les offres les moins coûteuses parmi la multitude de contrats disponibles.

Plusieurs solutions simples pourraient néanmoins être mises en œuvre pour améliorer concrètement la situation. Il réitère notamment sa proposition consistant à établir un lien direct entre les résultats affichés par le comparateur tarifaire de la CREG et les contrats correspondants sur les sites des fournisseurs.

M. D'Amico réaffirme également sa proposition visant à imposer aux fournisseurs l'obligation de proposer à leurs clients leur produit équivalent le moins cher. Il qualifie cette mesure de simple et de concrète. Selon lui, le maintien d'une liberté totale dans la multiplication des offres risque de perpétuer la complexité actuelle du marché et de limiter les bénéfices attendus en matière de transparence.

L'existence de plus de 200 contrats d'électricité constitue déjà une situation de forte dispersion de l'offre. Il s'interroge dès lors sur le seuil à partir duquel le gouvernement considérerait qu'il existe une surabondance de produits nécessitant une intervention.

Wat de welkomstprijzen betreft, merkt de heer D'Amico op dat zijn vragen niet afdoende werden beantwoord. Hij herhaalt dat het beter zou zijn de voordelen voor nieuwe klanten rechtstreeks in het energietarief te integreren, in plaats van ze als aparte premies toe te kennen. Die aanpak zou de werkelijke kosten van het contract beter weergeven en voorkomen dat duurdere offertes door eenmalige kortingen kunstmatig aantrekkelijk lijken.

De spreker stelt voorts dat zijn fractie het verzoek om een tweede lezing van het wetsontwerp steunt. Er is meer tijd nodig om de door de heer Thiébaud aangehaalde voorstellen van de verenigingen grondig te bestuderen.

Tot slot wijst de heer D'Amico erop dat zijn fractie amendement nr. 1 heeft ingediend, met als doel te garanderen dat particulieren en kleine en middelgrote ondernemingen de automatische toepassing verkrijgen van het goedkoopste gelijkwaardige product dat hun leverancier aanbiedt. Dat amendement is gebaseerd op een regeling die al wordt toegepast op bepaalde categorieën begunstigden die niet langer in aanmerking komen voor het uitgebreid sociaal tarief.

De heer Jeroen Soete (Vooruit) reageert op de tussenkomst van de heer D'Amico en stelt dat een belangrijk deel van de stijging van de energiefactuur volgens hem niet zozeer het gevolg is van de werking van de energiemarkt, maar van het feit dat tal van beleidsmaatregelen en heffingen via de energiefactuur worden gefinancierd. Hoewel hij de doelstellingen van die maatregelen onderschrijft, meent hij dat dergelijke kosten vanuit een sociaal oogpunt beter via de algemene fiscaliteit zouden worden gedragen.

Voorts nuanceert hij de verwijzing naar het Franse model. Volgens hem ligt de energiekost daar niet noodzakelijk lager, maar wordt een aanzienlijk deel van de prijs door de overheid gesubsidieerd. Hij wijst erop dat dit aanzienlijke financiële gevolgen heeft gehad voor de Franse energieleverancier EDF en uiteindelijk heeft geleid tot een volledige nationalisering van het bedrijf. Hij besluit dat de vergelijking tussen beide systemen bijgevolg genuanceerd moet worden benaderd.

De heer Serge Hiligsmann (Les Engagés) juicht de aangekondigde informatiecampagnes toe die de digitale kloof moeten helpen dichten. Hij vindt het namelijk belangrijk dat de samenhang wordt bewaakt tussen enerzijds dit wetsontwerp betreffende commerciële activiteiten met een impact op de burgers, en anderzijds het recht op een niet-digitaal alternatief bij administratieve

Revenant sur le régime des primes de bienvenue, M. D'Amico relève que ses interrogations n'ont pas reçu de réponse satisfaisante. Il réitère son souhait de voir les avantages accordés aux nouveaux clients intégrés directement dans le tarif de l'énergie plutôt que sous la forme de primes distinctes. Selon lui, cette approche permettrait de refléter plus fidèlement le coût réel du contrat et d'éviter que des offres plus onéreuses apparaissent artificiellement attractives grâce à des réductions ponctuelles.

L'intervenant indique par ailleurs que son groupe soutient la demande de deuxième lecture du projet de loi. Il estime qu'un délai supplémentaire est nécessaire afin d'examiner de manière approfondie les propositions formulées par les associations auxquelles M. Thiébaud a fait référence.

Enfin, M. D'Amico signale que son groupe a déjà déposé un amendement (amendement n° 1) visant à garantir le transfert automatique des consommateurs résidentiels et des petites et moyennes entreprises vers le produit équivalent le moins cher proposé par leur fournisseur. Il indique que cette proposition s'inspire d'un mécanisme déjà appliqué à certaines catégories de bénéficiaires ayant perdu le bénéfice du tarif social élargi.

M. Jeroen Soete (Vooruit) réagit à l'intervention de M. D'Amico en indiquant qu'une part importante de la hausse de la facture énergétique n'est pas tant imputable, selon lui, au fonctionnement du marché de l'énergie qu'au fait que de nombreuses mesures politiques et taxes sont financées par le biais de cette facture. Bien qu'il souscrive aux objectifs de ces mesures, il estime que, d'un point de vue social, il serait préférable que ces coûts soient supportés par le biais de la fiscalité générale.

Il nuance par ailleurs la référence au modèle français. Il estime que le coût de l'énergie n'y est pas nécessairement plus bas, mais qu'une part importante du prix est subventionnée par les autorités. Il souligne que cette politique a eu de lourdes conséquences financières pour le fournisseur d'énergie français EDF, ce qui a finalement débouché sur la nationalisation complète de l'entreprise. Il conclut en indiquant qu'il convient donc de nuancer la comparaison entre les deux systèmes.

M. Serge Hiligsmann (Les Engagés) se félicite des démarches annoncées en vue de développer des campagnes d'information pour contrer la fracture numérique. Il souligne en effet l'importance d'assurer une cohérence entre ce projet de loi concernant des activités commerciales impliquant les citoyens et celui relatif au droit à une alternative non numérique dans les démarches

demarches ten aanzien van de overheidsdiensten (een initiatief van de minister bevoegd voor de modernisering van de overheid). Hij roept de ministers op naar samenhang binnen de regering te blijven streven en te blijven overleggen met de lokale overheden, in het bijzonder met de OCMW's en de energieconsulenten.

Mevrouw Phaedra Van Keymolen (cd&v) herhaalt dat haar fractie het wetsontwerp een verdedigbaar initiatief vindt en neemt akte van de verstrekte verduidelijkingen. Voorts stelt zij vast dat mogelijk nog bijkomende wetgevende initiatieven zullen volgen, waarvan haar fractie de verdere uitwerking met belangstelling zal opvolgen.

De heer Jeroen Van Lysebettens (Ecolo-Groen) stelt vast dat op zijn eigen vragen verduidelijking werd gegeven. Hij merkt evenwel op dat een aantal andere vragen onbeantwoord zijn gebleven. Volgens hem zou een verdere bespreking van die punten kunnen bijdragen tot de kwaliteit van het wetsontwerp. In dat verband sluit hij zich aan bij de vraag van PS-fractie om meer tijd uit te trekken voor de verdere behandeling van het dossier.

De heer Mathieu Bihet, minister van Energie, zegt kennis te hebben genomen van verscheidene wetgevingstechnische en technische opmerkingen van onder meer de heer Wollants. Sommige van die opmerkingen kunnen gewoon als technische correcties in de door de commissie aangenomen tekst worden aangebracht. Aangezien minstens een van die wijzigingen een amendement vergt, lijkt de eenvoudigste oplossing om dat amendement in te dienen tijdens de gevraagde tweede lezing. De minister benadrukt dat voor het wetsontwerp de procedure bij hoogdringendheid geldt. De tweede lezing brengt het algemene tijdschema voor de aanneming dan ook niet in het gedrang.

III. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Artikel 1

Dit artikel betreft de constitutionele bevoegdheidsgrondslag.

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

Art. 2

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

administratives au niveau des services publics, actuellement porté par la ministre en charge de l'Action et de la Modernisation publiques. Il invite les ministres à poursuivre dans la voie d'une coordination avec les autres membres du gouvernement et de la concertation avec les administrations locales, en particulier les CPAS et les tuteurs énergies.

Mme Phaedra Van Keymolen (cd&v) réaffirme que son groupe estime que le projet de loi à l'examen est défendable et prend acte des précisions apportées. Elle constate en outre que d'autres initiatives législatives pourraient suivre. Son groupe ne manquera pas d'en suivre l'évolution avec intérêt.

M. Jeroen Van Lysebettens (Ecolo-Groen) constate que des précisions ont été apportées en réponse à ses propres questions. Il fait toutefois observer que plusieurs autres questions sont restées sans réponse. Il estime qu'un examen plus approfondi de ces points pourrait contribuer à améliorer la qualité du projet de loi. À cet égard, il se rallie à la demande du groupe PS de prolonger la discussion pour permettre une analyse plus approfondie.

M. Mathieu Bihet, ministre de l'Énergie, indique avoir pris connaissance de plusieurs remarques de nature légistique et technique formulées, notamment par M. Wollants, au cours de la discussion. Certaines de ces observations peuvent être traitées comme de simples corrections techniques dans le texte adopté par la commission. Cependant, au moins une modification envisagée nécessite le dépôt d'un amendement. Dans ce contexte, il considère que la solution la plus simple consisterait à déposer cet amendement dans le cadre de la deuxième lecture du projet de loi qui est demandée. Il souligne que le projet de loi bénéficie de la procédure d'urgence, de sorte que cette deuxième lecture ne remet pas en cause le calendrier général de son adoption.

III. — DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Article 1er

Cet article concerne le fondement constitutionnel de la compétence.

L'article 1er est adopté à l'unanimité.

Art. 2

Cet article ne fait l'objet d'aucun commentaire.

Artikel 2 wordt eenparig aangenomen.

Art. 3

De heer Roberto D'Amico (PVDA-PTB) dient amendement nr. 1 (DOC 56 1537/002) in, dat ertoe strekt artikel 3 te wijzigen. Er wordt verwezen naar de schriftelijke verantwoording van het amendement.

Amendement nr. 1 wordt verworpen met 10 tegen 2 stemmen en 2 onthoudingen.

Het ongewijzigde artikel 3 wordt aangenomen met 12 stemmen en 2 onthoudingen.

Art. 4

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Artikel 4 wordt aangenomen met 12 stemmen en 2 onthoudingen.

Art. 5 tot 9

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

De artikelen 5 tot 9 worden achtereenvolgens aangenomen met 13 stemmen en 1 onthouding.

Art. 10 en 11

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

De artikelen 10 en 11 worden achtereenvolgens aangenomen met 12 stemmen en 2 onthoudingen.

Art. 12 tot 15

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

De artikelen 12 tot 15 worden achtereenvolgens aangenomen met 13 stemmen en 1 onthouding.

*
* *

Op verzoek van *de heer Eric Thiébaud (PS)* zal de commissie met toepassing van artikel 83.1 van het

L'article 2 est adopté à l'unanimité.

Art. 3

M. Roberto D'Amico (PVDA-PTB) dépose l'amendement n° 1 (DOC 56 1537/002) visant à modifier l'article 3. Il est référé à la justification écrite de l'amendement.

L'amendement n° 1 est rejeté par 10 voix contre 2 et 2 abstentions.

L'article 3, non modifié, est adopté par 12 voix et 2 abstentions.

Art. 4

Cet article ne fait l'objet d'aucun commentaire.

L'article 4 est adopté par 12 voix et 2 abstentions.

Art. 5 à 9

Ces articles ne font l'objet d'aucun commentaire.

Les articles 5 à 9 sont successivement adoptés par 13 voix et 1 abstention.

Art. 10 et 11

Ces articles ne font l'objet d'aucun commentaire.

Les articles 10 et 11 sont successivement adoptés par 12 voix et 2 abstentions.

Art. 12 à 15

Ces articles ne font l'objet d'aucun commentaire.

Les articles 12 à 15 sont successivement adoptés par 13 voix et 1 abstention.

*
* *

À la demande de M. Eric Thiébaud (PS), la commission procédera, en application de l'article 83.1 du

Reglement van de Kamer overgaan tot een tweede lezing. De commissie wenst daartoe te beschikken over een wetgevingstechnische nota van de Juridische Dienst.

De rapporteur, *De voorzitter,*
Roberto D'Amico Jeroen Soete

Bijlage: Advies n° 78.667/1 van de Raad van State van 11 februari 2026.

Règlement, à une deuxième lecture. La commission souhaite disposer d'une note de légistique du Service juridique de la Chambre.

Le rapporteur, *Le président*
Roberto D'Amico Jeroen Soete

Annexe: Avis n° 78.667/1 du Conseil d'État du 11 février 2026.

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 78.667/1
van 11 februari 2026

avis 78.667/1
du 11 février 2026

over

sur

een voorontwerp van wet 'tot
wijziging van de wet van
29 april 1999 betreffende de
organisatie van de
elektriciteitsmarkt en van de
wet van 12 april 1965
betreffende het vervoer van
gasachtige produkten en
andere door middel van
leidingen'

un avant-projet de loi
'modifiant la loi du
29 avril 1999 relative à
l'organisation du marché de
l'électricité et la loi du
12 avril 1965 relative au
transport de produits gazeux et
autres par canalisations'

†LW-BIC|KEJCC-HIGGHUQ†

Op 16 december 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Consumentenbescherming verzocht binnen een termijn van zestig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet ‘tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige produkten en andere door middel van leidingen’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 3 februari 2026. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, kamervoorzitter, Brecht STEEN en Tim CORTHAUT, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Lennart NIJS, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Tim CORTHAUT, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 11 februari 2026.

*

Le 16 décembre 2025, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre de la Protection des consommateurs, à communiquer un avis dans un délai de soixante jours, sur un avant-projet de loi ‘modifiant la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité et la loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations’.

L'avant-projet a été examiné par la première chambre le 3 février 2026. La chambre était composée de Pierre LEFRANC, président de chambre, Brecht STEEN et Tim CORTHAUT, conseillers d'État, Michel TISON, assesseur, et Wim GEURTS, greffier.

Le rapport a été présenté par Lennart NIJS, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Tim CORTHAUT, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 11 février 2026.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van wet strekt ertoe de rechtspositie van consumenten op de energiemarkt te verstevigen. Daartoe worden zowel de wet van 29 april 1999 ‘betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt’ (hierna: Elektriciteitswet) als de wet van 12 april 1965 ‘betreffende het vervoer van gasachtige produkten en andere door middel van leidingen’ (hierna: Gaswet) gewijzigd.

2.1. Concreet voorziet het voorontwerp in de precisering en uitbreiding van de precontractuele informatieverstrekking door elektriciteits- en gasleveranciers (artikelen 3, 6° en 7°, en 10, 3°, van het voorontwerp), en wordt een informatieplicht inzake stilzwijgende verlenging van de overeenkomst ingevoerd (artikelen 3, 2°, en 10, 4°, van het voorontwerp). Daarnaast wordt voorzien in een verplichting om op iedere voorschotfactuur, afrekeningsfactuur, contractvernieuwing en contractuele communicatie ten aanzien van huishoudelijke afnemers een weblink en een QR-code op te nemen die directe toegang geeft tot de tariefkaart bij het lopende contract (artikelen 3, 8°, en 10, 7°, van het voorontwerp), en worden maatregelen genomen om de structuur van de leveringsprijzen transparanter te maken (artikel 3, 3°, 5°, 6° en 8°, artikel 4 (*partim*)² en artikel 10, 2°, 3°, 5° en 7°, en artikel 11 van het voorontwerp) en om de klachtenbehandeling te vereenvoudigen en transparanter te maken (artikelen 3, 9°, en 9 van het voorontwerp). De Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (hierna: CREG) ziet toe op de naleving van die maatregelen (artikelen 4 (*partim*)³ en 11⁴ van het voorontwerp).

Verder voorziet het voorontwerp in de *pro rata* toepassing van de vaste vergoeding voor leveringsovereenkomsten met een bepaalde duur en vaste prijs (artikelen 3, 4°, en 10, 6°, van het voorontwerp). Tot slot stelt het voorontwerp een verbod in op voorwaardelijke kortingen, verwerkt in de resultaten van jaarsimulaties en prijsvergelijkingen alsook op opeenvolgende leveringsprijzen binnen eenzelfde contract (artikelen 3, 1°, 4 (*partim*)⁵, 10, 1°, en 11 van het voorontwerp).

2.2. De Koning wordt gemachtigd om te voorzien in bijkomende maatregelen inzake precontractuele informatieverstrekking, alsook om nadere modaliteiten van de bepalingen inzake

¹ Aangezien het om een voorontwerp van wet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² Ontworpen artikel 20*bis*, §§ 1, 2 en 4, van de Elektriciteitswet.

³ Ontworpen artikel 20*bis*, §§ 5 en 6, van de Elektriciteitswet.

⁴ Ontworpen artikel 15/10*bis*, §§ 5 en 6, van de Gaswet.

⁵ Ontworpen artikel 20*bis*, § 3, van de Elektriciteitswet.

consumentenbescherming die reeds zijn vervat in artikelen 18 en 20*quinquies* van de Elektriciteitswet te bepalen (artikelen 3, 10°, en 10, 7°, van het voorontwerp).

2.3. De artikelen 20*ter* en 20*quater* van de Elektriciteitswet worden opgeheven (artikel 5 van het voorontwerp), en diverse bepalingen van dezelfde wet worden in het licht van die opheffing gewijzigd (artikelen 6 en 7 van het voorontwerp). Artikel 15/10*ter* van de Gaswet wordt opgeheven (artikel 12 van het voorontwerp), en diverse bepalingen van dezelfde wet worden in het licht van die opheffing gewijzigd (artikelen 13 en 14 van het voorontwerp).

2.4. De inwerkingtreding van de aan te nemen wet is voorzien op 1 januari 2027, met uitzondering van de artikelen 3, 9°, en 9, die in werking treden op de tiende dag na de bekendmaking van de wet in het Belgisch Staatsblad (artikel 15 van het voorontwerp).

ALGEMENE OPMERKING

3.1. De ontworpen regeling strekt ertoe diverse verplichtingen op te leggen aan de elektriciteits- en gasleveranciers, met het oog op de consumentenbescherming. Het ontworpen artikel 20*bis* van de Elektriciteitswet (artikel 4 van het voorontwerp) en het ontworpen artikel 15/10*bis* van de Gaswet (artikel 11 van het voorontwerp) voorzien in een vaste prijzenstructuur, een wettelijke verankering van de indexcriteria en in het verbod om van voorwaardelijke promotionele acties in de vorm van kortingen of premies aan huishoudelijke afnemers op te nemen in de energieprijzen.

3.2. De mogelijkheden van de overheid om in te grijpen in de prijsvorming van leveranciers van gas en elektriciteit zijn beperkt, gelet op de criteria die het Hof van Justitie ter zake heeft ontwikkeld in het arrest *Federutility*.⁶ In dat arrest, dat betrekking had op de aardgasmarkt maar dat ook transposeerbaar is naar de elektriciteitsmarkt, waar de criteria van dat arrest zelfs uitdrukkelijk zijn opgenomen in richtlijn (EU) 2019/944⁷ en inmiddels ook werden opgenomen in richtlijn (EU) 2024/1788,⁸ wees het Hof van Justitie op de doelstelling van een “geleidelijke en volledige liberalisering van de aardgasmarkt (...) waar met name alle leveranciers

⁶ HvJ 20 april 2010, nr. C-265/08, *Federutility*, ECLI:EU:C:2010:205.

⁷ Namelijk in artikel 5, lid 4, van richtlijn (EU) 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 ‘betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU’, dat inhoudelijk overeenstemt met het hieronder geciteerde artikel 4, lid 4, punten a) tot e), van richtlijn (EU) 2024/1788.

⁸ Artikel 4, lid 4, van richtlijn (EU) 2024/1788 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 ‘betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markten voor hernieuwbaar gas, aardgas en waterstof, tot wijziging van Richtlijn (EU) 2023/1791 en tot intrekking van Richtlijn 2009/73/EG’ luidt:

“4. Overheidsingrijpen in de prijsstelling voor de levering van aardgas:

- a) streeft een algemeen economisch belang na en gaat niet verder dan wat nodig is voor dat algemene economische belang;
- b) is duidelijk omschreven, transparant, niet-discriminerend en verifieerbaar;
- c) garandeert aardgasbedrijven in de Unie gelijke toegang tot afnemers;
- d) is van beperkte duur en is proportioneel wat betreft de begunstigden ervan;
- e) leidt niet op discriminerende wijze tot extra kosten voor marktdeelnemers;
- f) vormt geen belemmering voor de geleidelijke en tijdige uitfasering van fossiel gas met het oog op de verwezenlijking van de klimaatdoelstelling van de Unie voor 2030 en de in Verordening (EU) 2021/1119 vastgelegde doelstelling inzake klimaatneutraliteit.”

hun producten vrijelijk aan alle consumenten kunnen leveren”.⁹ Een marktinterventie door een lidstaat is slechts toegelaten “op voorwaarde dat deze interventie:

- een algemeen economisch belang nastreeft dat erin bestaat dat de prijs voor de levering van aardgas aan de eindafnemer op een redelijk niveau wordt gehandhaafd, gelet op het feit dat de lidstaten, rekening houdend met de situatie van de aardgassector, de door richtlijn 2003/55 beoogde doelstellingen van liberalisering en van noodzakelijke bescherming van de eindafnemer met elkaar dienen te verzoenen;
- na 1 juli 2007 de vrije totstandkoming van de prijs voor de levering van aardgas slechts belemmert voor zover dit voor de verwezenlijking van een dergelijke doelstelling van algemeen economisch belang noodzakelijk is en dus slechts gedurende een noodzakelijkerwijs beperkte periode, en
- duidelijk wordt gedefinieerd, transparant, niet-discriminerend en controleerbaar is en de gelijke toegang van de aardgasbedrijven van de Unie tot de consument waarborgt”.¹⁰

3.3. De memorie van toelichting stelt met betrekking tot de vaste prijzenstructuur die door artikelen 4 en 11 van het voorontwerp wordt ingeschreven in het ontworpen artikel 20*bis* van de Elektriciteitswet en in het ontworpen artikel 15/10*bis* van de Gaswet:

“De consument heeft nood aan een betere vergelijkbaarheid van het huidige aanbod en van zijn lopend contract met dat aanbod.

De vaste prijzenstructuur heeft als doel de leesbaarheid en de vergelijkbaarheid van het aanbod door de leveranciers te verbeteren. Het gaat om een vereenvoudiging die tevens ook de toevoeging van andere prijselementen onmogelijk maakt (bijv.: RLP- en SPP-wegingen, quotaverplichtingen, kVA-componenten, energiedelen), elementen die voormelde lees- en vergelijkbaarheid zo goed als onmogelijk maken.

De vaste prijzenstructuur is een louter vormelijk gegeven en grijpt op geen enkele manier in op het prijsniveau, noch op het niveau van samenstellende delen. Daarom is de maatregel verenigbaar met de Europeesrechtelijke voorschriften rond prijsregulering (art. 5 van Richtlijn (EU) 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU). Het gaat immers niet om prijsregulering in strikte zin, waarbij de prijzen rechtstreeks krachtens regelgeving worden vastgesteld, noch in ruimere zin om overheidsingrijpen in de prijsstelling voor de levering van elektriciteit. Dit laatste begrip wordt weliswaar niet gedefinieerd door de richtlijn, maar uit de motieven opgesomd in overweging 22 valt af te leiden dat in essentie ingrepen op het prijsniveau worden gevisieerd, en niet zozeer ingrepen in de prijsstructuur, die net beogen om de concurrentie op prijs aan te scherpen. De maatregel legt geen enkele beperking op de hoogte van de prijsstelling.

Bovendien zou de maatregel hoe dan ook – zelfs in de veronderstelling dat hij toch als overheidsingrijpen in de prijsstelling zou worden gekwalificeerd – voldoen aan de uitzonderingsgrond van artikel 5(6) van de richtlijn. De jaarlijkse monitoring door de CREG

⁹ *Ibid.*, punt 18.

¹⁰ *Ibid.*, punt 47.

en de machtiging aan de Koning om het mechanisme op te heffen, bieden op dit punt waarborgen.”

Een gelijkaardige verduidelijking wordt opgenomen met betrekking tot de wettelijke verankering van de indexcriteria voor de indexering van de elektriciteits- en gasprijzen (ontworpen artikel 20bis, § 4, van de Elektriciteitswet; ontworpen artikel 15/10bis, § 4, van de Gaswet). De verenigbaarheid met artikel 5 van richtlijn (EU) 2019/944 van het verbod op het incorporeren in de energieprijzen van voorwaardelijke promotionele acties in de vorm van kortingen of premies aan huishoudelijke afnemers (ontworpen artikel 20bis, § 3, van de Elektriciteitswet; ontworpen artikel 15/10bis, § 3, van de Gaswet) wordt niet besproken. Er kan evenwel worden aangenomen dat dezelfde argumentatie ook voor deze bepaling opgaat.

3.4. De Raad van State kan zich bij de analyse in de memorie van toelichting aansluiten. Hoewel een finaal oordeel ter zake aan het Hof van Justitie toekomt, komt het de Raad van State voor dat – naar analogie van wat het Hof van Justitie in de zaak *Volksbank România*¹¹ heeft uiteengezet in de weliswaar verschillende context van een Roemeense regeling die een verbod inhield om bepaalde bankprovisies in de prijs van bepaalde kredieten in rekening te brengen – het voorontwerp niet tot gevolg heeft dat aan de elektriciteit- en gasleveranciers een prijsbeperking wordt opgelegd, maar dat de voorliggende maatregelen slechts de prijstransparantie beogen. De leveranciers mogen immers volledig vrij de hoogte van de verschillende componenten van de prijs bepalen. Eventuele kortingen, premies of marges kunnen dus nog steeds worden verrekend, zij het dat ze moeten worden ingepast binnen de paramaters van het ontworpen artikel 20bis, § 1, van de Elektriciteitswet of het ontworpen artikel 15/10bis, § 1, van de Gaswet. Die bepalingen kunnen weliswaar een aanpassing van bepaalde contractuele bedingen impliceren, maar brengen op zich geen bijkomende last voor in andere lidstaten gevestigde leveranciers mee en noodzaken, *a fortiori*, die ondernemingen niet om hun beleid en commerciële strategie te herzien om de Belgische markt te kunnen betreden onder met de Belgische wetgeving verenigbare voorwaarden.¹² In de mate dat dergelijke aanpassingen niettemin toch nog een hinderpaal zouden vormen voor het betreden van de Belgische markt, kan worden aangenomen dat de doelstelling van het voorontwerp om via transparantere prijzen consumenten te beschermen door daadwerkelijke prijsvergelijking mogelijk te maken dergelijke beperkingen aan het vrij verkeer kan verantwoorden, en niet onevenredig is.

Onder die omstandigheden hoeft dan ook niet te worden getoetst aan de hoger aangehaalde criteria van het arrest *Federutility*, die – zoals ook blijkt uit hun formulering – bedoeld zijn als toetssteen voor beperkende prijsmaatregelen en niet voor prijstransparantiemaatregelen.¹³

¹¹ HvJ 12 juli 2012, *SC Volksbank România*, zaak C-602/10, ECLI:EU:C:2012:443, punten 68-83.

¹² Zie, bij analogie, *idem*, punt 79.

¹³ Het voorontwerp moet dan ook worden onderscheiden van de Franse regeling die aan de basis lag van het arrest HvJ 7 september 2016, nr. C-121/15, *ANODE*, ECLI:EU:C:2016:637, waarbij wel de eigenlijke prijzen werden gereguleerd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikelen 3 en 9

4. Het ontworpen artikel 18, § 11, tweede lid, van de Elektriciteitswet en het ontworpen artikel 15/4bis, vierde lid, van de Gaswet bepalen: “Wanneer de vraag of klacht het betwisten van een factuur betreft antwoorden de leveranciers binnen de 10 werkdagen en in elk geval voor de uiterlijke betalingstermijn.”

Deze regeling doet een aantal vragen rijzen.

4.1. Zo is niet duidelijk welke termijn geldt indien de vraag of klacht wordt ingediend na het verstrijken van de uiterlijke betalingstermijn (of zeer kort voor het verstrijken van die termijn). De gemachtigde verklaarde daaromtrent het volgende:

“Gelet op artikel 8.11, §4 BW lijkt het onzes inziens niet aangewezen een uiterlijke termijn te voorzien voor het indienen van vragen of klacht omtrent het betwisten van een factuur. De beoordeling of de afwezigheid van betwisting een omstandig stilzwijgen uitmaakt lijkt aangewezen telkens in concreto te laten plaatsvinden.

Het voorzien van een strikte deadline waarbinnen de leverancier klachten moet beantwoorden kan mogelijks nadelige gevolgen hebben met betrekking tot de kwaliteit van het antwoord die de huishoudelijke afnemer ontvangt alsook de onduidelijkheid met betrekking tot de gevolgen voor het overschrijden van de termijn. Bijgevolg lijkt het onzes inziens aangewezen, en meer in lijn met wat wordt beoogd, om te voorzien dat de leverancier een redelijke inspanning dient te leveren om de betrokken termijn na te leven. Daarnaast lijkt het ook eenduidiger als de klachten inzake de factuur dienen beantwoord te worden binnen een termijn van 10 werkdagen om te vermijden dat de leverancier geconfronteerd wordt met een onwerkbaar korte termijn.

In elk geval heeft de leverancier gelet op het ontworpen art. 18, §11, derde lid E-wet de equivalente bepaling voor de gaswet, voldoende incentive om binnen een redelijke termijn op de vraag te reageren.

Indien uw hoge raad hiermee akkoord gaat zou volgende verbetering voorgesteld kunnen worden:

“De leveranciers voorzien interne procedures voor registratie, traceerbaarheid en behandeling van klachten van huishoudelijke afnemers door onder andere korte wachttijden te hanteren, klachten binnen een redelijke termijn af te handelen en gestandaardiseerde klachtenformulieren op de website aan te bieden. Wanneer de klacht wordt ingediend via een webformulier, ontvangen de huishoudelijke afnemers onmiddellijk via elektronische weg een ontvangstbevestiging. Deze ontvangstbevestiging herneemt de inhoud van de vraag of klacht. De leverancier kan deze ontvangstbevestiging aanvullen met de bijlagen die de huishoudelijke afnemers hadden toegevoegd aan zijn vraag of klacht. De leveranciers doen een redelijke inspanning om te antwoorden op vragen en klachten van de huishoudelijke afnemers binnen de 5 werkdagen. Wanneer de vraag of klacht het betwisten van een factuur betreft antwoorden de leveranciers binnen de 10 werkdagen en in elk geval voor de uiterlijke betalingstermijn doen de leveranciers een redelijke inspanning om binnen de 10 werkdagen te antwoorden. In dit antwoord wordt minstens gemeld of de klacht al of niet terecht is of verder dient te worden onderzocht volgens de leverancier. Wanneer de leverancier oordeelt dat de klacht niet terecht is bezorgt hij hier ook de motivering voor. Wanneer de leverancier oordeelt dat de vraag of klacht verder

onderzocht moet worden vermeldt hij de datum tegen dewelke de huishoudelijke afnemer het definitief antwoord zal krijgen.

Zolang de klacht over een factuur wordt onderzocht door de leverancier en de leverancier dus nog geen antwoord heeft verstrekt aan de huishoudelijke afnemer over de inhoud van de klacht, wordt de invordering van de uitstaande en betwiste bedragen onmiddellijk na ontvangst van de klacht opgeschort. Het antwoord van de leverancier aan de huishoudelijke afnemer maakt hiervan duidelijk melding. Het antwoord vermeldt duidelijk het niet betwiste bedrag en de datum waartegen dit moet worden betaald door de huishoudelijke afnemer.

Op geen enkele manier mogen kosten in rekening worden gebracht voor de afhandeling van klachten.

Wanneer de leverancier voor de behandeling van een vraag of klacht informatie nodig heeft van derden, stelt hij de huishoudelijke afnemer hiervan onverwijld in kennis. Deze kennisgeving vermeldt ten minste:

- 1° de aard van de vereiste informatie;
- 2° de derde bij wie de informatie dient ingewonnen te worden; en
- 3° de termijn waarbinnen, na ontvangst van de gevraagde informatie, een definitief antwoord aan de huishoudelijke afnemer zal worden verstrekt.”

Het tekstvoorstel van de gemachtigde ondervangt het probleem van de termijnbepaling indien de betalingstermijn reeds verstreken is of binnen zeer afzienbare tijd zal verstrijken. Het komt de Raad van State echter voor dat de door de gemachtigde voorgestelde oplossing (nodeloos) ten koste gaat van het in het ter advies voorgelegde voorontwerp beoogde beschermingsniveau van de consument, die niet langer van een gegarandeerde behandelingstermijn van ten hoogste tien werkdagen zal genieten. Het staat aan de stellers van het voorontwerp om die bepaling eventueel nog verder te verfijnen in het licht van het nagestreefde beschermingsniveau.

4.2. Dezelfde bepaling stelt verder dat wanneer de leverancier oordeelt dat de vraag of klacht verder onderzocht moet worden, hij de datum vermeldt tegen dewelke de huishoudelijke afnemer het definitief antwoord zal krijgen. Daarbij zijn geen richtsnoeren bepaald, terwijl de initieel voorziene antwoordtermijnen erg kort zijn. Overeenkomstig het ontworpen artikel 18, § 11, derde lid, van de Elektriciteitswet en het ontworpen artikel 15/4bis, vijfde lid, van de Gaswet, is de mogelijkheid om het uitstaande en betwiste bedrag in te vorderen opgeschort zolang de klacht wordt onderzocht. Gevraagd of het de bedoeling is dat de interesten gedurende die periode blijven lopen, stelde de gemachtigde:

“Het is niet de bedoeling dat de interesten blijven lopen daar dit als effect zou kunnen hebben dat de leverancier een financiële incentive heeft om de vraag zo traag mogelijk te beantwoorden.

Indien uw hoge raad het wenselijk acht kan volgende wijziging voorgesteld worden:

‘Zolang de klacht over een factuur wordt onderzocht door de leverancier en de leverancier dus nog geen antwoord heeft verstrekt aan de huishoudelijke afnemer over de inhoud van de klacht, wordt de invordering van de uitstaande en betwiste bedragen onmiddellijk na ontvangst van de klacht opgeschort en worden geen verwijlinteressen aangerekend. Het antwoord van de leverancier aan de huishoudelijke afnemer maakt hiervan duidelijk melding. Het antwoord vermeldt

†LW-BIC|KEJCC-HIGGHUQ†

duidelijk het niet betwiste bedrag en de datum waartegen dit moet worden betaald door de huishoudelijke afnemer.”

Met het aanbrengen van die verduidelijking kan worden ingestemd.

5. Overeenkomstig het ontworpen artikel 18, § 11, vijfde lid, van de Elektriciteitswet en het ontworpen artikel 15/4*bis*, zevende lid, van de Gaswet, stelt de leverancier de huishoudelijke afnemer onverwijld in kennis van het feit dat hij voor de behandeling van een vraag of klacht informatie nodig heeft van derden.

5.1. Bevraagd of het de leverancier, dan wel de huishoudelijke afnemer is die de derde bevraagt om deze informatie in te winnen en welke informatie daarmee zoal wordt beoogd, verduidelijkte de gemachtigde:

“Er wordt niet beoogd dat de huishoudelijke afnemer in dat geval zelf de informatie dient in te winnen. Er wordt een loutere informatieverplichting beoogd waarbij de leverancier gehouden is de betrokken huishoudelijke afnemer te informeren over het opvragen van info bij derden teneinde meer transparantie te voorzien.

Het zou bijvoorbeeld kunnen gaan over een situatie waarbij de huishoudelijke afnemer de factuur betwist omdat hij/zij aangeeft recht te hebben op het sociaal tarief daar hij/zij als residentieel beschermde afnemer in aanmerking komt of dat het op de factuur vermelde verbruik of de meterstanden niet kloppen. In dat geval zal de leverancier in alle waarschijnlijkheid contact opnemen met respectievelijk de FOD Economie of de betrokken distributienetbeheerder.

Indien uw hoge raad het wenselijk acht kan volgende wijziging voorgesteld worden:

“Wanneer de leverancier voor de behandeling van een vraag of klacht informatie nodig heeft van derden, stelt hij de huishoudelijke afnemer hiervan onverwijld in kennis van zijn intentie om een derde te bevragen. Deze kennisgeving vermeldt ten minste:

1° de aard van de vereiste informatie;

2° de derde bij wie de informatie dient ingewonnen te worden; en

3° de termijn waarbinnen, na ontvangst van de gevraagde informatie, een definitief antwoord aan de huishoudelijke afnemer zal worden verstrekt.”

Blijkens de door de gemachtigde verschaft toelichting, is het de bedoeling dat de elektriciteits- en gasleveranciers informatie kunnen opvragen, waaronder informatie die overheidsdiensten of private derden ter beschikking hebben, die persoonsgegevens van de vraagsteller of klager kan bevatten.

5.2. Krachtens artikel 22 van de Grondwet geldt voor elke verwerking van persoonsgegevens en, meer in het algemeen, voor elke inmenging in het recht op het privéleven, dat het formeel legaliteitsbeginsel dient te worden nageleefd. Doordat artikel 22 van de Grondwet aan de bevoegde wetgever de bevoegdheid voorbehoudt om vast te stellen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan worden gedaan aan het recht op eerbiediging van het privéleven, waarborgt het aan elke burger dat geen enkele inmenging in dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering. Een delegatie aan een andere macht is evenwel niet in strijd met het

wettelijkheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de “essentiële elementen” voorafgaandelijk door de wetgever vastgesteld zijn.¹⁴

Bijgevolg zullen de leveranciers voor de verwerking ofwel de toestemming van de afnemer moeten verkrijgen, dan wel zal – zeker indien het de bedoeling zou zijn dat die gegevens ook zonder de instemming van de afnemer moeten kunnen worden ingewonnen, bijvoorbeeld bij vermoeden van energiefraude – voor die verwerking in een afdoende wettelijk kader moeten worden voorzien.

Daarbij moeten de ‘essentiële elementen’ van de verwerking van persoonsgegevens in de wet zelf worden vastgelegd. In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel ‘essentiële elementen’ uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.¹⁵

In de mate dat voor de doorgifte van bepaalde persoonsgegevens al een wettelijke grondslag bestaat,¹⁶ kan uiteraard op die bepalingen worden teruggevallen. Gelet op de verscheidenheid van “derden” die echter kunnen worden bevraagd, dienen de stellers hun voorontwerp op dit punt opnieuw te onderzoeken.

Artikelen 4 en 11

6. Overeenkomstig het ontworpen artikel 20bis, § 1, van de Elektriciteitswet en het ontworpen artikel 15/10bis, § 1, van de Gaswet, bestaat het element “vaste energieprijzen” uit “ $A\text{€} + c\text{€/kWh}$ ” en de “variabele energieprijzen” uit “ $A\text{€} + (B * \text{Index} + C) \text{ c€/kWh}$ ”.

Het komt de Raad van State voor dat het element “c€/kWh” daarbij op een dubbele manier wordt gebruikt – bij de vaste energieprijs als afzonderlijk element, en bij de variabele energieprijs als een eenheid waarin $(B * \text{Index} + C)$ wordt uitgedrukt. De gemachtigde heeft weliswaar bevestigd dat deze formules volgens hem correct zijn (A€ is daarbij de prijs van het abonnement in euro per jaar, en c€/kWh is de vaste prijs per verbruikte kWh; bij de variabele energieprijs moet deze vermenigvuldigd worden met $(B * \text{Index} + C)$), maar als de term “c€/kWh”

¹⁴ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof: zie inzonderheid GwH 18 maart 2010, nr. 29/2010, B.16.1; GwH 20 februari 2020, nr. 27/2020, B.17.

¹⁵ Adv.RvS 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 14 augustus 2021 ‘betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie’, *Parl.St.* Kamer 2020 21, nr. 55-1951/1, 119, opmerking 101. Zie ook GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1; GwH 22 september 2022, nr. 110/2022, B.11.2; GwH 16 februari 2023, nr. 26/2023, B.74.1; GwH 17 mei 2023, nr. 75/2023, B.55.2.1.

¹⁶ Zie bijvoorbeeld, wat de automatische toepassing van de maximumprijzen voor levering van elektriciteit en aardgas aan beschermde residentiële afnemers met een laag inkomen of in een onzekere situatie betreft, artikel 6 van de programmawet van 27 april 2007.

slechts de eenheid uitdrukt, dan lijkt te moeten worden vastgesteld dat in de formule voor de vaste energieprijzen een parameter ontbreekt die de eigenlijke prijs per kWh uitdrukt.

De formules moeten bijgevolg door de stellers van het voorontwerp opnieuw worden overwogen.

Slotopmerking

7. Het voorontwerp moet op redactioneel vlak aan een bijkomend nazicht worden onderworpen.

In dat verband kan worden gewezen op een paar kleine onzuiverheden die in de tekst zijn geslopen.

7.1. Zo moet worden gewezen het ontworpen artikel *20bis*, § 5, tweede lid, van de Elektriciteitswet (artikel 4 van het voorontwerp) waar in de Nederlandse tekst sprake is van “in de deze maand” en “bedoeld in paragraaf 1,”.

7.2. Artikel 10, 7°, van het voorontwerp beoogt om in artikel *15/5bis* van de Gaswet drie nieuwe opeenvolgende paragrafen (11/5 tot 11/7) in te voegen. Het volstaat daarbij om de aanhalingstekens te openen voor het begin van de in te voegen tekst (“§11/5. Elke leverancier...”) en weer te sluiten op het einde van de in te voegen paragraaf 11/7 (“in paragraaf 11 tot paragraaf 11/3/1 en paragraaf 11/5.”). Alle tussenliggende aanhalingstekens en puntkomma's – die bovendien op inconsistente wijze en op een verschillende manier in de verschillende taalversies opduiken aan het begin of einde van de in te voegen paragrafen – moeten worden weggelaten.

*

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique¹ et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET

2. L'avant-projet de loi soumis pour avis a pour objet de renforcer la position juridique des consommateurs sur le marché de l'énergie. À cet effet, l'avant-projet modifie tant la loi du 29 avril 1999 'relative à l'organisation du marché de l'électricité' (ci-après : la loi sur l'électricité) que la loi du 12 avril 1965 'relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations' (ci-après : la loi sur le gaz).

2.1. Concrètement, l'avant-projet précise et élargit les informations précontractuelles données par les fournisseurs d'électricité et de gaz (articles 3, 6° et 7°, et 10, 3°, de l'avant-projet) et instaure une obligation d'information en matière de reconduction tacite du contrat (articles 3, 2°, et 10, 4°, de l'avant-projet). En outre, il prévoit une obligation d'inclure sur chaque facture d'acompte, facture de décompte, renouvellement de contrat et communication contractuelle à l'égard de clients résidentiels, un lien Internet et un code QR qui donne directement accès à la carte tarifaire liée au contrat en cours (articles 3, 8°, et 10, 7°, de l'avant-projet), et il prend des mesures afin de rendre la structure des prix de fourniture plus transparente (article 3, 3°, 5°, 6°, 8°, article 4 (*partim*)² et article 10, 2°, 3°, 5° et 7°, et article 11 de l'avant-projet) et de simplifier le traitement des plaintes et à le rendre plus transparent (articles 3, 9°, et 9 de l'avant-projet). La Commission de Régulation de l'Électricité et du Gaz (ci-après : la CREG) veille au respect de ces mesures (articles 4 (*partim*)³ et 11⁴ de l'avant-projet).

L'avant-projet prévoit également l'application *au prorata* de la redevance fixe pour les contrats de fourniture à durée déterminée et à prix fixe (articles 3, 4°, et 10, 6°, de l'avant-projet). Enfin, il instaure une interdiction des réductions conditionnelles intégrées dans les résultats des simulations annuelles et des comparaisons de prix, ainsi que des prix de fourniture successifs dans le cadre d'un même contrat (articles 3, 1°, 4 (*partim*)⁵, 10, 1°, et 11 de l'avant-projet).

2.2. Le Roi est habilité à prévoir des mesures supplémentaires en matière d'informations précontractuelles et également à déterminer les modalités des dispositions en matière de protection des consommateurs qui sont déjà inscrites aux articles 18 et 20*quinquies* de la loi sur l'électricité (articles 3, 10°, et 10, 7°, de l'avant-projet).

¹ S'agissant d'un avant-projet de loi, on entend par « fondement juridique » la conformité aux normes supérieures.

² Article 20*bis*, §§ 1er, 2 et 4, en projet, de la loi sur l'électricité.

³ Article 20*bis*, §§ 5 et 6, en projet, de la loi sur l'électricité.

⁴ Article 15/10*bis*, §§ 5 et 6, en projet, de la loi sur le gaz.

⁵ Article 20*bis*, § 3, en projet, de la loi sur l'électricité.

2.3. Les articles 20ter et 20^{quater} de la loi sur l'électricité sont abrogés (article 5 de l'avant-projet), et diverses dispositions de la même loi sont modifiées au regard de cette abrogation (articles 6 et 7 de l'avant-projet). L'article 15/10ter de la loi sur le gaz est abrogé (article 12 de l'avant-projet), et diverses dispositions de la même loi sont modifiées au regard de cette abrogation (articles 13 et 14 de l'avant-projet).

2.4. L'entrée en vigueur de la loi dont l'adoption est envisagée est prévue le 1er janvier 2027, à l'exception des articles 3, 9° et 9, qui entrent en vigueur le dixième jour qui suit celui de la publication de la loi au Moniteur belge (article 15 de l'avant-projet).

OBSERVATION GÉNÉRALE

3.1. La réglementation en projet vise à imposer diverses obligations aux fournisseurs d'électricité et de gaz dans un but de protection du consommateur. L'article 20bis, en projet, de la loi sur l'électricité (article 4 de l'avant-projet) et l'article 15/10bis, en projet, de la loi sur le gaz (article 11 de l'avant-projet) prévoient une structure fixe des prix, un ancrage légal des critères d'indexation et l'interdiction d'incorporer dans le prix de l'énergie des promotions conditionnelles sous la forme de réductions ou de primes aux clients résidentiels.

3.2. Les possibilités d'intervention de l'autorité dans la formation des prix des fournisseurs de gaz et d'électricité sont limitées, eu égard aux critères que la Cour de Justice a développés en la matière dans l'arrêt *Federutility*⁶. Dans cet arrêt, qui concernait le marché du gaz naturel, mais qui est également transposable au marché de l'électricité, pour lequel les critères de cet arrêt ont même été expressément inscrits dans la directive (UE) 2019/944⁷ et entre-temps également dans la directive (UE) 2024/1788⁸, la Cour de Justice a relevé que l'objectif est « de parvenir progressivement à une libéralisation totale du marché du gaz naturel dans le cadre de laquelle, notamment, tous les fournisseurs peuvent librement délivrer leurs produits à tous les consommateurs »⁹. Une intervention d'un État membre sur le marché n'est autorisée qu'« à condition que cette intervention :

⁶ C.J.U.E., 20 avril 2010, n° C-265/08, *Federutility*, ECLI:EU:C:2010:205.

⁷ À savoir à l'article 5, paragraphe 4, de la directive (UE) 2019/944 du Parlement européen et du Conseil du 5 juin 2019 'concernant des règles communes pour le marché intérieur de l'électricité et modifiant la directive 2012/27/UE', qui correspond sur le fond avec l'article 4, paragraphe 4, points a) à e), cité ci-après, de la directive (UE) 2024/1788.

⁸ L'article 4, paragraphe 4, de la directive (UE) 2024/1788 du Parlement européen et du Conseil du 13 juin 2024 'concernant des règles communes pour les marchés intérieurs du gaz renouvelable, du gaz naturel et de l'hydrogène, modifiant la directive (UE) 2023/1791 et abrogeant la directive 2009/73/CE' s'énonce comme suit :

« 4. Les interventions publiques dans la fixation des prix pour la fourniture de gaz naturel :

a) poursuivent un objectif d'intérêt économique général et ne vont pas au-delà de ce qui est nécessaire pour atteindre cet objectif ;
 b) sont clairement définies, transparentes, non discriminatoires et vérifiables ;
 c) garantissent aux entreprises de gaz naturel de l'Union un égal accès aux clients ;
 d) sont limitées dans le temps et proportionnées en ce qui concerne leurs bénéficiaires ;
 e) n'entraînent pas de coûts supplémentaires pour les acteurs du marché d'une manière discriminatoire ;
 f) n'entravent pas un abandon progressif et en temps utile du gaz fossile afin d'atteindre l'objectif climatique de l'Union à l'horizon 2030 et l'objectif de neutralité climatique de l'Union énoncés dans le règlement (UE) 2021/1119 ».

⁹ *Ibid.*, point 18.

- poursuive un intérêt économique général consistant à maintenir le prix de fourniture du gaz naturel au consommateur final à un niveau raisonnable eu égard à la conciliation qu'il appartient aux États membres d'opérer, en tenant compte de la situation du secteur du gaz naturel, entre l'objectif de libéralisation et celui de la nécessaire protection du consommateur final poursuivis par la directive 2003/55 ;
- ne porte atteinte à la libre fixation des prix de la fourniture du gaz naturel après le 1er juillet 2007 que dans la seule mesure nécessaire à la réalisation d'un tel objectif d'intérêt économique général et, par conséquent, durant une période nécessairement limitée dans le temps, et
- soit clairement définie, transparente, non discriminatoire, contrôlable, et garantisse aux entreprises de gaz de l'Union un égal accès aux consommateurs »¹⁰.

3.3. En ce qui concerne la structure fixe des prix que les articles 4 et 11 de l'avant-projet inscrivent à l'article 20*bis*, en projet, de la loi sur l'électricité et à l'article 15/10*bis*, en projet, de la loi sur le gaz, l'exposé des motifs déclare :

« Le consommateur a besoin d'une meilleure comparabilité entre l'offre actuelle et son contrat en cours avec cette offre.

La structure fixe des prix vise à améliorer la lisibilité et la comparabilité des offres des fournisseurs. Il s'agit d'une simplification qui rend également impossible l'ajout d'autres éléments de prix (par exemple : pondérations RLP et SPP, obligations de quota, composantes kVA, partage d'énergie), éléments qui rendent la lisibilité et la comparabilité susmentionnées pratiquement impossibles.

La structure fixe des prix concerne uniquement la présentation et n'a aucune incidence sur le niveau des prix, ni sur le niveau des éléments constitutifs. La mesure est donc compatible avec les dispositions du droit européen en matière de régulation des prix (article 5 de la directive (UE) 2019/944 du Parlement européen et du Conseil du 5 juin 2019 concernant des règles communes pour le marché intérieur de l'électricité et modifiant la directive 2012/27/UE). En effet, il ne s'agit pas d'une régulation des prix au sens strict, où les prix sont fixés directement par la réglementation, ni, au sens large, d'une intervention du gouvernement dans la fixation des prix de la fourniture d'électricité. Cette dernière notion n'est certes pas définie par la directive, mais il ressort des motifs énumérés dans le considérant 22 qu'elle vise essentiellement les interventions au niveau des prix, et non pas tant les interventions dans la structure des prix, qui visent justement à renforcer la concurrence sur les prix. La mesure n'impose aucune restriction quant au niveau des prix.

De plus, même si elle était qualifiée d'intervention du gouvernement dans la fixation des prix, la mesure serait de toute façon conforme à l'exception prévue à l'article 5(6) de la directive. Le contrôle annuel exercé par la CREG et l'autorisation donnée au Roi de supprimer le mécanisme offrent des garanties à cet égard ».

Une précision similaire est mentionnée en ce qui concerne l'ancrage légal des critères d'indexation pour l'indexation des prix de l'électricité et du gaz (article 20*bis*, § 4, en projet, de la loi sur l'électricité ; article 15/10*bis*, § 4, en projet, de la loi sur le gaz). La compatibilité de l'interdiction d'incorporer dans le prix de l'énergie des promotions conditionnelles sous la forme de réductions ou de primes aux clients résidentiels (article 20*bis*, § 3, en projet, de la

¹⁰ *Ibid.*, point 47.

loi sur l'électricité ; article 15/10bis, § 3, en projet, de la loi sur le gaz) avec l'article 5 de la directive (UE) 2019/944 n'est pas abordée. Il peut toutefois être admis que la même argumentation vaut également pour cette disposition.

3.4. Le Conseil d'État peut se rallier à l'analyse figurant dans l'exposé des motifs. Bien qu'un jugement définitif en la matière revienne à la Cour de justice, il apparaît au Conseil d'État que – par analogie avec ce que la Cour de justice a exposé dans l'affaire *Volksbank România*¹¹ dans le contexte certes différent d'une réglementation roumaine interdisant la perception de certaines commissions bancaires dans le prix de certains crédits – le projet de loi n'a pas pour effet d'imposer une limitation des prix aux fournisseurs d'électricité et de gaz, mais de faire en sorte que les mesures à l'examen visent uniquement à garantir la transparence des prix. En effet, les fournisseurs peuvent fixer en toute liberté le niveau des différentes composantes du prix. Les éventuelles réductions, primes ou marges peuvent donc encore toujours être prises en considération, si ce n'est qu'elles doivent s'inscrire dans les paramètres de l'article 20bis, § 1er, en projet, de la loi sur l'électricité ou de l'article 15/10bis, § 1er, en projet, de la loi sur le gaz. S'il est vrai que ces dispositions peuvent impliquer une adaptation de certaines clauses contractuelles, il n'en demeure pas moins qu'elles n'entraînent pas, par elles-mêmes, une charge supplémentaire pour les fournisseurs établis dans d'autres États membres ni, à plus forte raison, ne nécessitent que ces entreprises revoient leur politique et leurs stratégies commerciales afin de pouvoir accéder au marché belge dans des conditions compatibles avec la législation belge¹². Dans la mesure où de telles adaptations constitueraient malgré tout encore un obstacle à l'accès au marché belge, il peut être admis que l'objectif de l'avant-projet visant à protéger les consommateurs par le biais de prix plus transparents en permettant une comparaison effective des prix peut justifier de telles restrictions à la libre circulation et n'est pas disproportionné.

Dans ces conditions, une appréciation au regard des critères susmentionnés de l'arrêt *Federutility*, qui – ainsi qu'il ressort également de leur formulation – sont destinés à servir de référence pour contrôler des mesures de restriction des prix et non des mesures de transparence des prix¹³, n'est dès lors pas nécessaire.

EXAMEN DU TEXTE

Articles 3 et 9

4. L'article 18, § 11, alinéa 2, en projet, de la loi sur l'électricité et l'article 15/4bis, alinéa 4, en projet, de la loi sur le gaz disposent : « Lorsque la demande ou la plainte concerne la contestation d'une facture, les fournisseurs y répondent dans un délai de dix jours ouvrables et, en tout état de cause, avant l'échéance de paiement ».

¹¹ C.J.U.E., 12 juillet 2012, *SC Volksbank România SA*, affaire C-602/10, ECLI:EU:C:2012:443, points 68-83.

¹² Voir, par analogie, *idem*, point 79.

¹³ L'avant-projet doit dès lors être distingué de la réglementation française qui a été à la base de l'arrêt C.J.U.E., 7 septembre 2016, n° C-121/15, *ANODE*, ECLI:EU:C:2016:637, dans lequel les prix réels ont effectivement été régulés.

Cette disposition soulève un certain nombre de questions.

4.1. Ainsi, on n'aperçoit pas clairement quel délai s'applique lorsque la demande ou la plainte est introduite après l'expiration de l'échéance de paiement (ou très peu de temps avant l'expiration de cette échéance). À cet égard, le délégué a déclaré ce qui suit :

« Gelet op artikel 8.11, §4 BW lijkt het onzes inziens niet aangewezen een uiterlijke termijn te voorzien voor het indienen van vragen of klacht omtrent het betwisten van een factuur. De beoordeling of de afwezigheid van betwisting een omstandig stilzwijgen uitmaakt lijkt aangewezen telkens in concreto te laten plaatsvinden.

Het voorzien van een strikte deadline waarbinnen de leverancier klachten moet beantwoorden kan mogelijks nadelige gevolgen hebben met betrekking tot de kwaliteit van het antwoord die de huishoudelijke afnemer ontvangt alsook de onduidelijkheid met betrekking tot de gevolgen voor het overschrijden van de termijn. Bijgevolg lijkt het onzes inziens aangewezen, en meer in lijn met wat wordt beoogd, om te voorzien dat de leverancier een redelijke inspanning dient te leveren om de betrokken termijn na te leven. Daarnaast lijkt het ook eenduidiger als de klachten inzake de factuur dienen beantwoord te worden binnen een termijn van 10 werkdagen om te vermijden dat de leverancier geconfronteerd wordt met een onwerkbaar korte termijn.

In elk geval heeft de leverancier gelet op het ontworpen art. 18, §11, derde lid E-wet de equivalente bepaling voor de gaswet, voldoende incentive om binnen een redelijke termijn op de vraag te reageren.

Indien uw hoge raad hiermee akkoord gaat zou volgende verbetering voorgesteld kunnen worden:

‘De leveranciers voorzien interne procedures voor registratie, traceerbaarheid en behandeling van klachten van huishoudelijke afnemers door onder andere korte wachttijden te hanteren, klachten binnen een redelijke termijn af te handelen en gestandaardiseerde klachtenformulieren op de website aan te bieden. Wanneer de klacht wordt ingediend via een webformulier, ontvangen de huishoudelijke afnemers onmiddellijk via elektronische weg een ontvangstbevestiging. Deze ontvangstbevestiging herneemt de inhoud van de vraag of klacht. De leverancier kan deze ontvangstbevestiging aanvullen met de bijlagen die de huishoudelijke afnemers hadden toegevoegd aan zijn vraag of klacht. De leveranciers doen een redelijke inspanning om te antwoorden op vragen en klachten van de huishoudelijke afnemers binnen de 5 werkdagen. Wanneer de vraag of klacht het betwisten van een factuur betreft antwoorden de leveranciers binnen de 10 werkdagen en in elk geval voor de uiterlijke betalingstermijn doen de leveranciers een redelijke inspanning om binnen de 10 werkdagen te antwoorden. In dit antwoord wordt minstens gemeld of de klacht al of niet terecht is of verder dient te worden onderzocht volgens de leverancier. Wanneer de leverancier oordeelt dat de klacht niet terecht is bezorgt hij hier ook de motivering voor. Wanneer de leverancier oordeelt dat de vraag of klacht verder onderzocht moet worden vermeldt hij de datum tegen dewelke de huishoudelijke afnemer het definitief antwoord zal krijgen.

Zolang de klacht over een factuur wordt onderzocht door de leverancier en de leverancier dus nog geen antwoord heeft verstrekt aan de huishoudelijke afnemer over de inhoud van de klacht, wordt de invordering van de uitstaande en betwiste bedragen onmiddellijk na ontvangst van de klacht opgeschort. Het antwoord van de leverancier aan de huishoudelijke afnemer maakt hiervan duidelijk melding. Het antwoord vermeldt duidelijk het niet betwiste bedrag en de datum waartegen dit moet worden betaald door de huishoudelijke afnemer.

†LW-BJCKEJCC-HJGHUQ†

Op geen enkele manier mogen kosten in rekening worden gebracht voor de afhandeling van klachten.

Wanneer de leverancier voor de behandeling van een vraag of klacht informatie nodig heeft van derden, stelt hij de huishoudelijke afnemer hiervan onverwijld in kennis. Deze kennisgeving vermeldt ten minste:

- 1° de aard van de vereiste informatie;
- 2° de derde bij wie de informatie dient ingewonnen te worden; en
- 3° de termijn waarbinnen, na ontvangst van de gevraagde informatie, een definitief antwoord aan de huishoudelijke afnemer zal worden verstrekt' ».

La proposition de texte du délégué remédie au problème de la fixation du délai si le délai de paiement a déjà expiré ou viendra à expiration à très brève échéance. Il apparaît toutefois au Conseil d'État que la solution proposée par le délégué porte (inutilement) atteinte au niveau de protection du consommateur visé dans l'avant-projet soumis pour avis, consommateur qui ne bénéficiera plus d'un délai de traitement garanti de dix jours ouvrables maximum. Il appartient aux auteurs de l'avant-projet de, le cas échéant, affiner davantage cette disposition à la lumière du niveau de protection poursuivi.

4.2. La même disposition énonce par ailleurs que lorsque le fournisseur estime que la demande ou la plainte doit être examinée plus avant, il indique la date à laquelle le client résidentiel recevra la réponse définitive. Aucune ligne directrice n'a été déterminée à cet égard, alors que les délais de réponse initialement prévus sont très courts. Conformément à l'article 18, § 11, alinéa 3, en projet, de la loi sur l'électricité et à l'article 15/4bis, alinéa 5, en projet, de la loi sur le gaz, la possibilité de recouvrer le montant impayé et contesté est suspendue aussi longtemps que la plainte est examinée. À la question de savoir si l'intention est que les intérêts continuent à courir pendant cette période, le délégué a déclaré :

« Het is niet de bedoeling dat de interesten blijven lopen daar dit als effect zou kunnen hebben dat de leverancier een financiële incentive heeft om de vraag zo traag mogelijk te beantwoorden.

Indien uw hoge raad het wenselijk acht kan volgende wijziging voorgesteld worden:

'Zolang de klacht over een factuur wordt onderzocht door de leverancier en de leverancier dus nog geen antwoord heeft verstrekt aan de huishoudelijke afnemer over de inhoud van de klacht, wordt de invordering van de uitstaande en betwiste bedragen onmiddellijk na ontvangst van de klacht opgeschort en worden geen verwijlinteressen aangerekend. Het antwoord van de leverancier aan de huishoudelijke afnemer maakt hiervan duidelijk melding. Het antwoord vermeldt duidelijk het niet betwiste bedrag en de datum waartegen dit moet worden betaald door de huishoudelijke afnemer' ».

Ces précisions peuvent être accueillies.

5. Conformément à l'article 18, § 11, alinéa 5, en projet, de la loi sur l'électricité et à l'article 15/4bis, alinéa 7, en projet, de la loi sur le gaz, le fournisseur, lorsqu'il a besoin d'informations de tiers pour le traitement d'une demande ou d'une plainte, en informe immédiatement le client résidentiel.

5.1. À la question de savoir si c'est le fournisseur ou le client résidentiel qui interroge le tiers afin de recueillir ces informations et quelles informations sont ainsi visées, le délégué a précisé :

« Er wordt niet beoogd dat de huishoudelijke afnemer in dat geval zelf de informatie dient in te winnen. Er wordt een loutere informatieverplichting beoogd waarbij de leverancier gehouden is de betrokken huishoudelijke afnemer te informeren over het opvragen van info bij derden teneinde meer transparantie te voorzien.

Het zou bijvoorbeeld kunnen gaan over een situatie waarbij de huishoudelijke afnemer de factuur betwist omdat hij/zij aangeeft recht te hebben op het sociaal tarief daar hij/zij als residentieel beschermde afnemer in aanmerking komt of dat het op de factuur vermelde verbruik of de meterstanden niet kloppen. In dat geval zal de leverancier in alle waarschijnlijkheid contact opnemen met respectievelijk de FOD Economie of de betrokken distributienetbeheerder.

Indien uw hoge raad het wenselijk acht kan volgende wijziging voorgesteld worden:

‘Wanneer de leverancier voor de behandeling van een vraag of klacht informatie nodig heeft van derden, stelt hij de huishoudelijke afnemer hiervan onverwijld in kennis van zijn intentie om een derde te bevragen. Deze kennisgeving vermeldt ten minste:

1° de aard van de vereiste informatie;

2° de derde bij wie de informatie dient ingewonnen te worden; en

3° de termijn waarbinnen, na ontvangst van de gevraagde informatie, een definitief antwoord aan de huishoudelijke afnemer zal worden verstrekt ».

Comme en témoignent les précisions fournies par le délégué, l'intention est que les fournisseurs de gaz et d'électricité puissent demander des informations, parmi lesquelles des informations dont disposent des services publics ou des tiers privés, et qui peuvent contenir des données à caractère personnel du demandeur ou du plaignant.

5.2. Conformément à l'article 22 de la Constitution, le respect du principe de légalité formelle s'applique à tout traitement de données à caractère personnel et, plus généralement, à toute ingérence dans le droit au respect de la vie privée. En réservant au législateur compétent le pouvoir de fixer dans quels cas et à quelles conditions il peut être porté atteinte au droit au respect de la vie privée, l'article 22 de la Constitution garantit à tout citoyen qu'aucune ingérence dans l'exercice de ce droit ne peut avoir lieu qu'en vertu de règles adoptées par une assemblée délibérante, démocratiquement élue. Une délégation à un autre pouvoir n'est toutefois pas contraire au principe de légalité, pour autant que l'habilitation soit définie de manière suffisamment précise et porte sur

l'exécution de mesures dont les « éléments essentiels » sont fixés préalablement par le législateur¹⁴.

Par conséquent, soit les fournisseurs devront obtenir le consentement du client pour le traitement, soit – certainement si l'intention est également de pouvoir recueillir ces données sans le consentement du client, par exemple en cas de suspicion de fraude à l'énergie – il faudra prévoir un cadre légal adéquat pour ce traitement.

À cet égard, les 'éléments essentiels' du traitement de données à caractère personnel doivent être fixés dans la loi elle-même. À cet égard, la section de législation considère que, quelle que soit la matière concernée, constituent, en principe, des 'éléments essentiels' les éléments suivants : 1°) les catégories de données traitées ; 2°) les catégories de personnes concernées ; 3°) la finalité poursuivie par le traitement ; 4°) les catégories de personnes ayant accès aux données traitées ; et 5°) le délai maximal de conservation des données¹⁵.

Dans la mesure où il existe déjà une base légale pour le transfert de certaines données à caractère personnel¹⁶, il est de toute évidence possible de recourir à ces dispositions. Or, compte tenu de la diversité de « tiers » susceptibles d'être interrogés, les auteurs de l'avant-projet doivent réexaminer leur avant-projet sur ce point.

Articles 4 et 11

6. Conformément à l'article 20*bis*, § 1er, en projet, de la loi sur l'électricité et à l'article 15/10*bis*, § 1er, en projet, de la loi sur le gaz, l'élément « prix fixes de l'énergie » est composé de « A€ + c€/kWh » et les « prix variables de l'énergie » de « A€ + (B * Index + C) c€/kWh ».

Il apparaît au Conseil d'État que l'élément « c€/kWh » est utilisé à cet égard de deux manières – dans le prix fixe de l'énergie en tant qu'élément distinct, et dans le prix variable de l'énergie en tant qu'unité dans laquelle (B * Index + C) est exprimé. Certes, le délégué a confirmé que, selon lui, ces formules sont correctes (A€ étant à cet égard le prix de l'abonnement en euros par an, et, et c€/kWh le prix fixe par kWh consommé ; concernant le prix variable de l'énergie, celui-ci doit être multiplié par (B * Indice + C)), mais si le terme « c€/kWh » n'exprime que l'unité, force est, semble-t-il, de constater qu'il manque dans la formule pour les prix fixes de l'énergie un paramètre qui exprime le prix réel par kWh.

¹⁴ Jurisprudence constante de la Cour constitutionnelle : voir notamment C.C., 18 mars 2010, n° 29/2010, B.16.1 ; C.C., 20 février 2020, n° 27/2020, B.17.

¹⁵ Avis C.E. 68.936/AG du 7 avril 2021 sur un avant-projet devenu la loi du 14 août 2021 'relative aux mesures de police administrative lors d'une situation d'urgence épidémique', *Doc. parl.*, Chambre, 2020-21, n° 55-1951/1, p. 119, observation 101. Voir également C.C., 10 mars 2022, n° 33/2022, B.13.1 ; C.C., 22 septembre 2022, n° 110/2022, B.11.2 ; C.C., 16 février 2023, n° 26/2023, B.74.1 ; C.C., 17 mai 2023, n° 75/2023, B.55.2.1.

¹⁶ Voir, par exemple, en ce qui concerne l'application automatique de prix maximaux pour la fourniture d'électricité et de gaz naturel aux clients protégés résidentiels à revenus modestes ou à situation précaire, l'article 6 de la loi-programme du 27 avril 2007.

Par conséquent, les auteurs de l'avant-projet devront réexaminer les formules.

Observation finale

7. L'avant-projet doit être soumis à un examen supplémentaire sur le plan rédactionnel.

À cet égard, on peut relever quelques petites imperfections qui se sont glissées dans le texte.

7.1. Ainsi, on citera l'article 20*bis*, § 5, alinéa 2, en projet, de la loi sur l'électricité (article 4 de l'avant-projet) dont le texte néerlandais fait état de « in de deze maand » et « bedoeld in paragraaf 1, ».

7.2. L'article 10, 7°, de l'avant-projet vise à insérer dans l'article 15/5*bis* de la loi sur le gaz trois nouveaux paragraphes successifs (11/5 à 11/7). Il suffit à cet égard d'ouvrir les guillemets avant le début du texte à insérer (« § 11/5. Chaque fournisseur ...) et de les refermer à la fin du paragraphe 11/7 à insérer (aux paragraphes 11 à 11/3/1 et au paragraphe 11/5. »). Tous les guillemets et les points-virgules intermédiaires – qui, en outre, apparaissent de manière incohérente et d'une manière différente dans les différentes versions linguistiques au début ou à la fin des paragraphes à insérer – doivent être omis.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Wim GEURTS

Pierre LEFRANC

†LW-BIC|KEJCC-HIGGHUQ†